

T.C
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÜLKEMİZDEKİ ÇOCUK KOROLARININ YAPILANDIRILMASININ VE
EĞİTİM SÜREÇLERİNİN UYGULANMA DURUMUNUN ANALİZİ

Ebru ÖZATA

Eylül – 2010

T.C
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ÜLKEMİZDEKİ ÇOCUK KOROLARININ YAPILANDIRILMASININ VE
EĞİTİM SÜREÇLERİNİN UYGULANMA DURUMUNUN ANALİZİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Ebru ÖZATA

Danışman:
Doç. Dr. Dolunay AKGÜL BARIŞ

Bolu-2010

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Ebru ÖZATA'ya ait Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi adlı çalışma, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir. (24.09.2010)

Akademik Unvan, Ad ve Soyad**İmza**

Üye (Tez Danışmanı) : Doç. Dr. Dolunay AKGÜL BARIŞ

Üye : Doç. Dr. Nilgün SAZAK

Üye : Yrd. Doç. Dr. Şaduman KAPUSUZUOĞLU

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Gönül ÜLKER
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ABSTRACT**EBRU ÖZATA****Thesis of Master Degree****Department of education of fine arts****Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Dolunay AKGÜL BARIŞ****September 2010, xii + 134 Pages**

In this study, in our country, children chorus' configuration and the implementation status of educational processes were aimed. During the survey, some of the informations and views about the ways that are followed to be structured of children chorus, the implementation status of educational processes in children chorus and the contributions of the children chorus that help the children's social and musical developments were obtained by the instructors. In addition to this, in order to benefit from their experiences, it was aimed to gather information and views of professional chorus chefs about the implementation status of educational processes which includes the application of sound educations within the musical and social improvements of children chorus.

This research, which is screening and case study, takes places within the scope of a qualitative study. Intentional sample survey and snowball sample survey methods were used and the children chorus in Adana, Ankara, and İzmir, Kocaeli, Trabzon, Çankırı, Düzce and Mersin were the basic samples of it. Derived results from the interview made with totally 13 interviewees, 10 chorus chef and 3 experts, were composed and interpreted by content analyzing method.

As a result of this study, it was extrapolated that the working places were suitable for their purposes, the people, who were the trainers, were the experts in their fields, the educations of sound which were done in different chorus, were almost similar with each other, the study was being carried out as planned and programmed and sort of concert, festival were being exhibited, it had an important role in children's individual and social personality. Furthermore, it was determined that the current situation with the expert opinions were also largely overlap.

Keywords: Chorus education; children chorus; music education

ÖZET

Ebru ÖZATA

Yüksek Lisans Tezi

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Dolunay AKGÜL BARIŞ

Eylül 2010, xı + 134 Sayfa

Bu çalışmada, ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılmasının ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumunun analizi amaçlanmıştır. Araştırmada koro eğitimcilerinin; çocuk korolarının yapılandırılmasında izlenen yollar, çocuk korolarının eğitim süreçlerinin uygulanma durumu ve çocuk korolarının çocukların müzikal ve sosyal gelişimlerine katkıları hakkında bilgi ve görüşleri alınmıştır. Bunun yanında tecrübelerinden yararlanmak amacıyla; uzmanların çocuk korolarının eğitim süreçlerinin uygulanma durumu içerisindeki ses eğitimi uygulamaları ile çocuk korolarının çocukların müzikal ve sosyal gelişimlerine katkıları hakkında bilgileri alınmıştır.

Tarama ve durum araştırması olan bu araştırma, nitel durum çalışması kapsamında yer almaktadır. Amaçlı-kasti örnekleme ve kartopu örnekleme yöntemleriyle örnekleme belirlenmiş olup; örnekleme olarak Adana, Ankara, İzmir, Kocaeli, Trabzon, Çankırı, Düzce ve Mersin illerindeki çocuk koroları alınmıştır. 10 koro şefi ve 3 uzman olmak üzere; toplam 13 görüşmeci ile yapılan görüşmeler sonucunda, elde edilen veriler içerik analiz yöntemiyle düzenlenmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda çocuk korolarıyla ilgili olarak; ülkemizdeki çocuk korolarının çalışma mekânlarının amaca uygun olduğu; görev yapan çalıştırıcıların alanında uzman kişiler olduğu; yapılan ses eğitimi çalışmalarının hemen hemen tüm korolarda benzerlikler gösterdiği; yapılan çalışmaların planlı ve programlı olarak yürütüldüğü ve yıl içerisinde çeşitli konser, festival, şenlik türü etkinliklerle sergilendiği; koro çalışmalarının, çocukların bireysel ve toplumsal kişiliklerinin oluşumunda önemli bir yere sahip olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca mevcut durumun uzman görüşleri ile büyük ölçüde örtüştüğü de saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Koro Eğitimi; Çocuk Koroları; Müzik Eğitimi

Eşim ve Kızıma...

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleşmesine bilgi ve deneyimleriyle katkıda bulunan, bilgiye ve kaynaklara ulaşmamda teşvik edici, yol gösterici olan değerli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Dolunay AKGÜL BARIŞ'a,

Tez çalışmamın görüşme sorularının şekillenmesi aşamasında, en kısıtlı zamanlarında benden yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Prof. Suna ÇEVİK'e;

Görüşme sorularını büyük bir sabır ve özenle cevaplandıran koro şeflerine ve uzman eğitmenlere;

Bütün bir eğitim yaşantım içinde benden maddi ve manevi desteklerini, özverilerini esirgemeyen aileme;

Tüm çalışma sürecinde benden manevi desteğini ve yardımlarını esirgemeyen sevgili eşim Cemal ÖZATA'ya;

SONSUZ TEŞEKKÜRLERİMİ SUNARIM.

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖZET.....	v
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	viii
TABLolar DİZİNİ.....	xi
ETİK İLKELERE UYULDUĞUNA İLİŞKİN METİN.....	xii

BÖLÜM I

1.1.GİRİŞ.....	1
1.2.Problem Cümlesi.....	6
1.3. Alt Problemler.....	6
1.4. Araştırmanın Amacı.....	6
1.5. Araştırmanın Önemi.....	7
1.6. Sayıtlar.....	7

1.7. Sınırlılıklar.....	7
TANIMLAR.....	8

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER ve İLGİLİ LİTERATÜR.....	9
2.1. Sanat.....	9
2.2. Sanat Eğitimi.....	10
2.3. Müzik Eğitimi.....	11
2.4. Müziğin Çocuğun Gelişimine Etkisi.....	13
2.5.Koro Eğitimi ve Önemi.....	14
2.6. Çocuk Koroları ve Eğitimi.....	18
2.7.İlgili Araştırmalar.....	21

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	30
3.1. Araştırma Modeli.....	30
3.2. Evren ve Örneklem.....	31
3.3. Verilerin Toplanması.....	34
3.4. Verilerin Çözümlemesi.....	35

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUMLAR.....	36
SONUÇ ve TARTIŞMA	88
ÖNERİLER.....	116
KAYNAKLAR.....	118
EKLER.....	122
Ek 1. Görüşme Formu (Koro Şefi).....	123
Ek 2. Görüşme Formu (Uzman Koro Şefi).....	130
ÖZGEÇMİŞ.....	134

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Koro Eğitimcisinin Yaşı, Öğrenim Durumu, Uzmanlık Alanı ve Çaldığı Çalgılar ile İlgili Bilgiler	32
Tablo 2. Koroların Bulunduğu Şehirler, Öğrenci Sayıları ve Öğrencilerin Yaş Aralıkları.....	33
Tablo 3. Uzman Koro Eğitimcilerinin Genel Bilgileri.....	33

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum, Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi başlıklı çalışmanın yazılmasında, bilimsel ve etik kurallara uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin tamamının ya da bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.
24.09.2010

İmza

Ebru ÖZATA

BÖLÜM I

1. Giriş

Sanat ve sanat eğitimi, bireyin sosyal yönden gelişmesi, sanatsal açıdan bilinçli ve eleştirel düşünebilme becerisi kazanabilmesi nedeniyle önemli süreçlere sahip alanlardır. Uçan (1996:123) sanatı; “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli durum, olgu ve olayları, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş gereçlerle anlatan özgün estetik bir bütün” olarak tanımlamıştır. Uçan (1996:125) sanat eğitimini ise; “bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir” biçiminde açıklamıştır.

Günümüzde insanların sanat ile olan ilişkileri; buldukları bölgenin gelişmişlik düzeyi, eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik düzey vb. nedenlere bağlı olarak istenilen düzeyde olmayabiliyor. Sanatın bir milletin yaşamındaki önemi ile ilgili görüşlerini Atatürk 16 Mart 1923 tarihinde Adana esnaflarıyla yaptığı bir sohbet sırasında; “bir milleti yaşatmak için birtakım temeller lâzımdır ve bilirsiniz ki, bu temellerin en önemlilerinden biri sanattır. Bir millet sanattan ve sanatkârdan mahrumsa tam bir hayata sahip olamaz” sözüyle anlatmak istemiştir (Hâkimiyeti Milliye, 1923).

Cumhuriyetle birlikte sanat ve sanatçıya verilen önem giderek daha da değer kazanmış olup bu alanda önemli atılımlar yapılmıştır. Yaygın ve örgün eğitim kurumlarında sanat eğitimi, Cumhuriyet döneminde başlamış olup çeşitli aşamalardan geçerek günümüzde ki şeklini almıştır. “Cumhuriyet döneminde sanat eğitiminin, önceki dönemlerden çok farklı bir nitelik kazanması, hızlı bir gelişim ve geniş bir açılım içinde olması, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş temeli, amacı ve bu amaca erişebilmek için eğitime yüklediği görev ile sıkı sıkıya ilişkilidir” (Uçan, 1996:185). Sanat eğitiminin önemli bir boyutu olan müzik eğitimi, okullarda 1924 yılında, yaygın eğitim kurumlarında ise halk evlerinin kurulmasıyla (1932) birlikte başlamıştır. Devlet desteği

ile çeşitli kurumlarda müzik toplulukları kurulmuş olup bu kurumlarda görev yapacak sanatçılar ve müzik eğitimi verecek kişiler yetiştirilmeye başlanmıştır. Günümüzde devlete bağlı müzik toplulukları halen varlığını sürdürmekle beraber müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar giderek artmıştır. Buna paralel olarak örgün eğitim veren eğitim kurumlarında öğrencilere müzik eğitimi verilmeye başlanmış olup günümüzde de önemini korumuştur.

Yaygın ve örgün eğitim kurumlarında verilen sanat ağırlıklı ders içerikli eğitimler, kişinin sanatsal açıdan gelişmesine, sosyalleşmesine ve toplumsallaşmasına katkı sağlayabilecek alanları kapsamaktadır. Egüz'e (1999:129) göre "Bir toplumda herkes sanatçı olmaz ve belki de müziğin pratik yönüyle de uğraşamaz. Ama toplum içinde yaşayan herkesin, belli bir yere kadar sanattan anlaması ve sanatı sevmesi beklenmelidir. Bu da düzenli bir eğitimle olabilir." Bu dersler arasında önemli bir yere sahip olan müzik eğitimi de insanın sanatsal açıdan gelişmesine önemli katkılarda bulunmaktadır. Sanatın önemli bir kolu olan müzik, insanlar için vazgeçilmez bir alandır. "Müzik; duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir müzik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür" (Uçan, 1997:10). Uçan (1997:14) müzik eğitimi , "temelde bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir" şeklinde, Yıldız (2002:14)'da müzik öğretimini "içsel bir süreç ve ürün olan müziksel öğrenmeleri destekleyen ve sağlayan dışsal olayların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecidir" şeklinde açıklamıştır.

Uçan (1997), müzik eğitiminin genel kapsamını davranışsal ve içeriksel olmak üzere iki açıdan ele almıştır. Uçan (1997:14-15)'a göre;

"Davranışsal açıdan ele alındığında, müzik eğitimi, temelde şunları kapsar:

- Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi

- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel bilgilenme eğitimi
- Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- Müziksel kişilik kazanma eğitimi
- Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- Müzikten yararlanma eğitimi

İçeriksel açıdan ele alındığında ise müzik eğitimi, temelde şunları kapsar:

- Müziksel işitim(kulak) eğitimi
- Ses eğitimi
- Çalgı eğitimi
- Müziksel devinim ve ritim(tartım) eğitimi
- Müzik bilgisi eğitimi
- Yaratıcılık eğitimi
- Beğeni eğitimi
- Müziksel kişilik eğitimi
- Müziksel duyarlılık eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşim eğitimi
- Müziksel kullanım ve yararlanım eğitimi.”

Uçan (1997), müzik eğitimini genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olarak üç ana başlıkta incelemiştir. Genel müzik eğitimi, herkese ve her yaşa yönelik olup genel müzik kültürünün kazandırılmasını amaçlamaktadır. Özengen müzik eğitimi, müziğe amatörce ilgi duyan ve yatkın olan kişilere müzik eğitimini vermeyi amaçlamaktadır. Mesleki müzik eğitimi ise müziği meslek olarak seçen kişilere yönelik olup mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır.

Müzik eğitiminin insanlar üzerindeki etkisi tartışılmaz olup, söz konusu eğitimin başlangıcı çocuk yaşlara kadar gidebilmektedir. Ülkemizde müzik eğitimi anaokulu düzeyinde başlamakta olup daha sonraki dönemlerde devam edebilmektedir. Bunun yanında çocuklara verilen müzik eğitimi yaygın eğitim kapsamında da yapılmaktadır. Günümüzde yaygın müzik eğitimi veren çeşitli kurum ve kuruluşlar vardır. Söz konusu kurum ve kuruluşlar; çeşitli çocuk koroları, çocuk orkestraları veya çocuk müzik toplulukları kurmuş ve eğitim vermektedirler. Oluşturulmuş çocuk korolarının eğitiminde çalgı ve ses eğitimi verilebilmektedir. Söz konusu alanlarda eğitimin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için, alanına hâkim uzman öğretim elemanlarının görev alması gerekir. Bu kişileri Egüz (1999:137) “genel müzik kültürü, ses eğitimi, koro eğitimi ve yönetimi bilgileri yanında, o yaş çocuklarının psikolojisini çok iyi bilen, ruhsal ve hatta fiziksel yapılarıyla, bu tür topluluklara kendini sevdiren ve onlarla kolayca iyi ilişkiler kurabilen nitelikteki kimselerdir” şeklinde tarif etmiştir. Bunun yanında bu koroların eğitim süreci çocuklar üzerinde pozitif anlamda etkiler oluşturabilmektedir. Bu etkileri Egüz (1999:138) aşağıdaki gibi anlatmıştır:

Müziğin çocukların genel eğitiminde ve kişiliklerinin oluşumunda ne denli önem taşıdığı bilinen bir gerçektir. Çocuk koroları, bu eğitimi daha etkin ve daha güçlü bir biçime sokan topluluklardır. Çocuklar, bu topluluklarda, gerçek arkadaşlığı ve insan sevgisini duyacaklar, müziğin, yüceltici, birleştirici, dinlendirici, yaratıcı, inceltici ve yaşama gücünü aşıl原因an yönleriyle de karşılaşacaklardır. Bu da onların en önemli olan ruhsal yönlerini olumlu yönde etkileyerek oluşturacaktır.

Bunun yanında Egüz (1999:137) çocuk korolarında en önemli öğenin ses olduğunu ve ses eğitiminin çocukların seslerine zarar verilmemesi açısından yetişkin korolara oranla daha büyük bir özenle ele alınması gerektiğini belirtmiştir.

İnsanların sanatsal açıdan gelişimi için çocuk yaşlarda sanatla tanışmaları ve aktif biçimde sanatın içerisinde yer almaları oldukça önemlidir. Bu konuda yapılan çalışmalar bulunmakta olup buna Çankırı Karatekin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Suna Çevik tarafından düşünülmüş ve uygulamaya konulmuş

olan ÜÇSA (Üniversite 'de Çocuk Sanat Atölyeleri) projesi örnek olarak gösterilebilir. ÜÇSA'da yapılan eğitimlerle gelecekte sanatla daha iç içe bir yaşam sürdürebilecek olan çocukların eğitimi amaçlanmaktadır. Bu tür projelere engel olabilecek pek çok sebep bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi özellikle ilköğretim çağındaki çocukların sınav yoğunlukları nedeniyle sanatsal çalışmalardan ve faaliyetlerden uzak kalmaları gösterilebilir.

Bu araştırma ile ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılmasının ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumunun analizi amaçlanmıştır. Bu konuyla ilgili olarak; mevcut çocuk koro çalıştırıcıları ve bu konuda uzmanlaşmış kişilerle görüşülüp, verilere ulaşmak amaçlanmaktadır.

2. Problem Cümlesi

Ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılması ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumu nasıldır?

3. Alt Problemler

Yukarıdaki problemle ilgili olarak aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

1. Çocuk korolarının yapılandırılmasında izlenen yollar nelerdir?
2. Çocuk korolarının eğitim süreçlerinin uygulanma durumu nasıldır?
 - 2.1. Planlama sürecinin uygulanma durumu nasıldır?
 - 2.2. Uygulama sürecinin durumu nedir?
 - 2.3. Sergileme sürecinin uygulanma durumu nasıldır?
3. Çocuk korolarında, eğitim süreçlerinin uygulanma durumuna ilişkin olarak uzman görüşleri nelerdir?
4. Çocuk korolarının, çocukların müzikal ve sosyal gelişimlerine katkıları nelerdir?

4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, çocuk korolarının kuruluş aşamasındaki sürecin, çocuk korolarının çalışma süreçlerinin ve çocuklara müzikal ve sosyal yönden katkılarının belirlenmesidir.

Bireyler için vazgeçilmez bir alan olan müzik, çocukların sosyal gelişimleri açısından da önemlidir. Bu amaçla kurulan çocuk koroları günümüzde önemli bir görev üstlenmiş olup, sayıları gün geçtikçe artmaktadır. Yapılan bu çalışma ile mevcut koro şeflerinin düşüncelerinden ve aktivitelerinden; uzman koro şeflerinin ise, bilgi ve

tecrübelerinden yararlanmak ayrıca yeni kurulacak olan çocuk korolarına ve müzik eğitimcilerine bir kaynak oluşturabilmek amaçlanmaktadır.

5. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, çocuk korolarının eğitim süreçlerini belirlemek, bu süreçler içerisindeki iyi örnekleri saptamak, müziğin çocuklar üzerindeki olumlu etkilerini vurgulamak, bu etkilerin ortaya çıkmasında çocuk korolarının yerini belirlemek ve ülkemizdeki çocuk korolarının mevcut durumunu saptamak açısından önem taşımaktadır.

6. Sayıtlar

Görüşmeye katılan kişilerin, görüşme sorularını samimiyetle cevapladıkları varsayılmıştır.

7. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

- 1) 2009-2010 eğitim öğretim yılıyla,
- 2) Adana, Ankara, İzmir, Kocaeli, Trabzon, Çankırı, Düzce ve Mersin illerindeki çocuk korolarıyla,
- 3) Koro şefleri ve konuya ilişkin uzman görüşleriyle,

sınırlıdır.

TANIMLAR

Konson: “Ses yolunda az çok boğumlanarak çıkan, yani söylenirken ses aygıtının herhangi bir yerinde engele çarpan ve bu yüzden ünlülere oranla az ses veren fonem” (Sabar, 2008:56).

Legato: “Notaların kesintisiz, bağlı olarak seslendirilmesi anlamını taşır. Bağ işaretiyle gösterilir” (Aydoğan ve Özgür, 1999:122).

Marcato: “Belli ederek, vurgulayarak, önem verdirerek” (Say, Müzik Ansiklopedisi).

Register: “Ses genişliği, ses alanı” (Say, Müzik Ansiklopedisi).

Staccato: “Notaların birbirinden ayrı ve değerinden daha kısa seslendirileceğini gösterir. Nota başlarının altına ya da üstüne konulan noktalarla gösterilir” (Aydoğan ve Özgür, 1999:122).

Temrin: “Yineleterek alıştırma” (Püsküllüoğlu, 2004:961)

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR

1. Sanat

Geçmişten günümüze toplumsal yaşamda önemli bir işleve sahip olan sanat felsefe sözlüğünde, belli bir amaca ulaşmamızı sağlayan yolların bütünü, güzeli gerçekleştirmek için ortaya konulan özel etkinlik alanlarından her biri, gibi benzer tanımlarla anlatılmak istenmiştir (Timuçin, 2004:422). Uçan (1996)'a göre, “sanat, insan yaşamının her evresinde yer alan, onsuz olunamayan, insanın onsuz edemediği bir ‘olgu’dur.” Uçan (1996) sanatın niteliğini ise; “her zaman insanın ve insan yaşamının niteliğiyle sıkı sıkıya ilişkilidir. Çünkü sanat, ‘insan varlığının (estetik) bir anlatımıdır’ biçiminde belirtmiştir. “Bu bağlamda sanat insani bir olgudur. Sanat olgusu asıl özünü ve kaynağını ‘insanın özgünü ve güzeli arama güdüsü’nde ve ‘bu güdünün anlatım biçimi’nde bulur” (Uçan, 1996:124).

Uçan (1996) sanatın insan yaşamındaki işlevlerini;

Sanatın Bireysel (Biyopsişik) İşlevi: “Bireyin kendine özgü bir kimlik ve kişilik kazanması, dengeli ve doyumlu, sağlıklı ve başarılı, duyarlı ve mutlu olması için davranışları veya davranışsal yapıları üzerinde belirli izler bırakan estetik/artistik etkiye ve tepkime biçimlerini kapsar ” (Uçan, 1996:124).

Sanatın Toplumsal İşlevi: “Bireyler, topluluklar, birey ile topluluk ve toplum, toplumsal kesimler ve toplumlar arasında iletişim-etkileşme, anlaşma, dayanışma, kaynaşma, ortaklaşma, paylaşma, işbirlikleşme, birliktleşme, birleşme ve bütünleşme sağlanmasında sanatın oynadığı rolleri kapsar ” (Uçan, 1996:124-125).

Sanatın Kültürel İşlevi: “Bireysel ve toplumsal kültürü artırıcı ve yükseltici, kültürel özellikler taşıyıcı ve kuşaktan kuşağa -aynı kuşak içinde bireyden bireye-

aktarıcı, kültürlerarası ilişkileri güçlendirip pekiştirici, çeşitlendirip zenginleştirici, kültürel kimlik sağlayıcı sanatsal birikim ve etkinlikleri kapsar ” (Uçan, 1996:125).

Sanatın Ekonomik İşlevi: “Sanat alanında ‘sanatsal karakter’ korunmakla birlikte, gittikçe belirginleşen sunu (arz) ve işlem (talep) ilişkilerinin ağır basıp ön plana çıktığı çalışma ve düzenlenmeleri kapsar ” (Uçan, 1996:125).

Sanatın Eğitimsel İşlevi: “Sanatın bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin düzenli, sağlıklı, etkili, verimli ve yararlı biçimde gerçekleşmesini sağlayıcı sanatsal öğrenme-öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsar ” (Uçan, 1996:124).

biçiminde belirtmiştir.

İnsanların yaratıcılığının gelişmesinde sanatın etkisinin tartışmasız çok önemli bir yeri vardır. Şahindokuyucu (2006) bu durumu şu şekilde ifade etmektedir:

Sanat düşünce ile beslenip değişik dil biçimleriyle gelişip yaratıcılığın da katkısıyla meydana gelen bir bileşkeler silsilesinden başka bir olgu değildir. İnsan dünya üzerinde var oldukça dil’de, düşünce’de, sanat’ta var olacak, birbirleriyle etkileşim sağlayacak ortaya özgün ürünler, özgür düşüncede oluşmuş tasarımlar çıkacaktır.

2. Sanat Eğitimi

Sanat eğitiminden günümüzde toplumun her kesimi yararlanamasa bile, ülkemizde bu alanla ilgili önemli çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle kurum, kuruluş, dernek, vakıf, belediye ve üniversiteler gibi imkânları sanat eğitime uygun olan yerler, bu konuda çeşitli girişimlerde bulunarak sanat eğitimi etkinlikleri düzenleyebilmektedirler. Uçan (1996)’ya göre, “sanat eğitimi, temelde bir ‘estetik davranış kazandırma’ ya da bir ‘estetik davranış değişikliği oluşturma’ işidir.” San (1983)’a göre ise sanat eğitimi şu şekildedir:

Sanat eğitimi, kapsamsal ve genel anlamında güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi tanımlamaktadır. Bu eğitimin okul ve öğrenim düzeylerine göre ele alınması ise sanat eğitiminin daha dar alanını kapsar; okullardaki güzel sanatlara ilişkin ders ve etkinlikler bütünü olarak anlaşılır.

Uçan (1996) sanat eğitimini üç ana başlık altında incelemiştir. Buna göre;

Genel Sanat Eğitimi: İşe-meslek, okul, kol-dal ve program ayrımı gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, herkese yönelik olup, sağlıklı, dengeli ve mutlu bir ‘insanca yaşam’ için gerekli ortak genel sanat kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Özengen Sanat Eğitimi: Sanata ya da sanatın belli bir dalına özengence(amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir sanatsal katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli sanatsal davranışları kazandırmayı amaçlar.

Mesleki Sanat Eğitimi: Sanat alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.

3. Müzik Eğitimi

Eğitimin, toplumların gelişmesi ve hızla değişim içerisinde olan çağı yakalayabilmesi için nasıl bir öneme sahip olduğu bilinmektedir. İnsanlara verilen eğitimler arasında önemli bir yere sahip olan müzik eğitimi de günümüzde önemini korumaktadır.

Güzel sanatların önemli dallarından biri olan müzik eğitiminin niteliğini Uçan(1997), “daha çok sessel ve işitsel” olarak belirtmiştir.

Lasko ve Rarus (2002)’a göre, müzik eğitimiyle elde edilen başarılar; toplumda başarı, okulda başarı, zihinsel gelişimde başarı ve hayatta başarı gibi dört kategoride gruplandırılabilir. Lasko ve Rarus (2002)’un bildirdiğine göre, Amerikan yaşamını oluşturan çoğu kültürlerde, her birey için müziğin gerçek değeri geniş ölçüde bilinmekte olup, gerçekten her insan kültürünü, düşüncelerini ve ideallerini geliştirmek için müziği kullanır. Lasko ve Rarus (2002) müziğin okul yaşamına katkısı konusunda ise; müzik eğitimi alan öğrencilerin edebiyatta ve matematikte sanat eğitimi almayanlara oranla daha başarılı olduklarını gösteren bir araştırmanın olduğunu ifade etmiş olup, müziğin çocukların zekâ düzeylerine olumlu etki yaparak zihinsel gelişimine katkı sağladığını, bununla beraber müziğin çocuğu hayata daha sağlıklı bir biçimde hazırladığını belirtmiştir.

Yavuzer (2007)’e göre; müzik, çocukların sosyal beceri, motor beceri açısından ve zihinsel açıdan gelişmesi için gerekli bir alandır. Müzik eğitimi de çocuğun, kendini ifade etme becerisinin, yaratıcılık zevkinin ve estetik duygusunun gelişmesinde, motor gelişimi ile ritmik gelişiminin sağlanmasında, ses ve dil gelişimine katkıda bulunmasına, bilişsel gelişim ve soyut düşünmeye katkıda bulunmasına, sosyal ve grup becerilerini kazanmasına katkıda bulunur (Yavuzer 2007).

Çocukların yaklaşık yarısında daha 2-6 yaşları arasında görülmeye başlanan özel müziksel kıpırdanmalar, hızlı bir gelişim içinde biçimlenen bireysel müzik yetenekleri olarak ilk en yüksek noktasına onuncu ve onbirinci yaşlarda erişir. Öteki çocuklar ise müziksel eğilim ve özelliklerini, genellikle, erginlik döneminde belli ederler (Uçan, 1997:16).

Buna göre genellikle 7-13 yaş gruplarıyla yapılan çocuk korosu çalışmaları, müziğe karşı yetenekli olan çocukların müzikal gelişimleri açısından son derece önemlidir.

4. Müziğin Çocuğun Gelişimine Etkisi

“İnsanın var oluşuyla insan yaşamına giren ve onun yaşamının bir parçası olan ‘müzik ve çocuk’ insan eğitimindeki önemli etkilerinden dolayı incelenmeye değer bir konudur” (Güler, 2008:45). Anne karnında seslere tepki vermeye başlayan bebek, yaşamının ilerleyen zamanlarında yaş özelliğine uygun biçimde doğadaki seslerle iletişimde bulunup, müzikle iç içe yaşamayı öğrenmeye başlar. Güler (2008:52) müziğin çocuk yaşamı üzerindeki rolünü aşağıdaki gibi özetlemektedir:

Çocuklar, doğumu izleyen günlerde ninniler yoluyla müzikle tanışırlar. Sonraları, hoplatılma, sallanma etkinlikleri ile müziği yaşarlar. Daha sonra ise dünyalarına tekerlemeler, saymacalar, parmak oyunları, şarkılı ve müzikli oyunlar girer. Böylece etkileşimleri sürer gider. Çocukların gerek bebeklik döneminde, gerekse ilk ve ikinci çocukluk dönemlerinde müziğe karşı ne kadar duyarlı olduklarını gözlemek için onların, şarkı ve sesleri nasıl dinlediğini, müziği duyduklarında bedensel hareketlerle nasıl eşlik ettiklerini ve şarkılı oyunlara uyma çabalarını izleyebilirsiniz. Çocuklarda, müziğe karşı gözlenen bu doğal ilgiler, doğuştan getirilmektedir.

Müziğin çocuklar üzerinde, çok sayıda olumlu etkileri vardır. Akgül (2008:30)’a göre, “müziğin, çocukla çevresi arasındaki doğrudan bağlantıyı arttırması, aynı zamanda kendini ifade gücünü arttırarak, kişinin ‘ben kimim’ sorusunu sormasına yardımcı olması gibi özellikleri, çocuğun kendine güven duygusunun gelişiminde önemli bir etkidir.” Erol (2004)’a göre, “müzik dinleme yolu ile de çocuğun hızlı ve pratik düşünebilme, olaylar arasında bağlantı kurabilme

ve mantığını kullanarak doğru sonuçlara ulaşabilme gibi yeteneklerin önemli ölçüde gelişmesi sağlanabilmektedir” (Erol (2004)’ dan Aktaran: Akgül, 2008:31).

Güler (2008:52)’e göre, “sanat eğitimi bağlamında ele alınan müzikal etkinlikler, çocuklara birçok yönden duyarlılık ve kazanımlar sağlamaktadır.” Bunlar, çocukların duyarlı birer birey olması, bireysel ve toplumsal şiddetten uzak durması, sağlıklı kişilik özelliklerine sahip olması ve insan sevgisiyle dolu olması gibi kazanımlardır. Bunun yanında müzik etkinlikleri çocuğun kendisini ifade edebilmesi için önemli bir fırsattır. “Kendini ifade eden çocuk gözlem yapmayı, düşünmeyi, olaylara çok yönlü bakabilmeyi ve olayların nedenlerini sorgulayabilmeyi, eleştirel düşünme gücünü kullanmayı öğrenir” (Güler, 2008:54).

Müzik eğitiminin ilke ve amaçları içerisinde de bireyin kendini ifade etmesine, duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde açığa vurmasına yardımcı olma gibi özellikler vardır. Bu nedenle, özellikle çocukluk yıllarında, bireyde sosyal becerilerin gelişimine yardımcı olmak amacı ile müziği çocuğun yaşamının içine katmak, gerek genel, gerekse özengen eğitim sistemi içerisinde çocuğa doğru ve bilinçli bir müzik eğitimi vermek, aileler ve eğitimciler tarafından göz ardı edilmemelidir (Akgül, 2008:33).

5. Koro Eğitimi ve Önemi

Müziğin toplu bir biçimde icra edilmesinde önemli bir yere sahip olan korolar günümüzde hemen hemen her toplumda varlığını devam ettirebilmiştir.

Yunanca ‘Khoros’, Latince ‘Chorus’, İtalyanca ‘Coro’ sözcükleriyle ifade edilen ve dilimize de ‘Koro’ olarak yerleşen bu terim, tek ve çok sesli müzik yapıtlarını seslendirmek üzere bir araya gelen seslendirici-yorumcu (icracı) topluluğu anlamında kullanılmaktadır. Bu topluluğun

söylediği söz ve şarkı, seslendirdiği vokal müziğe de koro denir (Çevik, 1999:43).

Koro eğitiminin önemini ve bireyler üzerindeki etkilerini Egüz (1998:28), şu şekilde açıklamıştır.

Koroları oluşturan bireyler ve korolar, müzikle birlikte aldıkları iyi alışkanlıklarını çeşitli yollardan topluma da yansıtırlar. Bu nedenle korolar, toplumun yalnız müzik kültürünün gelişimine yardımcı olmakla kalmazlar, o toplumun genel eğitimine de iyi yönde katkıda bulunurlar.

Korolar, bir toplumun anadiline en uygun düşen söyleme biçiminin doğmasına, gelişimine ve gelenekleşmesine yardımcı olurlar. Aynı zamanda, bunun ayrılmaz bir parçası olan ulusal bir yapıt dağarının da doğmasını kolaylaştırırlar. Tutarlı bir söyleme düzenine kavuşmuş olan korolar, yorumladıkları yapıtlarla birlikte, bir söyleme biçimini de topluma ulaştırırlar ve böylece de ulusal bir dağarla birlikte, bir söyleme biçiminin toplumca da benimsenmesine önayak olurlar (Egüz, 1998:28).

Egüz (1998), koroları genel olarak *tek sesli korolar* ve *çok sesli korolar* olmak üzere iki ana bölümde toplamış olup, çok sesli koroları; kadın, erkek, çocuk ve karma korolar olarak dört başlık altında incelemiştir. “Çok sesli kadın koroları, iki, üç ve dört kadın sesinden oluşturulurlar. En gelişmiş türü dört sesli olanıdır. Dört sesli kadın koroları, 1. Soprano, 2. Soprano, 1. Alto ve 2. Alto ses gruplarından oluşur (Egüz, 1998:12).” “Çok sesli erkek koroları da kadın korolarında olduğu gibi, iki, üç ve dört erkek sesinden oluşturulurlar. Bu koroların da en gelişmiş türü dört sesli olanıdır. Dört sesli erkek koroları, 1. tenor, 2. tenor, 1. bas, 2. bas ses gruplarından oluşur” (Egüz, 1998:12). Çevik’e (1999) göre koro üyelerinin ses türünün belirlenmesi için, konuşma tonu, ses rengi ve vücut yapısı, ses kapasitesi, registerlerin kullanımı ve register geçişlerini dikkatle saptamak gerekir. Çevik

(1999:64) korolardaki en temel yapı taşı olan sesin eğitim kapsamı ve ilkelerini aşağıdaki gibi açıklamıştır:

1. Koro içinde bireye, doğru solunum alışkanlığıyla birlikte, bedensel ve zihinsel hazırlanma için gerekli olan rahatlama, gevşeme, uyanık olma bilinci kazandırma.
2. Doğru, temiz ses üretme, bu sesi uygun rezonans bölgelerine göndererek, büyütme, zenginleştirme, armoniklerini geliştirme ve sesini koro ile kaynaştırma bütünleştirme becerisi kazandırma.
3. Konuşma dilinde açık seçiklik ve anlaşılabilirlik niteliklerini geliştirerek, şarkı söylemede de dili, sesli-sessiz fonemleri eklemleyerek (artikülasyon), doğru bir söyleyişle (telaffuz) ve anlamına uygun tonlama ve vurgulamalarla kullanma (diksiyon) becerisi kazandırma.
4. Bireyde varolan müzikal duyarlılığı (müzikalite) geliştirerek, etkili bir seslendirme-yorumlama becerisi kazandırma.
5. Bireyi, ses üretiminde işlevsel olan organları tanıma, bu organlar arasında gerçekleştirilen işbirliğini kavrama ve sağlığını koruma konularında bilgilendirme.

Değer ve Aytepe (2009:149) bireysel ve kurumsal düzeyde gerçekleştirilen tüm çalışmalara rağmen, ülkemizde koro müziğinin hak ettiği yerden uzak olduğunu belirtmiş olup, bu durumun bazı nedenlerini aşağıdaki gibi sıralamıştır.

1. Yükseköğretim düzeyinde, koro eğitimcisi yetiştiren programların olmaması,
2. Koro şefliği/eğitimciliğinin bir meslek dalı olarak yerleşmemesi veya yapılamaması,
3. Koro müziği alanında devlet ve sivil örgütlenme başarısının, ülkemizin büyüklüğü ile orantısızlığı,
4. Yerli veya yabancı koro şefleriyle sürekli, düzenli ve programlı olarak uygulanan; seminer, çalıştay, kurs vb. mesleki etkinliklerin azlığı,
5. Genel nüfus oranlandığında koroların sayısal yetersizliği,

6. Koro eğitimi alanına yönelik, gerçekçi temellere sahip ve eğitsel amaca hizmet eden yöntem-kaynaklarının azlığı, dağarcık yetersizliği,
7. Nitelikli koro müziği üretimlerinin yeterince yayılmaması, paylaşılabilmesi,
8. Bu alanda standart doğrulara ulaşmanın, işin özünden kaynaklanan zorluğu,
9. Özellikle mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda “koro eğitimcisi” açığı bulunması,
10. Müzisyenlerin “koro eğitimi”ni doğru zeminde değerlendirememesi.

Egüz (1998) koro yöneticilerinde olması gereken özellikleri şöyle belirtmiştir:

1. İyi bir müzik kültürünün olması,
2. Korosunu oluşturan bireylerin, teknik kültürel ve eğitsel sorunlarını bilmesi,
3. Topluluğunu tüm yönleriyle eğitebilecek, yönetebilecek bilgi, teknik ve kültürü elde etmiş olması,
4. Topluluğunun saygınlık ve güvenini kazanmış olması,
5. İnsan ve toplum psikolojisini bilmesi.

Bunların yanında “koro yöneticisinin, genel kültürünü aşarak derinleşeceği konular ve teknikler şunlardır” (Egüz, 1998:87).

1. Yönetim teknikleri,
2. Çok seslilik,
3. Dil bilgisi, dil ve müzik ilişkileri (prozodi),
4. Koro dağılımı,
5. Stil ve form bilgileri,
6. Piyano ya da org çalgıcılığı.

Egüz (1998), koro yöneticisi olacaklarda olması gereken ön koşulların; “duyarlı bir müzik kulağı”, “güvenilir bir müzik belleği” ve “koro yöneticisi olmaya elverişli bir kişilik” gibi olması gerektiğini belirtmiştir.

6. Çocuk Koroları ve Eğitimi

Tek sesli ve çok sesli eserler üzerinde çalışmalar yapabilen çocuk koroları, bu çalışmalarına anaokullarında başlayabilmekte, ilköğretim okullarında devam edebilmektedirler. Bunun yanında okul dışında özel çalışmalarla yürütülen çocuk koroları bulunmaktadır. Söz konusu korolarda çalgı eğitimi ve yoğun olarak ses eğitimi verilmektedir.

Çevik'e (1999) göre, tüm çocuk sesleri kadın sesleriyle benzer özellikler taşımakta olup, tınısı ve gürlüğü farklı olsa da yükseklik bakımından yaklaşık olarak aynıdırlar. Egüz (1998), çok sesli çocuk koroları dendiği zaman seçkin çocuk korolarının akla gelmesi gerektiğini vurgulamış olup, bu koroların kadın ve erkek koroları gibi iki, üç ve dört sestten oluştuklarını vurgulamıştır.

İki sesli çocuk koroları, 1. soprano, 2. soprano (alto) çocuk seslerinden, üç sesli çocuk koroları, 1. soprano, 2. soprano ve alto çocuk seslerinden, dört sesli çocuk koroları da, 1. soprano, 2. soprano, alto-tenor (dört sesli karma korolardaki tenorun görevini üstlenen alto grubu) ve bu üç çocuk sesine, ses değişimini tamamlamış olanlardan bir bas grubunun eklenmesiyle kurulur (Egüz, 1998:12).

Çevik'e (1999) göre, koro üyelerinin saptanması amacıyla, müziksel işitme yeteneğini ölçme testleri ve ses materyallerini tanıma ve ölçme testlerinden yararlanılabilmesi yanında, profesyonel çocuk koroları içinde genel müzik kültürünü ölçmeye yönelik ölçme testlerinden yararlanılabilir. "Sesleri ayırt etme ya da kimliğini saptama konusu, hem koro üyesi hem de koro için büyük önem taşımaktadır" (Çevik, 1999:52).

Değer ve AYTEPE'ye göre (2009) yetmiş iki milyona yakın olan nüfusumuz içerisinde on binlerce çocuk-gençlik-yetişkin korosu olması gerekirken bu sayı 500'e bile ulaşamamıştır. "Türkiye'de koroların sayısal olarak yükselmesinin en

temel koşulu olan ‘her okulda bir koro’ her öğrencinin şarkı söylemesine, dolayısıyla öğrencilere düzeylerine uygun tek sesli şarkıların öğretilmesine ve bu çalışmaların çeşitli konserlerle sergilenmesine bağlıdır” (Değer ve Aytepe, 2009:155).

Değer ve Aytepe’ye göre (2009), ülkemizde her düzeydeki çocuk ve gençlik korusu için ulusal şarkı dağarcığı sistemli bir biçimde oluşturulamamış olup, günümüzdeki ulaşılan seviyeye bireysel çabalarla gelinmiştir.

Bu alanda ciddi düzeyde duyulan dağarcık eksikliği; bestecilik eğitimi almış müzisyenlerin eğitim müziği ile yeterince ilgilenmemeleri sonucunda, doksanlı yılların başından itibaren ani bir ‘çocuk şarkısı besteleme patlaması’ ile sonuçlanmıştır. Bu dalga ile ‘Popüler çocuk şarkısı’ gibi çok tartışılması gereken bir tür ortaya çıkmış; çocuk şarkısında aranan, aranması gereken nitelikler neredeyse rafa kaldırılmıştır. Günümüzde; ses aralığı ve dokusu çocuk sesine uygun olmayan, ezgi yapısı sağlıklı bir armonik uygulamaya izin vermeyen, form açısından zayıf, bütünsellik taşımayan, çocukların müzikal gelişimini besleyecek estetik güzellikten yoksun birçok parça, eğitim müziği dünyasında kontrolsüzce dolaşmaktadır (Değer ve Aytepe, 2009:157).

Değer ve Aytepe’ye göre (2009), bir çocuk korusu oluşturmak için yapılması gereken temel aşamalar aşağıdaki gibidir.

1. Çalışma takımının oluşturulması (en az iki eğitimci),
2. Hedeflerin oluşturulması ve projenin tasarlanması,
3. Koşulların düzenlenmesi ve gerekli girişimlerde bulunulması,
4. Genel programın yapılması,
5. Seviye belirleme sınav duyurusu, sınavın organizasyonu ve uygulanması,
6. Dağarcık oluşturma,
7. Eğitsel ve müziksel temel yaklaşımlar,

8. Ders planlarının yapılması,
9. Olası konser hedefleri,
10. Velilerle iletişim,
11. Karşılaşılabilecek benzeri konu veya sorunların çözümü.

Çocuk korolarında yaygın olarak kullanılan şarkı öğretim yöntemlerinden kulaktan eğitim ve notayla öğretim yöntemleri ile ilgili, Değer ve AYTEPE (2009:178) aşağıdaki çalışma biçimlerine kitaplarında yer vermişlerdir.

Kulaktan Öğretim

1. Şarkıyı, öğretmenin piyanoyla desteklenmiş (katlanmış) sesinden dinleme, (Hatta aynı anda şarkıyla eşleştirilen hareketleri, devinimi, mimik ve jesti izleme)
2. İşitsel ve görsel belleğine aldığı bütünü yansılama,
3. Motif, cümlecik veya cümlenin pekiştirilmesi ve devamı.

Notayla Öğretim

1. Şarkının notasını görme,
2. Piyanoyla desteklenmiş bir şekilde solfejle deşifre yapma,
3. Öğrenci hata yaptığında başa veya hatalı yere dönüp aynı işlemi tekrarlama,
4. Çalışılan bölümün tekrarlanması ve devamı.

7. İlgili Araştırmalar

Ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılması ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumu ile ilişkilendirilebilecek aşağıdaki kaynaklara ulaşılmıştır.

Çocuk ve Gençlik Korolarının, Toplumun Kültürel Gelişimindeki Yeri ve Önemi Üzerine Bir Araştırma

Apaydın (2006) bu bildirisinde, toplumun kültürel gelişiminde koroların yeri ve önemini, bilimsel yaklaşımlarla destekleyerek vurgulamaya çalışmıştır. Bu konuda çocuk korolarının etkinliğini aşağıdaki gibi belirtmiştir.

1. Çocuk ve Gençlik Korolarının nicelik açısından tüm korolar içerisinde kapsadığı yer, % 75-80 oranındadır.
2. Çocuk (8-14 yaş grubu) ve Gençlik (15-25 yaş grubu) Korolarını oluşturan bireyler, nitelikli eğitimin verilebileceği en uygun yaşlardır.
3. Çalışma yaşamına henüz başlamadıklarından, korolarda öğrenme ve üretme sürecine daha çok zaman ayırabilirler.
4. Bireysel ve toplumsal kişiliklerini oluşturma aşaması da tam bu yaşlardır.
5. Diğer yaşlara göre, çocukluk ve gençlik yaşlarında, devinim yeteneklerini daha etkin kullanabilirler.
6. Toplumsal gelişme için gerekli olan, ulusal ve evrensel kültür bilincinin, insanlara aktarılabilceği, duyguların en yoğun biçimde işlenebileceği yaşlar gene çocukluk ve gençlik yaşlarıdır.
7. Toplumun yetişkin yaşlarda bulunan bireylerinin yaşamlarının çok büyük bir dilimi çocuk ve gençlerle iletişim içinde geçtiğinden, çocuk ve gençlik korolarının diğer yaş gruplarıyla etkileşimi de bu yaşlarda çok daha verimli olmaktadır.
8. Çocuk ve gençlik edebiyatını içeren metinlerin aynı zamanda çocuk ve gençlik koroları için yazılan bestelerde de kullanılması.

Koroda Ses Eğitimi Çalışmalarının Çocuk Ses Gelişimine Etkileri Üzerine Bir Araştırma

Yiğit (2006) bu çalışmasında, koroda ses eğitimi uygulamalarının 8-12 yaş grubundaki çocuklarda sesi doğru kullanmaya yönelik kazanımlarına ve ses aralıklarına etkisini araştırmıştır. Yiğit (2006); 8-12 yaş grubunu oluşturan öğrencilerin çoğunun ses aralığının yaş özelliklerine uygun olduğunu, ses aralığı dar olan öğrencilerle bireysel çalışmalar yapıldığını, koro çalışmaları ile birlikte çocukların telaffuzlarında belirgin bir düzgünlük, bağırmandan şarkı söyleme ve özgüven artışı olduğunu ve bunlara bağlı olarak; programlı bir biçimde uygulanan ses eğitiminin, çocukların ses aralığının gelişiminde oldukça etkili olduğunu belirtmiştir.

Planlı ve Programlı Bir Özenen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma

Öztop (2007) tez çalışmasında;

“Temel Müzik Eğitimi İlke ve Amaçları” “Temel Ses Eğitimi İlke ve Amaçları” ile ilgili olarak; bireye söz konusu koro eğitimi ile şarkı söyleme için gerekli solluğu doğru yere ve doğru şekilde alma, şarkı söyleme için gerekli uygun duruşu kavrama, sesini doğru yerde üretme, genişletme becerisine sahip olma, şarkı söylemede açık ve anlaşılır konuşmanın önemini kavrama, şarkı söylemede doğruluk, güzellik ve etkililik kavramlarını özümseme davranışlarını büyük ölçüde kazandığı sonucuna varmıştır.

Planlı ve programlı bir özenen koro eğitimiyle bireye kazandırılması hedeflenen duyuşsal davranışlara ilişkin olarak; bireye, müziksel duyarlılığını geliştirme, toplu çalışmanın koşulu olan zamanlamada birlikteliği sağlama, aynı anda başlama, durma ve bitirme alışkanlığı kazandırma, birlikte hissetme ve homojen ses üretebilme davranışlarının büyük ölçüde kazandırıldığı sonucuna varmıştır.

Planlı ve programlı bir özenen koro eğitimiyle bireye kazandırılması hedeflenen devinişsel davranışlara ilişkin olarak; bireye, koroda şarkı söylemede tüm solunum kaslarını doğru kullanabilme alışkanlığının büyük ölçüde kazandırıldığını belirtmiştir. Bununla birlikte, ses üretim organlarını eşgüdüm içinde kullanma, dil, diş, dudak ve çene hareketlerinin denetlenmesi yoluyla önde ve anlaşılır konuşma becerilerinin de kazandırıldığı sonucuna varmıştır.

Planlı ve programlı bir özenen koro eğitimiyle bireye kazandırılması hedeflenen yeterliklerde yaş değişkeninin büyük ölçüde etkili olduğu, söz konusu koro eğitimine bireylerin her yaş döneminde farklı amaçlar doğrultusunda ilgi duyduğu ve her yaş döneminde farklı yeterlikler kazandığı sonuçlarına varmıştır. Ayrıca, koro eğitimcilerinin, çalıştırdıkları korodaki bireylerin yaş dönemleri, kişisel ses gelişimleri ile ilgili yeterli bilgi ve donanımına sahip olmaları gerektiğinin önemini vurgulamaktadır.

Planlı ve programlı bir özenen koro eğitimiyle bireye kazandırılması hedeflenen eğitsel (müzik eğitimi alanındaki) yeterlikler bireylerin söz konusu koro eğitimi ile sesin kullanımı için uygun duruşu alabilme ve doğru solunum yapabilme, sesi doğru yerde ve temiz üretebilme alışkanlığını, şarkı söylemede dili açık ve anlaşılır kullanabilme becerisini, müziksel duyarlılığını, müziksel işitme yeteneğini ve temel müzik bilgilerini geliştirmede büyük ölçüde etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Planlı ve programlı bir özenen koro eğitimiyle bireye kazandırılması hedeflenen toplumsal yeterlikler uzmanların, söz konusu koro eğitiminin, bireyin toplumsal yeterliklerine etkililik düzeyi ile ilgili olarak hazırlanan kapalı uçlu sorulara verdikleri cevaplar, değerlendirme ölçeğine göre; koro üyeleri arasında “ortak duygu – düşünce birliği oluşturarak; yardımlaşma, dayanışma, paylaşma davranışlarını güçlendirme”, “bireyler arası ilişkilerde sevgi ve saygıya dayalı insancıl duyguları geliştirme”, “daha esnek, hoşgörülü ve anlayışlı olmalarını sağlama” ve “birlikte yapılan müzik çalışmaları sırasında sorumluluk alma”, “sorumluluğunun gereklerini yerine getirme” davranışlarını geliştirmede büyük ölçüde, “uluslararası ilişkilerin kurulması, geliştirilmesi”, “dostluk, işbirliği ve sosyal barış ortamlarının hazırlanmasına

katkıda bulunmada” ve “bireyde ulusal birlik ve bütünlük bilincini geliştirmede” ise kısmen etkili olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri Üzerine Bir Araştırma

Eskioğlu (2003) betimsel alan kapsamına giren araştırmasında, müziğin çocuk üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlamıştır.

Müziğin temel eğitimindeki ilk amacın çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasında müzik imgesini geliştirmek olması nedeniyle, başlangıçta derslerin önemli bir bölümü müzikli oyunlarla çocuğun kendini ifade edebileceği ve zevk alabileceği biçimde düzenlenmelidir. Çocukların severek ve kolayca öğrenebileceği hem de günlük yaşamında var olan ezgileri içeren kitaplar seçilmeli, çeşitli çalgılar (özellikle Orff Çalgıları) gibi öğrenmeyi destekleyici görsel materyaller kullanılmalıdır. Bu tür materyaller sayesinde alana özgü teorik bilgilerin sıkmadan ve somuttan-soyuta ilkesi korunarak verilebilme şansı da doğacaktır (Eskioğlu, 2003).

Eskioğlu (2003), müziksel yeteneği ne ölçüde olursa olsun her çocuğun kendi ilgi ve isteği doğrultusunda en az bir müzik etkinliğine katılması gerektiğini önemle vurgulamakta olup, bu aktivitelerin çocukların sosyal yönden gelişmesi açısından büyük önem taşıdığını belirtmiştir. Çocuğun katılım sağlayabileceği etkinlikleri, “Örneğin, grupla söyleme, sesini kullanmayı ve denetlemeyi keşfedeceği, uyum becerisini geliştireceği, işbirliğine dair disiplin kazanacağı türden bir etkinlikken; bireysel çalgı çalması enerjisini olumlu yönlendirebileceği, kişisel doyum sağlayabileceği ve ritim-melodi duygusunu geliştirebileceği türden bir etkinliktir” (Eskioğlu, 2003) biçiminde açıklamıştır.

Oyun, Hareket, Dans ve Ritim Yoluyla Müzik Eğitiminin 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimleri Üzerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Tufan ve Sökezoğlu (2009) bu araştırmalarında; oyun, hareket, dans, ritim ve şarkı öğretimi temelli müzik eğitimi verilen 7-11 yaş grubu çocuk yuvası öğrencilerinin grup oyunlarına uyum sağlama, grupta kendini kontrol etme, özgüven duygusu geliştirme, sırasını bekleme ve uygun iletişim becerileri kullanma konularındaki sosyal gelişimlerini incelemeyi amaçlayan deneysel bir çalışma yapmışlardır. “Araştırmada model olarak ‘Ön Test - Son Test Kontrol Gruplu Model’ kullanılmıştır” (Tufan ve Sökezoğlu, 2009:5).

Tufan ve Sökezoğlu’na (2009) göre, araştırmada çocuklara verilen üç aylık eğitimin sosyal gelişimleri üzerinde olumlu etki ettiği görülmüştür.

Araştırma süresince elde edilen bilgi ve verilere dayanarak ritim, hareket, oyun, dans ve şarkı öğretimi temelli müzik eğitimi alan çocuk yuvası öğrencilerinde grup oyunlarına uyum sağlama, grupta kendini kontrol etme, özgüven duygusu geliştirme, sırasını bekleme, uygun iletişim becerilerinde bulunma, sonuçları kabul etme gibi sosyal alanlarda ilerleme kat ettikleri uygulanan “Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği” ile; disiplin sahibi olma, verilen bir görevi yerine getirme, büyüklerine ve arkadaşlarına karşı daha saygılı olma, yalan söylememe gibi olumlu yöndeki davranışların pekiştirildiği, yapılan görüşmeler sonucunda ortaya çıkmış ve eğitim sonunda verilen iki gösteriyle de öğrenciler başarı duygusunu tatmışlardır (Tufan ve Sökezoğlu, 2009:9).

Çocuk Korolarında Uygulanması Gereken Ses Eğitimi Çalışmaları Üzerine Bir Model Önerisi İle İlgili Bir Araştırma

Aytimur (2009), betimsel bir özellik gösteren tez çalışmasında verilere ulaşmak için kaynak taraması ve görüşmeler yapmıştır. Çalışma için TC Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Çoksesli Çocuk Korosu ve TRT Ankara Çocuk Korosu seçilmiştir.

Aytimur (2009:85-86) bu çalışmasında, çoksesli çocuk korolarının ses eğitimi yöntemlerini ele almış ve aşağıdaki sonuçları elde etmiştir.

1. Çocuk seslerinin eğitiminde, yetişkinlere göre farklılıklar vardır. Bunun nedenini, çocukların ses organlarının yapılarıyla ilgili farklılıklar oluşturmaktadır.
2. Çoksesli çocuk korolarının başarılarını etkileyen önemli öğelerden biri koristlerin ses eğitimleridir.
3. Koristlerin ses eğitimleri, sadece ses (vokal) ve nefes çalışmalarından oluşmamaktadır. Koro şefinin koro yönetimindeki başarısı, repertuar seçimindeki titizliği ve koristlerin psikolojik, sosyo-kültürel durumlarının çocuk korolarındaki ses eğitim çalışmalarına etkisi gözlenmiştir. Bununla beraber, çalışma yapılan ortamın fiziksel yapısının ses eğitimi uygulamalarını etkilediği görülmüştür.
4. Türkiye'deki çoksesli çocuk korolarına alınacak korist adaylarının hazırbulunuşluk düzeylerinde büyük farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Bu farklılıkların nedenini, çocukların kültürel anlamda çokseslilikle ilgili alışkanlıklarının ve fiziki yaşlarının etkilerinin oluşturduğu fark edilmiştir.
5. Türkiye'deki çoksesli çocuk koroları, koristlerin yaşları düşünüldüğünde, genellikle ilk müzik eğitimlerine başladıkları kurumlar oldukları görülmüştür.
6. Çoksesli çocuk korolarında ses eğitiminden önce genel müzik ve solfej eğitiminin gerekliliği anlaşılmıştır. Çocuklar belli bir müziksel algıya ulaştıklarında, eğitimlerine ses çalışmalarını eklemenin uygun olduğu görülmüştür.
7. Çocuk korolarında oluşturulabilecek çalışma gruplarının öncelikle koristlerin yaşları, sonrasında hazırbulunuşluk düzeyleri göz önünde bulundurularak oluşturulması gerektiği anlaşılmıştır.

8. Korodaki çalışma düzeninin, koristlerin müzikal yeterlilikleriyle ilgili bir ortak düzeyin belirlenmesiyle oluşturulduğu görülmüştür.
9. Korodaki ses eğitiminin, ses (vokal) çalışmaları dışında, güzel konuşma ve repertuar çalışmalarını da içermesi gerektiği gözlemlenmiştir.

Üç Büyük Kentimizde Çoksesli Çocuk Koroları ve Müzik Eğitiminiz Üzerine Bir Araştırma

Perçin (1999), TRT Ankara Çocuk Korusu, Polifonik Korolar Derneği Çocuk Korusu, Kültür Bakanlığı Devlet Çocuk Korusu, Bilkent Üniversitesi Çocuk Korusu, TRT İstanbul Çocuk Korusu, TRT İzmir Çocuk Korusu, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Çocuk Korusu, İzmir Devlet Opera ve Balesi Çocuk Korusu, İzmir Devlet Tiyatrosu Çocuk Korusu ve Polifonik Korolar Derneği Minikler Korusu ile ilgili yaptığı tez çalışmasında; kuruluş amacı, işleyişi, yönetici ve eğiticileri, koro üyesi seçimleri, sınav kurulları ve konuları, sanatsal ve eğitsel etkinlikleri alanlarında araştırma yapmıştır. Ulaştığı veriler sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

1. Çocuk korolarının düzeyi istenilen ölçüde değildir.
2. Şarkı dağarcığı istenilen düzeyde değildir.
3. Çocuk korolarının arasında işbirliği ve bilgi alışverişi yoktur.
4. Çocuk korusu yöneticilerin tamamı eğitim fakültesi çıkışlıdır.
5. Çocuk korusu eğitimi öncesinde hazırlık koroları istenilen düzeyde değildir.
6. Daha aktif öğrenci yetişmesi ve ritim duygularının gelişmesi amacıyla çocuk korolarında çalgı eğitimi verilmelidir.

Çocukların Şarkı Söyleme, Koroya Katılıma Yaklaşımları ve Şarkı Söyleme Becerilerine Bakışları

Mizener (1993) çocukların şarkı söyleme, koroya katılıma yaklaşımları ve şarkı söyleme becerilerine yönelik yaptığı çalışmada anket veri toplama tekniğini kullanarak, “şarkı söyleme ilgisi”, “koro katılımı”, “sınıf içi şarkı söyleme aktiviteleri”,

“okul dışı şarkı söyleme aktiviteleri”, “şarkı söyleme becerisine ilişkin öğrencinin kendi algısı” konularında bilgi toplamıştır. Ulaşılan sonuçları göre;

1. Tüm sınıf düzeylerinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun belirli durumlarda şarkı söylemekten hoşlandığını göstermektedir. Bu sebeple, müzik eğitimcisinin bu tercih edilen durumları, öğrencilerin olumlu bakış açısını, özellikle de şarkı söylemeyi sevmediğini söyleyen öğrenciler için, daha da geliştirmek amacıyla kullanabileceği görülmektedir.
2. Müzik derslerinde kullanılan şarkılar, sınıfa ve yaş grubuna uygun seçilmediğinde, şarkı söylemeye karşı olumsuz bir tutum geliştirilmesine sebep olabilir.
3. Çoğu ilköğretim düzeyi müzik müfredatının güçlü olmasına karşılık, kız öğrenciler arasında bile koro katılımına olan ilginin eğitimcilerin beklediği kadar yüksek olmadığı görülmektedir.
4. Araştırmadaki sorulara alınan "emin değilim" cevaplarının sayısının fazla olması, biraz destekle öğrencilerin koro katılımına olan ilgisinin artabileceğini göstermektedir.
5. Şarkı söylemeye karşı olumlu tavır sergileyen öğrencilerin ailelerinin onları desteklediği ve bazı aktivitelere birlikte katıldığı görülmüştür.
6. Bu araştırmanın bulguları, öğrencilerin çoğunlukla şarkı söyleme aktivitelerinden hoşlandıklarına ilişkin daha önceki araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Aynı zamanda, müzik aktivitelerine katılımın, okul ve aile içerisinde edinilen deneyimlerin de şarkı söylemeye karşı olumlu tutum geliştirilmesine katkıda bulunduğu görülmüştür. Müzik eğitimcilerinin ve ailelerin çabaları ile daha fazla öğrenci koro aktivitelerine katılmaya istekli olabilecektir.

Müzik Eğitimi Alan ve Almayan Lise Öğrencilerinin Benlik Tasarımı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Akgül (2006), müzik eğitimi alan ve almayan lise öğrencilerinin benlik tasarımı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelemeyi amaçlayan betimsel çalışmasında, model olarak genel tarama modelini kullanmıştır. Araştırmacının elde ettiği verilerle

ulaştığı sonuçlara göre; kişi, aile-çevre ve öğrenim hayatı boyunca ne kadar müzikle iç içe ise, ne kadar sanatsal etkinliklere katılır ve ne kadar yaşamına bunu katarsa kişisel özgüveni yani benlik tasarımı buna paralel olarak artacaktır. Akgül (2006)'e göre;

Şüphesiz ki bireyin benlik tasarımı etkileyen çok çeşitli faktörler bulunmaktadır. Yaşamsal mutluluğumuzun temelini oluşturan benlik tasarımı kavramı, özellikle ergenlik döneminde bir kat daha önem kazanırken, araştırma sonuçlarının ışığı altında; sanat eğitiminin vazgeçilmez bir kolu olan müzik eğitiminin önemi ve göz ardı edilemeyeceği gerçeği açıktır.

Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı

Akgül ve Şendurur (2002), 15 müzik dersi alan öğrenciyle ve 11 müzik dersi almayan öğrenciden oluşan bir örneklem grubu belirleyerek, müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarıyı araştırmışlardır. Araştırma sonucunda, müzik eğitiminin bireyin bilişsel öğrenme yaşantıları açısından önemli bir değer taşıdığı, özellikle çocuğun her seviyedeki okul yaşantıları boyunca verilecek doğru, bilinçli, sistematik bir müzik eğitimi onun bilişsel başarısında, bununla doğru orantılı olarak da öğrenim hayatı boyunca akademik başarısında olumlu etkiler yaratacağı sonuçlarına ulaşılmıştır. “Bu nedendir ki; çocuğun gelişim dönemlerinin her aşamasında doğru ve bilinçli bir müzik eğitimi verilmeli, çocuğun eğitiminde duyuşsal eğitimin gerekliliği konusunda okul rehberlik servisleri, öğretmenler ve kitle iletişim araçları ile ebeveynler bilinçlendirilmelidir” (Akgül ve Şendurur; 2002:173).

BÖLÜM III

YÖNTEM

1. Araştırma Modeli

Bu çalışma, çocuk korolarının belirli özelliklerinin belirlenmesi açısından tarama araştırması, mevcut durumun belirlenmesi açısından da durum çalışması kapsamında yer almaktadır. “Bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalara *tarama (survey) araştırması* denir (Büyüköztürk-Çakmak-Akgün-Karadeniz-Demirel, 2009:16).

Durum çalışması; (1) güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi (içeriği) içinde çalışan, (2) olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve (3) birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir (Yin'den aktaran: Yıldırım-Şimşek, 2005:277).

Araştırmanın deseni, çocuk korolarının genel özellikleri, kuruluş aşaması, planlama aşaması ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumunu tespit etmeye yönelik, nitel durum çalışması olarak belirlenmiştir. “Nitel durum çalışmasının temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler, vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır” (Yıldırım-Şimşek, 2005:77).

2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye’de müzik eğitiminin yapıldığı çocuk koroları oluşturmaktadır.

Belirlenen evrenden örneklem seçilirken “amaçlı-kasti örnekleme” ve “kartopu örnekleme” yöntemleri kullanılmıştır. “Amaçlı-kasti örnekleme yönteminde, örnekleme dahil edilecek birimleri, araştırmacı önceki bilgi, deneyim ve gözlemlerinden hareketle araştırmanın amacına uygun olarak kendi yargısıyla belirler” (Ural, Kılıç, 2005:39). Kartopu-zincirleme örnekleme yöntemi ise şöyle açıklanmaktadır.

Bir araştırmada, evren içerisinde yer alan birimler tam olarak belirlenemez ise evreni temsil edecek örnekleme belirlemede zorlaşır. Böyle durumlarda araştırmacı, araştırmada kullanacağı verilere, belirli aşamaları takip ederek ulaşır. Araştırmacının, örnekleme adım adım oluşturduğu bu yöntem kartopu örnekleme yöntemi denir (Ural, Kılıç, 2005:40).

İlk olarak “amaçlı-kasti örnekleme yöntemi” kullanılarak hâlihazırda çocuk korosu eğitimi yapan ve daha önce bu konuda deneyim sahibi olmuş uzman kişilere ulaşılmıştır. Daha sonra “Kartopu veya zincir örnekleme” yöntemi kullanılarak daha önce ulaşılmış olan kişilerin yardımıyla diğer koro çalıştırıcılarına ve uzman eğitimcilere ulaşılmıştır.

Bu yöntemle ulaşılabilen 10 koro eğitimcisi ve koro eğitimi konusunda uzman 3 eğitimci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan görüşmecilerden koro eğitimcilerinin özellikleri Tablo 1’de, koro üyelerinin yaş aralıkları ve sayıları ise Tablo 2’de gösterilmiştir. Bunun yanında görüşme yapılan koro eğitimi konusunda uzman eğitimciler ile ilgili bilgiler de Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 1. Koro Eğitimcisinin Yaşı, Öğrenim Durumu, Uzmanlık Alanı ve Çaldığı Çalgılar ile İlgili Bilgiler

Görüşmeciler	Yaş	Öğrenim Durumu	Mezun Olduğu Okul(lar)	Uzmanlık Alanı	Çaldığı Çalgılar
A	41	Lisans	H.Ü. Devlet Konservatuarı	Flüt	Flüt, Piyano
B	58	Lisans	Gazi Üniversitesi	Genel Müzik Eğitimsi	Piyano
C	35	Y. Lisans	Bilkent Üniversitesi (Lisans) Gazi Üniversitesi (Y.Lisans)	Müzik Eğitimi, Koro Eğitimi, Teori-Solfej-Dikte	Piyano, Blokflüt
D	39	Lisans	Gazi Üniversitesi	Ses Eğitimi	Piyano, Flüt, Mandolin
E	39	Doktora	Konya Selçuk Üniversitesi (Lisans) Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Yüksek Lisans) Gazi Üniversitesi (Doktora)	Ses Eğitimi	Piyano
F	50	Y. Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi (Lisans) Karadeniz Teknik Üniversitesi (Y.Lisans)	Piyano. Armoni ve Piyano Eşlik	Piyano
G	34	Lisans	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Ses Eğitimi, Koro	Piyano, Keman
H	27	Y. Lisans	Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Lisans-Yüksek Lisans)	Piyano, Koro Şefliği Eğitimi ve Yönetimi, Bestecilik, Müziksel İşitme	Piyano, Çello, Mandolin, Bağlama, Kabak Kemane
I	50	Lisans	Gazi Üniversitesi	Ses Eğitimi, Koro	Piyano, Keman
J	29	Lisans	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Ses Eğitimi, Koro	Piyano

Tablo 2. Koroların Bulunduğu Şehirler, Öğrenci Sayıları ve Öğrencilerin Yaş Aralıkları

Şehir	Öğrenci sayısı		Yaş Aralığı
	Kız	Erkek	
Adana	105	24	4 – 14
Ankara	17	3	7–12
Ankara	79	29	6–14
İzmir	59	10	9–12
Kocaeli	30	25	8–10
Trabzon	70	20	8–12
Çankırı	32	10	9–12
Düzce	14	12	8–14
Mersin	41	5	9–13
Çankırı	42	10	8–13

Tablo 3. Uzman Koro Eğitimcilerinin Genel Bilgileri

Görüşmeciler Uzman Koro Şefleri)	Yaş	Öğrenim Durumu	Mezun Olduğu Okul(lar)	Uzmanlık Alanı	Çaldığı Çalgılar
1	64	Sanatta Yeterlilik	Gazi Üniversitesi	Ses eğitimi, Koro Eğitimi ve Yönetimi	Piyano
2	38	Y. Lisans	Gazi Üniversitesi	Ses Eğitimi	Piyano
3	52	Doktora	Gazi Üniversitesi	Ses Eğitimi	Piyano, Keman

3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın sorularına cevap bulabilmek amacı ile veri toplama tekniklerinden “görüşme tekniği” kullanılmıştır. Ayrıca kuramsal temelleri oluşturacak bilgilerin toplanmasında betimsel tarama tekniği ile kaynak araştırması yapılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken, konuya ilişkin uzman görüşleri alınarak araştırmacı tarafından mevcut çocuk korusu şeflerine ve uzman eğitimcilere 2 ayrı görüşme formu düzenlenmiştir.

Mevcut çocuk korusu şeflerinin görüşme formu 4 bölümden oluşmaktadır.

- A- Genel bilgiler (10 soru)
- B- Çocuk korolarının yapılandırılma sürecine ilişkin bilgiler (7 soru)
- C- Eğitim süreçlerinin uygulanma durumuna ilişkin bilgiler (27 soru)
- D- Koro çalışmalarının sosyalleşme sürecine katkısı (1 soru)

Uzman koro eğitimcilerinin bilgi ve tecrübelerinden yararlanmak amacıyla hazırlanan görüşme formu ise 3 bölümden oluşmaktadır.

- A- Genel bilgiler (5 soru)
- B- Eğitim sürecinin uygulanma durumuna ilişkin bilgiler (12 soru)
- C- Koro çalışmalarının sosyalleşme sürecine katkısı (1 soru)

İki ayrı görüşme formu; iki ayrı gruba uygulanarak güvenilirlik çalışması yapılmış, gerekli düzeltmelerden sonra uygulanmıştır. Görüşme formu uygulanırken yüz yüze görüşülebilen kişilerle ses kaydı yapılmış, diğer görüşmecilerin ise internet ve telefon aracılığıyla görüşleri alınmıştır.

4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma ile ilgili yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin içerik analizi yapılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2005:227) göre "içerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır".

Araştırmada analiz işleminin başlangıcında tüm veriler tek tek ele alınmış, görüşmecilerden koro şeflerine harfler, uzman eğitmenlere rakamlarla kodlar verilmiştir. Görüşmecilerin ifadeleri somut ifadeler haline getirilmiş ve ortak fikirler belirlenmiştir. Kodlamanın sağlıklı olabilmesi ve verilerin doğruluğu açısından; araştırmacı dışında ikinci bir araştırmacı tarafından veriler irdelenmiş, yapılan kodlamalar tekrar gözden geçirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir.

1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

“Çocuk korolarının yapılandırılmasında izlenen yollar nelerdir?”

1.1. Çocuk Korolarının Kuruluş Amaçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumu

Korolarının kuruluş amaçlarını;

A görüşmecisi; müzik yeteneği olan çocukları keşfederek, çoksesli müzik kültürünü aşilayarak onların geleceğın çağdaş, aydın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olmalarını sağlamak olduğu şekilde ifade etmiştir.

B görüşmecisi; koronun bağılı bulunduğu vakfın Uluslararası Gençlik Müzik Örgütünün Üyesi olması nedeniyle kurulduğunu ifade etmiştir.

C görüşmecisi; “yetenekli-yeteneksiz” ayrımı yapmadan hazırbulunuşluk durumuna göre her çocuğa koro yoluyla “temel müzik eğitimi verebilmek. Özgün bir yapılanma modeli ile “çocuk korosu eğitimciliği”ne ilgi duyan genç müzisyenlere “araştırma, gözlem yapma, deneyim kazanma” olanağı sunmak. Uygulanan özgün eğitim programı ve yaklaşımları ile ulusal düzeyde bir “örnek” iç içe geçmiş “koro (müzik) eğitimi (öğretimi-öğrenimi) ve koro eğitimi” yapılanması oluşturmak, olduğu şekilde ifade etmiştir.

D görüşmecisi; koronun bağı bulunduğu kurumun çocuk şarkıları repertuarlarının radyo kayıtlarını yapabilmek olduğu şeklinde ifade etmiştir.

E görüşmecisi; koronun bulunduğu ilde kültürel açıdan hareketlilik ve gelişme sağlamak, çoksesli müziği sevdirmek, öğrencilerin birlikte müzik yaparak kültürlenmelerini ve toplumsallaşmalarını sağlamak ve Atatürk İlkelerine bağı bir nesil yetiştirmek olduğu şeklinde ifade etmiştir.

F görüşmecisi; ülkemiz çocukları arasında ortak şarkı repertuarı oluşturmak, Türkçeyi doğru kullanarak çocukların gelişimlerine (ruhsal, bedensel ve dil) destek verip ve böylece doğru şarkı söyleme biçiminin geliştirilmesini sağlamak şeklinde olduğunu ifade etmiştir.

G görüşmecisi; 9-12 yaş çocuklarının serbest zamanlarını doğru değerlendirmelerine olanak sağlamak, çocuklara seslerini ve nefeslerini doğru kullanmayı öğretmek, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerine yetenekleri doğrultusunda yönlendirmek ve müziği seven bireyler yetiştirmek şeklinde olduğunu ifade etmiştir.

H görüşmecisi; çocukları sanata ve sanatçıya duyarlı hale getirmek ve bu doğrultuda eğitim almalarını sağlamak olduğu şeklinde ifade etmiştir.

I görüşmecisi; çocukların sosyal bir ortamda bulunup, belirli gün ve haftalarda şarkı, marş söyleyerek faaliyetlere katılımlarını sağlamak olduğu şeklinde ifade etmiştir.

J görüşmecisi; sosyo-kültürel değişimi göz önünde bulundurarak, sanat eğitimi aracılığıyla geliştirilen projenin illerinde yaşayan 8-13 yaş arasındaki ilköğretim öğrencilerinin psiko-sosyal gelişimine katkı sağlamak şeklinde olduğunu ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre çocuk korolarının kuruluş amaçlarından en belirgin olanlarının; müziği sevdirmek ve çocukların sosyalleşmesi için bir ortam yaratmak olduğu söylenebilir.

1.2. Çocuk Korolarının Kuruluşu ve Bunu Takip Eden Eğitim Sürecinde Koro Eğitimi İçin Gerekli Olan Eğitimciler ve Özelliklerine İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisine göre; öz güveni yerinde bir koro şefi, çocukların kulak gelişimlerini sağlayacak bir solfej eğitmeni ve bir piyanisttir.

B görüşmecisine göre; çocuk müziği repertuarı hakkında bilgi sahibi olan, çocuk sesi gelişimini iyi takip eden, toplu ses eğitiminde yeterli donanıma sahip olan eğitimcilerdir.

C görüşmecisine göre; çocuk ses eğitimi alanında uzmanlaşmış, müziksel işitme-okuma ve yazma alanında deneyime sahip olmuş, öğretim yöntemleri alanında bilgi ve yaşantıya sahip olan ve olumlu davranış yönetimi konusunda çalışmalar yapmış eğitimcilerdir.

D görüşmecisine göre; piyano, koro şefliği ve ses eğitimi alanında uzman eğitimcilerdir.

E görüşmecisine göre; ses eğitimi alanında uzman, koro eğitimi yönetimi ve teknikleri konusunda yeterli donanıma sahip, piyano eşlik ve Orff Çalgıları konusunda eğitimi olan eğitimcilerdir.

F görüşmecisine göre; piyanoyu iyi kullanabilen, ses eğitimi ve teoride yetkin eğitimcilerdir.

G görüşmecisine göre; ses eğitimi alanında uzman, çocuk psikolojisinden anlayan ve Orff Çalgıları konusunda eğitimi olan eğitimcilerdir.

H görüşmecisine göre; koropetitor(eşlikçi), müzik eğitimi almış, pedagojik formasyonu olan, koro şefliği eğitimi ve yönetimini bilen, şan (ses eğitimi) alanında kendisini geliştirmiş eğitimcilerdir.

I görüşmecisine göre; ses eğitimi alanında uzman, piyanoyu iyi kullanabilen, pedagojik formasyonu olan eğitimcilerdir.

J görüşmecisine göre; ses eğitimi alanında uzman, koro eğitimi yönetimi ve teknikleri konusunda yeterli donanıma sahip, müziksel işitme-okuma ve yazma alanında yeterli deneyime sahip, piyano eşlik ve Orff Çalgıları konusunda eğitime sahip, pedagojik formasyonu olan eğitimcilerdir.

Buna göre çocuk korolarında uzman eğitimci olarak görev alması gereken kişilerin; ses eğitimi, koro eğitimi yönetimi ve teknikleri, piyano eşlik ve müziksel işitme-okuma ve yazma alanında uzman olan kişiler olduğu söylenebilir.

1.3. Çocuk Koroları İçin İdeal Çalışma Mekânında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisine göre; bir kültür merkezi içerisinde, piyanosu bulunan, yeterli büyüklükte, ferah ve aydınlık olan bir koro salonu olmalıdır.

B görüşmecisine göre; içi ferah ve ses yalıtımı yapılmış bunun yanında piyanosu bulunan bir çalışma mekânı olmalıdır.

C görüşmecisine göre; piyanosu olan, geniş, havadar, güneş ışığı alan, yazı tahtası olan, koro üyelerinin rahat hareket edebileceği yapıda sandalyelere sahip (mümkünse basamaklı/yükselteli), koronun rahatça görsel-işitsel malzemelerden yararlanacağı ses sistemi-yansı cihazı-perde vb. teknik donanıma sahip, koro ile ilgili dosya/evrak/notaların konulabileceği dolapları olan, koro üyelerinin mont vb. eşyalarını asabilecekleri askılıklara sahip bir mekân olması yeterlidir.

D görüşmecisine göre; koronun sayısına göre öğrencilerin rahat hareket edebileceği, havadar, sıcaklık derecesi uygun, piyanosu ve teknik donanımları olan teneffüslerde su vs. alabilecekleri yeri olan, koristlerin uygun bir şekilde gidip gelebilecekleri merkezi bir yer olmalıdır.

E görüşmecisine göre; ses yalıtımı yapılmış, piyano, müzik seti, yazı tahtası olan, öğrenci eşyalarının ve çalgıların konulabileceği dolapların olduğu, kolçaklı sandalyeleri olan ve egzersizlerin yapılabileceği geniş bir mekân olmalıdır.

F görüşmecisine göre; çocukların rahat edebileceği, akustik sorunu olmayan bir müzik odası olması yeterlidir.

G görüşmecisine göre; çocukların rahat hareket edebilecekleri genişlikte, öğrenmeyi destekleyici görsel materyallerle düzenlenmiş, tahtası ve sıraları bulunan, piyanosu olan bir mekân olmalıdır.

H görüşmecisine göre; temiz, ferah, cıvıl cıvıl, çocuk beğenisine hitap edebilen, akustik sorunu olmayan, mimarisiyle dikkat çeken, duvarlarıyla tarih kokan bir mekân olmalıdır.

I görüşmecisine göre; çok büyük olmayan bir odası, sandalyeleri, yazı tahtası, cd çalar, org ve piyanosu olan bir mekân olmalıdır.

J görüşmecisine göre; koronun sayısına göre çocukların rahat hareket edebilecekleri genişlikte, temiz, aydınlık, ses yalıtımı (akustik düzenlemeleri) yapılmış, koro üyelerinin rahat hareket edebileceği yapıda sandalyelere sahip, piyanosu, müzik seti, yazı tahtası, projeksiyon cihazı vb. teknik donanımları olan, öğrenci ve öğretmenlerin eşyalarının ve çalgıların konulabileceği dolapların olduğu, müzikle ilgili gerekli materyallerin bulunduğu bir mekân olmalıdır.

Buna göre çocuk korusu çalışmaları için ideal bir çalışma mekânının; geniş ve ferah olması, gerekli çalgı ve malzemelerle donatılmış olması ve ses yalıtımının yapılmış olması gibi özellikler taşıması gerektiği söylenebilir.

1.4. Çocuk Korolarının Çalışma Mekânlarının Sahip Olduğu Özelliklere İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisi çalışma mekânının; nehir kenarında ve güzel bir parkın içerisinde; Sanat Merkezi olarak kullanılan restore edilmiş tarihi bir bina olduğunu, içerisinde iki tane çalışma odasının bulunduğunu, biri akustik diğeri elektronik iki adet piyanosunun bulunduğunu ifade etmiştir.

B görüşmecisi çalışma mekânının; içinin ferah ve ses yalıtımının yapılmış olduğunu ve piyanosunun bulunduğunu ifade etmiştir.

C görüşmecisi çalışma mekânının; geniş, havadar, güneşli olduğunu ve piyanosunun bulunduğunu ifade etmiştir.

D görüşmecisi çalışma mekânının; koronun sayısına göre öğrencilerin rahat hareket edebileceği, havadar, sıcaklık derecesi uygun, piyanosu ve teknik donanımları olan teneffüslerde su vs. alabilecekleri yeri olan, koristlerin uygun bir şekilde gidip gelebilecekleri merkezi bir yer olduğunu ifade etmiştir.

E görüşmecisi çalışma mekânının; ses yalıtımı yapılmış, piyano, müzik seti, yazı tahtası olan, öğrenci eşyalarının ve çalgıların konulabileceği dolapların olduğu, kolçaklı sandalyeleri olan ve egzersizlerin yapılabileceği geniş bir mekân olduğunu ifade etmiştir.

F görüşmecisi çalışma mekânının; öğrencilerin bedensel hareketleri (ısınma) rahatça yapabilecekleri, havalandırma ve ısınma problemi olmayan, öğretmenlerle yakın temas kurulabilecek genişlikte olduğunu ifade etmiştir.

G görüşmecisi çalışma mekânının; tahtasının, sıralarının ve piyanosunun olduğunu ifade etmiştir.

H görüşmecisi çalışma mekânının; temiz, ferah, çocuk beğenisine hitap edebilen, akustik sorunlarının giderilmiş olduğunu ifade etmiştir.

I görüşmecisi çalışma mekânının; ses yalıtımının yapılmış olduğunu, sandalyeleri, yazı tahtası, dvd ve cd çaları, piyanosunun olduğunu ifade etmiştir.

J görüşmecisi çalışma mekânının; koronun sayısına göre çocukların rahat hareket edebilecekleri genişlikte, temiz, aydınlık, koro üyelerinin rahat hareket edebileceği yapıda sandalyelere sahip, piyanosu, müzik seti, yazı tahtası, çalgıların konulabileceği dolaplarının olduğunu ifade etmiştir.

Buna göre çocuk korusu çalışmaları için kullanılan mekânlarda piyanonun etkin bir biçimde kullanıldığı çok belirgin bir durumdur. Bunun yanında çalışma mekânlarının geniş, ferah olduğu ve gerekli malzemelere sahip olduğu söylenebilir.

Mekâna ilişkin olarak yöneltilen her iki sorudan ulaşılan sorulara göre mevcut durum ile idealin hemen hemen paralellik gösterdiği söylenebilir.

1.5. Bir Çocuk Korosunun Kuruluşunda İdeal Koro Üyesi Sayısına İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisi ideal koro üyesi sayısı için; disiplin sağlandığı takdirde, koro ne kadar kalabalık ise o kadar rahat çalışılabileceğini ifade etmiştir.

B görüşmecisi ideal koro üyesi sayısının, 40 kişi olabileceğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi ideal koro üyesi sayısının, en az 50 kişi olabileceğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi ideal koro üyesi sayısının, 30-40 kişi olabileceğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi ideal koro üyesi sayısı için, en fazla 70 kişi ile yola çıkılabileceğini ve elemeler sonucunda 40-45 kişi ile çalışmalara devam edilebileceğini ifade etmiştir.

F görüşmecisi ideal koro üyesi sayısının, 50-80 kişi arasında olabileceğini ifade etmiştir.

G görüşmecisi ideal koro üyesi sayısının, 40-45 kişi arasında olabileceğini ifade etmiştir.

H ve I görüşmecileri ideal koro üyesi sayısının, 30 kişi olabileceğini ifade etmiştir.

J görüşmecisi ideal koro üyesi sayısının, 40-50 kişi arasında olabileceğini ifade etmiştir.

Buna göre çocuk korolarının kuruluşunda olması gereken üye sayısının ortalama 40-50 kişi olduğu söylenebilir. Çocuk korolarında ilerleyen zamanlarda elemelerin olabileceği düşüncesiyle, başlangıçta daha yüksek bir sayıyla çalışmalara başlanması gerektiği de bir görüşmeci tarafından belirtilmiştir.

1.6. Çocuk Korolarına Koro Üyesi Seçimindeki Ölçütlere İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisi; seçimin amaca bağlı olarak değişebileceğini belirtmiş olup, amacın mükemmel bir koro oluşturulması durumunda, çocukların titizlikle seçilmesi gerektiğini, buna karşın amacın müziğe yatkın çocukların ufku genişletmek olduğu durumlarda ise biraz ışık görülen çocukların koroya alınabileceği görüşünü vurgulamıştır.

B görüşmecisi, çocuğun gelişmeye elverişli sağlıklı bir sese sahip olmasına ve müziksel işitme kulağının yeterli düzeyde olmasına bağlı olabileceğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; ölçütlerin amaçlara bağlı olarak belirlenmesi gerektiğini, uzun vadeli proje korolarında hiçbir aday çocuğu elemeyen müziksel işitme-söyleme durumunu belirleyen bir hazırbulunuşluk testinin yapılması gerektiğini, üst düzey hedefi olan bir koro için çocuğun sesini kullanma ve müziksel işitme becerisinin ölçüt olarak alınabileceğini, kısa ve orta vadeli bir amacı olan koro da ise herhangi bir ölçüt konulmaması gerektiğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; ses kalitesi, müzikal ritim ve ezgi hafızası, kısmen de olsa ağız ve diş fiziksel yapısında bozukluk olmama ölçütlerinin olması gerektiğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi; ses rengi, ses aralığı, işitme yeteneği ve ritim yeteneği ölçütlerinin olması gerektiğini ifade etmiştir.

F görüşmecisi, ses sağlığı, kulak duyarlılığı ve aynı yaş grubunda olma ölçütlerinin olması gerektiğini ifade etmiştir.

G görüşmecisi, sağlıklı bir ses, müzikal hafıza ve ritim belleği ölçütlerinin olması gerektiğini ifade etmiştir.

H görüşmecisi; 2-3 ve 4 ses duyup-yineleyebilme, melodik ve armonik ezgi tekrarlarını rahatlıkla yapabilme, sesini temiz-doğru ve anlaşılabilir bir Türkçe ile kullanabilme ve ritim hafızasının yerinde olması gibi ölçütlerin olması gerektiğini ifade etmiştir.

I görüşmecisi; müzik kulağının, ritim duygusunun ve geliştirilebilir bir ses materyalinin olması gerektiğini belirtmiştir. Buna karşın müziksel hafızanın her öğrencide olmasının şart olmadığını belirtmiştir.

J görüşmecisi; sağlıklı ve gelişmeye elverişli bir ses materyali, ritim duygusu ve müziksel hafıza ölçütlerinin olması gerektiğini ifade etmiştir.

Buna göre; çocuk korolarına eleman seçiminde göz önünde bulundurulması gereken ölçütlerden en belirgin olanlarının, ses kalitesi ve müziksel işitme durumu olduğu söylenebilir.

1.7. Koro Çalışmalarının Başlangıç Aşamalarında ve İleriki Aşamalarında Koro Üyelerinin Çalışmalara Motivasyonuna İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisine göre; öncelikle velilerle sürekli iletişim içinde olunmalı, bununla beraber, velilere; koro çalışmalarında ekip çalışmasının önemli olduğu, devamsızlığın yapılmaması gerektiği ve müziğin çocukların gelişimine olumlu yönde katkı sağladığı anlatılmalıdır. Ayrıca, çocuklara koronun bir kurs olmadığı, bir sanat kurumu olduğu, onların da birer koro sanatçısı oldukları anlatılmalı ve bu sorumlulukla çalışmalara katılımları sağlanmalıdır. Çocukların motivasyonu ise; solo şarkılar seçilerek ve konserlerden bahsedilerek artırılabilir.

B görüşmecisi; çocuklara birlikte şarkı söylemeyi sevdirmeye çalışmanın, koronun önemini kavratmanın ve koronun çocuklar üzerinde yaratacağı olumlu davranışları gözlemlemenin önemli olduğunu ifade etmiştir.

C görüşmecisi; koro üyelerine karşı kuramsal, soyut veya konser odaklı yaklaşımların çok etkili olmadığını, buna karşın koro üyelerinin müzik yapmalarının ve bundan keyif alabilmelerinin daha önemli olduğunu vurgulamıştır. Bunun yanında ilk çalışmaların öğretmenin ve müziğin sevdirmesi üzerine kurulması gerektiğini belirtmiştir. Aynı zamanda çocuğun müzik yapması, hata yapmaktan korkmaması ve yaptığı müzikten keyif almasının önemli olduğunu ifade etmiştir.

D görüşmecisi; aynı müzikal yeteneğe sahip koro üyelerinin birbirlerini yakından tanımalarının önemini anlatarak, koronun geçmişinde yapılmış olan etkinliklerden ve elde edilmiş başarılarından bahsedilerek motivasyonun sağlanabileceğini vurgulamıştır.

E görüşmecisi; başlangıçta veli-öğrenci bilgilendirme toplantılarının yapılarak kurumsal kimlik hakkında bilgi verildiğini belirtmiştir. Ayrıca koro üyelerinin; eşit sorumluluğa sahip olduklarının, koronun bir aile olduğunun, yapılan çalışmalarda öğrenilen şarkıların konserler aracılığıyla diğer çocuklara ulaştırılacağını, bu nedenle her koro üyesinin beslenmesine, uykusuna ve ders başarısına özen göstermesi gerektiğinin vurgulandığını belirtmiştir.

F görüşmecisi; koroya yeni katılan üyelerin ikinci yıl asıl çalışmalara katılabildiğini, bu süreçte koroya uyum açısından hazırlık çalışmalarının yapıldığını, bu çalışmalarda müzik ile ilgili temel kavramların öğretildiğini ve velilerle iletişim kurularak çocukların müzikal gelişimleri hakkında bilgi verildiğini belirtmiştir.

G görüşmecisi; koro üyelerinin birbirleriyle kaynaşabilmeleri ve koro ortamını sevebilmeleri amacıyla, eğlenceli ve öğretici çalışmaların yapıldığını belirtmiştir.

H görüşmecisi; koro üyelerinin motivasyonun sağlanması amacıyla, yaş gruplarına göre 3 ayrı grubun oluşturulduğunu ve bu gruplarla yaş özelliklerine uygun bir biçimde oyun ağırlıklı olmak üzere farklı etkinliklerin yapıldığını belirtmiştir.

I görüşmecisi; koro üyelerine başarılı koro örnekleri izletilmesi veya dinletilmesiyle motivasyon yapılabileceğini, hedefteki konserlerden bahsedilerek öğrencilerin çalışmalara daha istekli hale getirilebileceğini, koro disiplininin bahsedilip çalışmalara devamın gerektiğinin ve derslere geç kalınmaması gerektiğinin vurgulanabileceğini belirtmiş olup, bunun yanında öğrencilere karşı tatlı sert olunması, ürkütülmemesi, sık sık güzel sözlerin söylenmesi ve espri yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

J görüşmecisi; çalışmaların başlangıcında müziği ve birlikte şarkı söylemeyi sevebilmeyi amaçlayan çalışmaların yapılması gerektiğini, bu konuda çocuklarla bireysel çalışmalar ve grup çalışmaların yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca velilerin koro çalışmalarının amaçları ve çalışmalarda öğrencilerin devamlılığının önemli olduğu konularında bilgilendirilmesi gerektiğini, bunun yanında çocuklara

çalışmaların ilerleyen zamanlarında konser etkinliklerinin yapılabileceğinin anlatılmasıyla motivasyonun sağlanabileceğini ifade etmiştir.

Buna göre çocukların koro ortamına uyum sağlamaları amacıyla; velilere ve öğrencilere koro amaçlarının ve kurallarının anlatıldığı, konserlerden bahsedilip koro üyelerinin isteklendirilebildiği ve müziği sevdirmeyi amaçlayan çalışmaların daha belirgin bir biçimde yapıldığı söylenebilir.

2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

“Çocuk korolarının eğitim süreçlerinin uygulanma durumu nasıldır?”

2.1. Planlama Sürecinin Uygulanma Durumu

2.1.1. Çocuk koroları için ne tür çalışma planı veya planlarının hazırlanmasının uygun olabileceğine ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; her çalışma sezonunda yapılacak olan konserlerin tarihlerine uygun biçimde konuların belirlenip, buna uygun şarkı repertuarının hazırlanabileceğini ifade etmiştir.

B ve F görüşmecileri; korodaki öğrencilerin düzeylerine uygun planlamanın yapılabileceğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; doğaçlamaymış gibi uygulanmak koşuluyla dakikalandırılmış planların yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; koronun hedefine, öğrencilerin öğrenme becerilerine ve yapılacak etkinliklere göre uygun planların hazırlanması gerektiğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi; korodan ürün elde etmek için gereken sürenin bir öğretim yılı olduğunu belirterek, çalışma planlarının yıllık olarak hazırlanmasının uygun olacağını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; yıllık planın hazırlanması yanı sıra, derslerdeki sıkıcılığı engellemek ve farklılık yaratmak amacıyla haftalık çalışma planlarının da hazırlanmasının uygun olacağını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; çocukların yaşlarına ve gelişimlerine göre çalışma planlarının hazırlanmasının uygun olacağını ifade etmiştir.

I görüşmecisi; koro şefinin ileriki zamanlardaki çalışmalarını verimli bir biçimde sürdürebilmesi için yıllık plan yapması gerektiğini ifade etmiştir.

J görüşmecisi; çalışılacak eserlerin seviyelerine uygun olarak yıllık planın yapılması gerektiğini, ayrıca etkinliklerin özelliklerine uygun olarak yıllık plan dışında haftalık plan yapılmasının da uygun olabileceğini belirtmiştir.

Buna göre; çocukların yaş, gelişim ve hazırbulunuşluk düzeylerine uygun planların yapılabileceği, bunun yanında yapılacak etkinliklerin türüne göre de planların hazırlanabileceği söylenebilir.

2.1.2. Çocuk koroları için ne tür çalışma planlarının hazırlandığına ilişkin bulgular ve yorumu

A, C, D, E, G, H, I ve J görüşmecileri yıllık plan hazırladıklarını ifade etmişlerdir. Bununla beraber C, D, H ve I görüşmecileri aylık plan hazırladıklarını; B, C, D, G ve J görüşmecileri haftalık plan hazırladıklarını; C ve H görüşmecileri de günlük plan hazırladıklarını ifade etmişlerdir. Koro eğitimcilerinin çoğunun, yıllık plan hazırlanmasının belirgin bir durum olduğu söylenebilir. Bunlara karşın; F görüşmecisi

plan hazırlamadığını ifade etmiştir. Buna göre; görüşmecilerin genellikle yıllık plan hazırladıkları söylenebilir.

2.1.3. Çocuk korolarının haftalık ideal çalışma süresinin nasıl olması gerektiğine ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; haftada 2 gün toplam 3 saat olabileceğini ifade etmiştir.

B, E, G, I ve J görüşmecileri, haftada 2 gün toplam 4 saat olabileceğini ifade etmişlerdir.

C görüşmecisi; çalışma sürelerinin koronun düzeyine göre farklılıklar gösterebileceğini ifade etmiştir. Bu sürelerin, başlangıç ve orta düzey korolarda haftada 1 gün 40-50 dakika, ileri düzey korolarda ise haftada 1 gün 80 dakika olabileceğini ifade etmiştir.

D ve F görüşmecileri; haftada 2 gün toplam 6 saat olabileceğini ifade etmişlerdir.

H görüşmecisi; haftada 2 gün toplam 5 saat olabileceğini ifade etmiştir.

Buna göre; çocuk korusu çalışmalarının haftada 2 gün toplam 4 saat olması gerektiğinin, belirgin bir yaklaşım olduğu söylenebilir.

2.1.4. Çocuk korusu şeflerinin korolarıyla haftada kaç gün ve ne kadar süre çalıştığına ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; haftada 2 gün toplam 3 saat çalıştıklarını ifade etmiştir.

B, I ve J görüşmecileri, haftada 1 gün toplam 2 saat çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

C görüşmecisi; başlangıç düzeyindeki gruplarda haftada 1 gün 40 dakika, orta düzey gruplarda haftada 1 gün 50 dakika, ileri düzey gruplarda ise haftada 1 gün 80 dakika çalıştıklarını ifade etmiştir.

D ve F görüşmecileri; haftada 2 gün toplam 6 saat çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

E görüşmecisi; haftada 1 gün toplam 3 saat çalıştıklarını ifade etmiştir.

G ve H görüşmecileri; haftada 2 gün toplam 4 saat çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

Buna göre; koro çalışmalarının genellikle haftada 2 gün olmasının, belirgin bir durum olduğu söylenebilir.

2.1.5. Çocuk korolarının çalışmalarında eşlik çalgısı olarak hangi çalgı(ların) kullanılabilineceğine ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; piyanonun kullanılması gerektiğini ifade etmiştir.

B görüşmecisi; piyano ve vurma çalgılar kullanılması gerektiğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; piyanonun mutlaka kullanılması gerektiğini, piyanoya ek olarak gerekli durumlarda Orff Çalgılarının, tüm yaylı-üfleli-vurmalı çalgıların, geleneksel çalgıların, elektronik çalgıların ve koro üyelerinin kendi üretimleri olan çalgılarında kullanılabilineceğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; piyanonun kullanılması gerektiğini piyanoya ek olarak gereken durumlarda ise, esere ve çocuk seslerine uygun olan çalgıların kullanılabilineceğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi; piyano, Orff Çalgıları ve gitar kullanılabilineceğini ifade etmiştir.

F görüşmecisi; piyanonun kullanılması gerektiğini piyanoya ek olarak gitar ve küçük orkestraların da kullanılabilineceğini ifade etmiştir.

G görüşmecisi; piyanonun kullanılması gerektiğini piyanoya ek olarak keman, flüt ve ritim çalgılarının kullanılabilineceğini ifade etmiştir.

H görüşmecisi; piyanonun kullanılması gerektiğini piyanoya ek olarak mandolin kullanılabilineceğini ifade etmiştir.

I görüşmecisi; piyano ve vurma çalgılarının eşlik etmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bunun yanında şarkının özelliğine uygun, zaman zaman keman, çello ve bağlama gibi çalgıların da renk katması amacıyla kullanılabilineceğini belirtmiştir.

J görüşmecisi; piyanonun eşlik çalgısı olarak kullanılması gerektiğini, ancak zaman zaman keman, flüt, gitar, Orff Çalgıları vb. gibi çalgıların renk katması amacıyla piyanoyla birlikte kullanılabilineceğini belirtmiştir.

Buna göre; çocuk korolarında eşlik çalgısı olarak kullanılması gereken çalgıların başında, piyanonun geldiği söylenebilir.

2.1.6. Çocuk korolarının çalışmalarında, eşlik çalgısı olarak hangi çalgıların kullanıldığına ilişkin bulgular ve yorumu

A, F ve G görüşmecileri; piyano kullandıklarını ifade etmişlerdir.

B görüşmecisi; piyano ve Orff Çalgılarını kullandıklarını ifade etmiştir.

C görüşmecisi; piyano kullandıklarını, gereken durumlarda da esere uygun her çalgıyı piyanoyla birlikte kullandıklarını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; piyano, keman, flüt ve bazen de metalofon kullandıklarını ifade etmiştir.

E görüşmecisi; piyano ve Orff Çalgılarını kullandığını belirtmiştir.

H görüşmecisi; piyano ve mandolin kullandığını belirtmiştir.

I görüşmecisi; piyano ve Orff Çalgılarını kullandığını, bunun yanında bazı etkinliklerde şarkının özelliğine uygun farklı eşlik çalgıları kullandığını belirtmiştir.

J görüşmecisi; piyano kullandığını belirtmiş olup, bunun yanında bazı etkinliklerde şarkının özelliğine uygun olarak keman, flüt ve Orff Çalgılarını da kullandığını ifade etmiştir.

Bulgulara göre; koro çalışmalarında eşlik çalgısı olarak piyanonun kullanılması belirgin bir durumdur. Bunun yanında 5 görüşmeci tarafından Orff Çalgılarının da kullanıldığı saptanmıştır.

2.1.7. Koro şeflerinin çalışmalarında müzik eğitiminin hangi boyutlarına ne kadar süre yer verdiklerine ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; haftalık toplam ders saatinin 3 saatinde müziksel bilgilendirme, müziksel beğeni geliştirme, müziksel kişilik kazanma, müziksel duyarlılığı artırma, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimine yer verdiğini belirtmiş olup, 2 saatinde şarkı söyleme eğitimi, 1 saatinde ise müziksel işitme-okuma-yazma ve müzik dinleme eğitimine yer verdiğini ifade etmiştir.

B görüşmecisi; müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine haftada 20 dakika, şarkı söyleme eğitimine haftada 45 dakika, çalgı çalma eğitimine haftada 10 dakika, müzik dinleme eğitimine haftada 5 dakika, müziksel bilgilenme eğitimine ise haftada 10 dakika yer verdiğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine ders saatinin 10 dakikasını, şarkı söyleme eğitimine ders saatinin 30 dakikasını, çalgı çalma eğitimine ders saatinin 10 dakikasını, müzik dinleme eğitimine ders saatinin 5 dakikasını, müziksel bilgilenme eğitimine ders saatinin 5 dakikasını, müziksel beğeni geliştirme eğitimine ders saatinin 5 dakikasını, müziksel kişilik kazanma eğitimine ders saatinin 5 dakikasını, müziksel duyarlılığı artırma eğitimine ders saatinin 5 dakikasını, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimine ders saatinin 5 dakikasını ayırdığını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; müzik eğitiminin boyutlarına ne kadar süre ayrıldığını, eserlere uygun bir biçimde farklılık gösterdiğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi; müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine ders saatinin 10 dakikasını, şarkı söyleme eğitimine ders saatinin tamamı içerisinde yer verdiğini, müzik dinleme eğitimine ders saatinin 10 dakikasını, müziksel bilgilenme eğitimine ders saatinin 10 dakikasını, müziksel beğeni geliştirme eğitimine ders saatinin 5 dakikasını, müziksel kişilik kazanma eğitimine ders saatinin tamamı içerisinde yer verdiğini, müziksel duyarlılığı artırma eğitimine ders saatinin tamamı içerisinde yer verdiğini, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimine ders saatinin tamamı içerisinde yer verdiğini ifade etmiştir.

F görüşmecisi; müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine haftalık 1 ders saatini, şarkı söyleme eğitimine haftalık 3 ders saatini, müzik dinleme eğitimine aylık 2 ders saatini, müziksel bilgilenme eğitimine haftalık ders saatinin 30 dakikasını, müziksel beğeni geliştirme eğitimine haftalık ders saatinin 20 dakikasını, müziksel kişilik kazanma eğitimine aylık 1 ders saatini, müziksel duyarlılığı artırma eğitimine haftalık ders saatinin 30 dakikasını, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimine aylık 1 ders saatini ayırdığını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; haftalık toplam ders saatinin hepsinde şarkı söyleme eğitimi yaptığını, bunun yanında; müziksel bilgilenme, müziksel beğeni geliştirme, müziksel kişilik kazanma, müziksel duyarlılığı artırma, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma

eğitimine haftalık çalışma suresinin 2 saati içerisinde yer verdiğini, ayrıca müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine 1 saat ayırdığını ifade etmiştir.

H görüşmeci; toplam ders suresinin hepsinde şarkı söyleme eğitimine yer verdiğini, bunun yanında müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine 1 saat ayırdığını, müzik dinleme eğitimine 15 dakika, müziksel bilgilenme eğitimine 10 dakika, müziksel beğeni geliştirme eğitimine 10 dakika ve müziksel duyarlılığı artırma eğitimine 10 dakika ayırdığını ifade etmiştir.

I görüşmeci; toplam ders saatinin hepsinin içerisinde; şarkı söyleme, müziksel kişilik kazanma, müziksel duyarlılığı artırma, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimine yer verdiğini ifade etmiştir. Bunun yanında müziksel işitme-okuma-yazma, çalgı çalma, müziksel bilgilenme ve müziksel beğeni geliştirme eğitimi derslerde 5'er dakika ayırdığını ifade etmiştir.

J görüşmeci; toplam ders saatinin hepsinin içerisinde şarkı söyleme eğitimine yer verdiğini ifade etmiştir. Bunun yanında müziksel işitme-okuma-yazma eğitimine 20 dakika, çalgı çalma eğitimine 20 dakika, müzik dinleme eğitimine 15 dakika, müziksel bilgilenme eğitimine 10 dakika, müziksel beğeni geliştirme eğitimine 10 dakika, müziksel kişilik kazanma eğitimine 10 dakika, müziksel duyarlılığı artırma eğitimine 10 dakika ve müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimine 10 dakika ayırdığını ifade etmiştir.

Buna göre; koroların tamamına yakınında; müziksel işitme-okuma-yazma, müzik dinleme, müziksel bilgilenme, müziksel beğeni geliştirme, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma, müziksel duyarlılığı artırma ve müziksel kişilik kazanma eğitimi toplam ders suresi içerisinde 5 ile 20'şer dakika arasında zaman ayrıldığı saptanmıştır. Buna karşılığ; bir koroda bu tür çalışmaların değişkenlik gösterdiği, her derste farklı uygulamaların olabileceği düşüncesiyle ders sureleri hakkında bilgi verilmemiştir. Başka bir koroda ise; müziksel dinleme, müziksel kişilik kazanma ve müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi yer verilmediği tespit edilmiştir.

2.1.8. İdeal bir çocuk korusu çalışmasının hangi aşamalardan oluşması gerektiğine ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; müzik teorisi ve solfej eğitimi, solunum ve gevşeme (bedensel ve zihinsel) çalışmaları, ses üretme ve yayma çalışmaları, şarkı öğretimi ve nüans çalışmaları aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

B görüşmecisi; ses eğitimi, solunum çalışmaları, müziksel işitme eğitimi çalışmaları, konuşma eğitimi ve şarkı repertuarı çalışmaları, aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler, solunum çalışmaları ve ses alıştırmaları, şarkı öğretimi, müzik bilgisi (tartım, nota, solfej, kavram vb. öğretimi), öğrenilmiş şarkı üzerinde ayrıntılı çalışma, genel müzik kültürü ve genel tutum ve davranış eğitimi aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; sosyal eğitim, solunum çalışmaları, bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler, ses eğitimi ve şarkı öğretimi aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler, solunum çalışmaları ve ses egzersizleri, müziksel bilgilendirme, müziksel işitme ve okuma eğitimi, şarkı öğretimi, beğeni eğitimi ve müziksel kişilik kazanma eğitimi aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

F görüşmecisi; konuşma eğitimi, solunum çalışmaları, ses eğitimi, solfej eğitimi, kulak eğitimi, şarkı eğitimi ve beğeni eğitimi aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

G görüşmecisi; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler ve zihinsel çözüm, ses ve solunum çalışmaları, şarkı söyleme eğitimi, müziksel bilgilendirme (müziksel terimler, tartım) aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

H görüşmecisi; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler, solunum çalışmaları ve ses egzersizleri, kanon alıştırmaları, solfej çalışmaları ve şarkı ğretimi aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

I görüşmecisi; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler, solunum çalışmaları, ses üretme ve yayma çalışmaları, şarkılarda kullanılan vokal ve aralıklar üzerine alıştırmalar, bununla beraber şarkı ğretimi aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

J görüşmecisi; solunum ve gevşeme (bedensel ve zihinsel) alışmaları, ses üretme ve yayma çalışmaları, dil ve konuşma çalışmaları, şarkı ğretimi çalışmaları ve tekrar çalışmaları aşamalarından oluşması gerektiğini ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre, ideal bir ocuk korosu çalışması içeriğinde, aşağıdaki çalışmaların bulunması gerektiği saptanmıştır.

1. Solunum ve gevşeme (bedensel ve zihinsel) alışmaları,
2. Ses üretme ve yayma alışmaları,
3. Dil ve konuşma alışmaları,
4. Müziksel işitme-okuma ve yazma eğitimi,
5. şarkı ğretimi alışmaları,
6. Tekrar alışmaları,
7. Nüans alışmaları,
8. Genel müzik kültürü, genel tutum ve davranış eğitimi,
9. Müziksel bilgilenme eğitimi.

2.2. Uygulama Sürecinin Durumu

Solunum ve Esneme(Gevşeme) Çalışmaları

2.2.1. Fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrıldığına ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; sezonun başında bu çalışmaya 2-3 ders 10'ar dakika ayırdığını, konunun kavrandığından emin olduktan sonrada bu çalışmayı programından kaldırdığını ifade etmiştir.

B, D, G ve H görüşmecileri; bu çalışmaya 15 dakika ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

C görüşmecisi; bu çalışmaya 5-8 dakika ayırdığını ifade etmiştir.

E, F ve J görüşmecileri; bu çalışmaya 10 dakika ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

I görüşmecisi; bu çalışmaya 5 dakika ayırdığını ifade etmiştir.

Buna göre; fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde ayrılan en belirgin sürenin, 15 dakika olduğu söylenebilir.

2.2.2. Fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapıldığına ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; koroda aynı anda nefes alma, nefes tutma, ses verme ve bitirme alıştırmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

B görüşmecisi; uzun ve kısa-kesik nefes çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

C görüşmecisi; koro eğitiminin tüm alt boyutlarında eğitsel oyunları kullandıklarını belirterek, bu çalışmalara yönelik olarak tartım-solunum-nota oyunu oynadıklarını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; mum üfleme düşüncesiyle ve köpeğin nefes alıp verme şeklini taklit ettirerek bu çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

E görüşmecisi; öncelikle çiçek toplama, ağaç olup büyüme gibi oyunlar yoluyla çalıştıklarını devamında da komutlarla nefes alma, nefes tutma ve nefes verme çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

F görüşmecisi; soluk alma aşamasında, alınan soluğun doğruluğunu teyit etmek için, öğrenciler ayakta eller belde ve öne eğilmiş olarak birkaç deneme yaptırdığını ve diyaframı kontrol etmeleri gerektiğini söylediğini ifade etmiştir. Soluk tutma aşamasında, alınan soluğu çeşitli uzunluktaki sürelerle tutma ve bu süreyi uzatma alıştırmaları yaptıklarını belirtmiştir. Soluk verme aşamasında da alınan soluğu uzun süreli üfleme, kısa-kesik sayıyla üfleme, sayıyı attırma ve soluğu verirken piyano, forte, crescendo, decrescendo gibi çeşitli gürlüklerden yararlandığını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; soluk alma aşamasında, korkarmış gibi ani nefes alma ve su içer gibi nefesi içine çekme gibi örnekler verdiğini belirtmiştir. Soluk tutma aşamasında kademeli nefes tutma ve kademeli nefes boşaltma çalışmaları yaptıklarını, soluk verme aşamasında da “s” sessiziyle kısa nefes, uzun nefes ve kısa- kesik nefes çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; soluk alma aşamasında öğrencilerden, ellerini bellerine koyarak nefes alıp, karınlarının ellerini nasıl hareket ettirdiğini gözlemlemelerini istediğini belirtmiştir. Soluk tutma aşamasında kademeli nefes tutma ve kademeli nefes boşaltma çalışmaları yaptıklarını aynı zamanda ani nefes boşaltma çalışmaları yaptıklarını belirtmiştir. Soluk verme aşamasında ise “s”, “f” sessizleriyle çeşitli gürlüklerde nefes çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

I görüşmecisi; “s”, “f” sessizleriyle çeşitli gürlüklerde legato, staccato nefes çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

J görüşmecisi; koro çalışmalarının başlangıç aşamalarında öğrencilere doğru nefesi anlatırken aldıkları nefesi karınlarına doğru itirmeleri, köpeğin nefes alıp verme şeklini taklit etmeleri şeklinde örneklendirdiğini belirtmiştir. Öğrencilerin doğru nefes alma-vermeyi kontrol etmeleri içinse sandalyede oturma pozisyonunda, bacak bacak üstüne atarak, dirseğinin birini çaprazındaki dizin üzerine koymalarını diğer elleriyle de bellerini kontrol etmelerini istediğini belirtmiştir. Öğrenciler doğru solunum alışkanlığı kazandıktan sonra bu alışkanlığı geliştirmek üzere aşamalı olarak nefes alma-tutma-verme çalışmalarını sürelerini uzatarak yaptıklarını belirtmiştir. “s” sesiyle çeşitli gürlüklerde ve uzunluklarda legato, dalgalı, sforzando, staccato nefes çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

Bulgulara göre; görüşmecilerin fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına yönelik olarak benzer alıştırmalar yaptıkları söylenebilir.

2.2.3. Bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrıldığına ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; bu çalışmaları yapmadığını ifade etmiştir.

B, D ve I görüşmecileri; bu çalışmaya 5 dakika ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

C, E, F, G, H ve J görüşmecileri; bu çalışmaya 10 dakika ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

Buna göre; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere bir ders saati içerisinde ayrılan en belirgin sürenin, 10 dakika olduğu söylenebilir.

2.2.4. Koro çalışmaları sürecinde sıklıkla kullanılan, bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; bu çalışmaları yapmadığını ifade etmiştir.

B görüşmecisi; koro öğrencilerinin seveceği alıştırmaların yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; bedenimdeki tartımlar, bedenimdeki notalar ve tartımlarla zıplama oyunlarını kullandığını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; bu soruyu cevaplamamıştır.

E görüşmecisi; bu çalışmaları oyunlar aracılığıyla gerçekleştirdiğini ifade etmiştir. Ağaç olma oyunu, oyun parkı ve hayal gücüyle ürettikleri oyunlar olduğunu belirtmiş, diğer klasik egzersizleri de kullandıklarını ifade etmiştir.

F görüşmecisi; kollarla bacaklarla küçük hareketler, esneme hareketi, yükseğe uzanma, aşağıya eğilme ve uzağa fırlatma gibi alıştırmaları kullandıklarını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; baş-boyun hareketleri, yukarı doğru uzanma ve kendini aşağıya doğru bırakma hareketleri, yüz kasları ve bilekleri çalıştıran hareketler yaptıklarını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; baştan ayağa doğru vücut rahatlatma hareketleri, parmak uçlarında uzanma, zıplama ve aniden bedeni boşluğa bırakma ve öğrencilerin birbirlerine sırt masajı yapmaları gibi alıştırmaları kullandıklarını ifade etmiştir.

I görüşmecisi; boynu gevşetmek için başı kendi etrafında çevirme, omuzları kendi etrafında çevirme, kolları yüzer gibi çevirme, beli çevirme, kendimi seviyorum diyip kendine sarılma, önce bir ayakla zıplayıp ters elle elma toplama, eller belde önce

bir ayağı sonra diğerini fırlatma, kolları kukla kolu gibi ağırlığınca düşürme gibi çalışmalar yaptıklarını ifade etmiştir.

J görüşmecisi; müzik eşliğinde baştan ayağa doğru bedensel ve zihinsel rahatlatma hareketleri (boyun esnetme, omuz silkme-esnetme-çevirme, kol-sırt-bel esnetme, bacakları silkme-esnetme), yüz kaslarını ve kolları gevşetmeye yönelik masaj, çeneyi esnetme, hafif-küçük dokunuşlarla boyun ve kulak arkalarına yapılan masaj gibi çalışmalar yaptıklarını ifade etmiştir.

Görüşmecilerden alınan cevaplara göre; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlamak amacıyla bir koro dışında ulaşılabilen tüm korolarda bu tür oyunusal etkinliklerin yapıldığı saptanmıştır.

2.2.5. Bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerin önemine ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; bu çalışmalarını yapmadığını ifade etmiştir.

B görüşmecisi; bu çalışmaların şarkı söylemedeki yumuşaklığı sağlamak için yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

C ve F görüşmecileri; bu çalışmaların şarkı söylemeye hazır oluşu sağladığını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; bu çalışmalarla, daha iyi nefes alabilmenin hedeflenebileceğini, bunun yanında rahat bir vücut sayesinde de ses üretiminin kolaylaşacağını ve bu alıştırmalarla sesin zorlanmadan verilebileceğini ifade etmiştir.

E görüşmecisi; bu hareketlerin çocuğu derse tam olarak hazırlama açısından önemli olduğunu ifade etmiştir.

G görüşmecisi; bu çalışmaların çocuğun dikkatini attırmak ve motivasyonunu sağlamak açısından önemli bulunduğunu ifade etmiştir.

H görüşmecisi; bu çalışmaların doğru sesi üretebilmenin ilk adımı olması nedeniyle önemli olduğunu ifade etmiştir.

I görüşmecisi; vücut gevşerse sesin daha tatlı, daha rahat çıktığını ve gerginlikten uzaklaştığını bu nedenle bu hareketlerin önemli olduğunu ifade etmiştir.

J görüşmecisi; bu çalışmaların doğru sesi üretebilmek için kas gerginliklerini gidermek, nefesi şarkı söylerken daha iyi kullanabilmek için bedensel ve zihinsel olarak gevşemek ve sesi zorlamadan şarkı söylemeye hazır hale gelebilmek için önemli bulunduğunu ifade etmiştir.

Buna göre; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerin yapılmasında görüşmecilerin önemli buldukları noktalar, ses üretimine olumlu yönde katkı sağlaması ve ses eğitiminin daha verimli geçmesine olanak tanınması biçiminde belirtilebilir.

2.2.6. Çocuk korolarının bedensel (fiziksel), zihinsel olarak rahatlaması (motivasyonu) ve ses eğitimi çalışmalarına hazır hale gelebilmesi için yapılan etkinliklere ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; çalışmanın başında ya da arasında konsantrasyonun dağıldığını ve motivasyonun azaldığını hissettiği anlarda çocukların dikkatini çekecek bir konuşma, şaka, espri yaptığını ya da uyarılarda bulunduğunu ifade etmiştir.

B görüşmecisi; çocukların düzeyine uygun örneklendirmelerle dikkatlerini çektiğini ifade etmiştir.

C görüşmecisi; eğitsel oyunlardan faydalandığını, yapılan her çalışmanın oyunlaştırmalar, hikâyeler, canlandırmalar, konuyla ilgili öykünmeler, taklitler vb.

uygulamalarla çocukların dikkatlerinin dağılmasına olanak tanımadan yapıldığını, müzikle çocuklar arasında bir bağ kurmaya çalışarak motivasyonlarını sağladığını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; piyano eşliğinde, gözler kapalı, konusu o gün söylenecek şarkıyla ilgili olan minik hikâyeler anlatarak çocukların rahatlayabileceği bir atmosfer yarattığını, hatta kapalı ağız yapılan çalışmaların bazılarını da gözler kapalı olarak yaptırdığını ifade etmiştir.

E görüşmecisi; zihinsel rahatlama için bedensel esnekliği sağlayan hareketlerden yararlandıklarını, gözler kapalı olarak hayal gücüyle gelişen olaylar kurguladıklarını ve bu olaylara hep birlikte şaşırarak, sevinerek çeşitli tepkiler verdiklerini ifade etmiştir.

F görüşmecisi; bedensel esnekliği sağlayan hareketlerden (gevşeme, esneme) yararlandıklarını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; klasik müzik eşliğinde başa, yüze ve ellere masaj yaptırarak çocukların rahatlamasını sağladığını ifade ediyor.

H görüşmecisi; güncel bir olay hakkında öğrencilerin görüşünü alarak ya da piyanoyla ritmik-enerjik bir parça çalarak bir anda dikkatlerini çektiğini ifade etmiştir.

I görüşmecisi; bu hareketleri yaptırırken tatlı sesle yumuşak komutlar verilmesi gerektiğini, espri yaparak öğrencilerin gülmelerine izin verilmesi gerektiğini, bu hareketlerin yeşil çimenler üzerinde yapılmış gibi hayal edilmesini sağladığını ifade etmiştir.

J görüşmecisi; çalışma başlamadan önce öğrencilere o günkü derste neler yapacağını çocukların dikkatini çekecek biçimde anlattığını, sonrasında müzik eşliğinde bedensel hareketlere başladığını ve çocukların şarkıya eşlik etmelerine izin verdiğini, böylece çocukların ses eğitimine hazır hale geldiğini belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre; çocukların bedensel (fiziksel), zihinsel olarak rahatlama (motivasyonu) ve ses eğitimi çalışmalarına hazır hale gelebilmesi için çeşitli etkinliklerin yapıldığı söylenebilir.

Ses Üretme ve Yayma Çalışmaları(Rezonans)

2.2.7. Fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayırdığına ilişkin bulgular ve yorumu

A, B ve görüşmecileri; 15 dakika ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

C, D, E, F ve J görüşmecileri; 20 dakika ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

G görüşmecisi; 10 dakika ayırdığını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; 20-30 dakika ayırdığını ifade etmiştir.

I görüşmecisi; 7-8 dakika ayırdığını, eğer sabah ise daha fazla zaman ayırdığını ifade etmiştir.

Buna göre; fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde ayrılan en belirgin sürenin 20 dakika olduğu söylenebilir.

2.2.8. Fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapıldığına ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; kapalı ağızla 3 basamaklı alıştırma yaptığını, daha sonra aynı alıştırma farklı hecelerle tekrarlattığını, bunları yaparken nefesin kesintisiz bir basınçla diğer nefese kadar devam etmesine(mükemmel legatoyu sağlayabilmek için) dikkat ettiğini belirtti. Staccatoyu sağlayabilmek için de karın kaslarını kullanarak 1.3.5.

derecelerle alıştırma ve kahkaha taklidi yaptırdığını, ardından 6 ve daha fazla basamaklı alıştırma yaptırdığını, bu çalışmalarını her zaman 3 ya da 4 sesli kadans ile bitirdiğini ifade etmiştir.

B görüşmecisi; kolaydan zora doğru ilerleyen aşamalı alıştırma yaptıklarını ifade etmiştir.

C görüşmecisi; ses ısıtma alıştırmalarına kısa, kolay ve inisi aralıklarla başladığını, alışırmalarda kullanılan sözcükleri (vokalleri); zincirleme olarak gelen yeni tonlarda bilinçli bir şekilde değiştirdiğini, çok sakın bir solunumla bastırmadan, bağırmadan non legato-legato arası bir söyleyişle, yumuşak ve parlak ses çıkarılmasına özen gösterdiğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; bu soruyu cevaplamamıştır.

E görüşmecisi; kedi sevme, hapşırma ve esneme gibi örnekleri oyunlaştırarak fonasyonlu solunum çalışmalarıyla bağlantı kurduğunu ifade etmiştir.

F görüşmecisi; küçük ikili, küçük ve büyük üçlü içinde çalışmalar, beşli ve sekizli (oktav) içinde çeşitli motiflerden oluşan legato ve staccato çalışmalar yaptıklarını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; nefes boşaltma çalışmaları, “h” konsonu (ünsüz) çalışması ve kahkaha taklidi yaptırarak alıştırma yaptırdığını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; kapalı ağızla çalışmalara başladığını, sonrasında “yu, yo” hecelerini seçtiğini, en az efor isteyen egzersizden başlayarak en fazla efor harcayan egzersizlerle çalışmalarını sürdürdüğünü, legato ve staccato alıştırma yaptığini ses egzersizlerinin sonlarına doğru kanonlarla alıştırma yaptığını ifade etmiştir.

I görüşmecisi; sinüsleri açtırıcı egzersizler için mam-mem-mum, nam-nem, nane-ni-no-nu hecelerinden faydalandığını, lal hecesi ile arpej çalışmaları yaptıklarını,

sıralı beşli ile kalından inceye-inceden kalına doğru alıştırmalar yaptıklarını ifade etmiştir.

J görüşmecisi; ma-me-mi-mo-mu heceleriyle aynı ses üzerinde değişim yaparak egzersizlere başladığını, öncesinde büyük üçlü devamında tam dördü arasında yu-yo-ya heceleriyle çıkıcı sıralı ses çalışması, li-yu-ya heceleriyle çıkıcı arpej çalışması, yüksek tonlarda tınının gelişmesine yardımcı si-su-sa heceleriyle inici arpej çalışması, tam beşli arasında sıralı seslerle li-ye-ya heceleriyle ajilite çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; tüm koro şeflerinin legato ve staccato tekniklerini koroya kazandırmak için, farklı alıştırmalar ve etkinlikler yaptıkları söylenebilir.

2.2.9. Ses-soluk-söz bağlantısını kurma çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapıldığına ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; konuşma dilinde olduğu gibi şarkı söylerken de vurguları doğru yapmanın önemli olduğunu öğrencilere söylediğini ve bu konuda asla ödün vermediğini belirtmiştir. Şarkıları çalıştırırken de her kelimeyi ayırmaya özen gösterdiğini, son heceyi yumuşatmayı öğrettiğini ifade etmiştir.

B görüşmecisi; konuşma çalışmalarından yola çıkarak müzikle bağlantı kurulan alıştırmalar yaptığını ifade etmiştir.

C görüşmecisi; bilmece, saymaca ve tekerleme oyunlarını kullanarak alıştırmalar yaptırdığını ifade etmiştir.

D görüşmecisi; tekerleme çalışmaları ve kanonlar yaptıklarını ifade etmiştir.

E görüşmecisi; öğrenilecek şarkıda geçen zor pasajları belirleyip ses egzersizleri yardımıyla onu hazırlayıcı sorun çözücü söz çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir.

F görüşmecisi; şarkı sözlerinden yararlanarak yapılan çalışmaların ses-soluk-söz bağlantısını sağlayan çalışmalarda da kullanıldığını ifade etmiştir.

G görüşmecisi; vokal çalışmaları, staccato söyleme çalışmaları, sert sessiz harflerle fırlatma çalışmaları yaptığını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; ünlü ve ünsüzlerle ses egzersizleri yaptığını ifade etmiştir.

I görüşmecisi; şarkı içinde zor olan aralıkları ve pasajları ses egzersizleri yardımıyla çalıştıklarını ifade etmiştir.

J görüşmecisi; bağlı (legato) söyleme çalışmaları, belirterek (markato) söyleme çalışmaları ve kısa-kesik (staccato) söyleme çalışmaları yaptığını, bunları uygularken de hecelerden, sözcüklerden, tekerlemelerden ve şarkı sözlerinden yararlandıklarını ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre görüşmecilerin; bağlı (legato) söyleme çalışmaları, belirterek (markato) söyleme çalışmaları ve kısa-kesik (staccato) söyleme çalışmaları yaptıkları; bunları uygularken de hecelerden, sözcüklerden, tekerlemelerden ve şarkı sözlerinden yararlandıkları söylenebilir.

Dil ve Konuşma (Ekleme-Diksiyon) Çalışmaları

2.2.10. Çocuk korolarında dil ve konuşma çalışmalarına yönelik olarak yapılan çalışmalara ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; ses açarken hızlı telaffuz alıştırmaları yaptığını, şarkıların öğretimi sırasında da şarkının sözlerini ezgisiz ve ritmiyle konuşarak tekrarlattığını belirtmiştir.

B görüşmecisi; şarkı sözlerinden yararlanarak çalışmalar yaptığını belirtmiştir.

C görüşmecisi; dil tembelliğini giderici alıştırmaları oyunlaştırarak uyguladığını belirtmiştir.

D görüşmecisi; hecelerden, tekerlemelerden ve hayvan benzetmelerinden (pırrr, tosss, hav vb.) yararlanarak çalışma yaptığını belirtmiştir.

E görüşmecisi; tekerlemeler ve tartımsal cümlelerden yararlanarak çalışıldığını sonrasında da öğretilecek şarkının sözleriyle çalışıldığını belirtmiştir.

F görüşmecisi; yöresel konuşma biçimlerinin belirlenerek, problemlilik vokallerin saptandığını ve bunlara yönelik olarak düzeltici çalışmalar yapıldığını belirtmiştir.

G görüşmecisi; harf, temrin (tekrarlatarak alıştırma), tekerleme çalışmaları yaptığını, aynı zamanda yüz kaslarını hareket ettirici çalışmalar ve vokal çalışmalar yaptığını belirtmiştir.

H görüşmecisi; çeşitli dil ve konuşma geliştirici egzersizler yaptığını (ma-ma-ma vb. mam-mem-mim-mom-mum vb.) belirtmiştir.

I görüşmecisi; dil tembelliğini giderici tekerlemeler yaptırdığını, bunun yanında bir cümlenin veya kelimenin doğru ve yanlışını örneklendirerek öğrencinin bunu fark edip daha dikkatli olmasını sağladığını belirtmiştir.

J görüşmecisi; dil tembelliğini giderici alıştırmalar, dil ve konuşma geliştirici egzersizler ve tekerleme çalışmaları yaptığını ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; dil ve konuşma çalışmalarına yönelik olarak yapılan çalışmaların benzerlik gösterdiği söylenebilir.

2.2.11. Koro çalışmalarında ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması halinde yapılan çalışmalara ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; böyle bir sorunla karşılaştığında hemen sorunlu aralığı tespit ettiğini ve bu aralığı ritimsiz bir biçimde arka arkaya tekrarlattığını belirtmiştir.

B ve E görüşmecileri; koroyu küçük gruplar halinde çalıştırdıklarını belirtmişlerdir.

C, D ve G görüşmecileri; bu soruya cevap vermemişlerdir.

F ve I görüşmecileri; bireysel çalışma ve grup çalışması yaptıklarını belirtmişlerdir.

H görüşmecisi; iki sesli veya üç sesli egzersizler yaptığını, bunun yanında kanonlarla da entonasyon problemini çözmeye çalıştığını belirtmiştir.

J görüşmecisi; bireysel çalışmalar yaptığını, şarkıda entonasyon sorununun yaşandığı bölümü küçük pasajlar halinde bölerek, ses alıştırmasına dönüştürdüğünü belirtmiştir. Ayrıca sesi öne taşımak ve doğru yerde üretip homojenliği sağlamak için, vokal pozisyon çalışmaları yaptığını ifade etmiştir.

Buna göre; ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması sonucunda bireysel çalışma ve grup çalışması şeklinde şarkı pasajlarının çalıştırılmasının genellikle kullanılan bir yöntem olduğu söylenebilir.

Repertuar Oluşturma Çalışmaları

2.2.12. Çocuk koroları için repertuar belirlenirken göz önünde bulundurulan ölçütlere ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; koro üyelerinin sevebileceği bir dağarcık olmasının yanında, konser içerikleri ve prozodi kuralları gibi ölçütleri de göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir.

B görüşmecisi; koro üyelerinin ses alanları ve koro üyelerinin sevebileceği bir dağarcık oluşumu gibi ölçütleri göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir.

C görüşmecisi; repertuarın koronun niteliğine uygun bir biçimde seçilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; koro üyelerinin ses alanları ve öğrenme kapasiteleri gibi ölçütleri göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir.

E görüşmecisi; koro üyelerinin ses alanlarını göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir.

F görüşmecisi; belirli gün ve haftaların özelliklerine uygun repertuar oluşturduğunu belirtmiştir.

G görüşmecisi; koronun ses sınırları, algı ve ezber yeteneğine göre repertuar oluşturduğunu belirtmiştir.

H görüşmecisi; yaş grupları, gelişim grafikleri gibi ölçütleri göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir.

I görüşmecisi; koronun seviyesi, ses aralığı ve konser içeriklerine uygun repertuar oluşturduğunu belirtmiştir.

J görüşmecisi; koro üyelerinin ses sınırlarını, koronun katılacağı konser ve etkinliklerin özelliklerini, koro üyelerinin sevebileceği bir dağarcık olmasını göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir.

Buna göre; repertuar belirlerken göz önünde bulundurulmuş ölçütlerin en belirgin olanının, koro üyelerinin ortak ses alanı olduğu söylenebilir.

2.2.13. Çocuk koroları için gerekli olan şarkı dağarcıklarının nasıl temin edildiğine ve temin sürecinde yaşanan sıkıntılara ilişkin bulgular ve yorumu

A görüşmecisi; yeni çıkan müzik yayınlarını takip ettiğini, tüm müzik dersi kitaplarını incelediğini ve biriktirdiğini, bunun yanında korodaki öğrencilerinin zaman zaman yaptıkları bestelerden de yararlanarak dağarcık oluşturduğunu belirtmiştir. Görüşmeci ayrıca; Türkiye'deki çocuk şarkısı bestecilerinin çoğunun, şarkının karakteri ile müziğin modalitesine dikkat etmediklerini belirtmiş olup, neşeli-mutlu sözlerin hüznü-üzüntüyü ifade eden minör modalite ile bağdaştırılmaması gerektiğini belirtmiştir.

B görüşmecisi; yaptığı araştırmalar sonucu dağarcık oluşturduğunu belirtmiş olup, bu konuda sıkıntı yaşamadığını belirtmiştir.

C görüşmecisi; çocuk şarkıları kaynaklarından ve çocuk şarkıları bestecilerinden temin ettiğini ifade etmiştir. Bu konuda sıkıntı yaşamadıklarını belirtmiştir.

D ve F görüşmecileri; korolarının TRT bünyesinde çalışmalarını sürdürmelerinden dolayı ilgili kurumun repertuarından dağarcığı temin ettiklerini belirtmişlerdir. Bu konuda sıkıntı yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

E görüşmecisi; çocuk şarkıları kaynaklarından, bestecilerden aldıkları şarkı notalarından ve diğer çocuk korolarının şefleriyle istişare ile istenilen notalarla şarkı dağarcığı ihtiyaçlarını karşıladıklarını belirtmiş olup, dağarcığın temini konusunda sıkıntı yaşanmadığını belirtmiştir.

G görüşmecisi; çocuk şarkıları kaynaklarından ve çocuk şarkıları bestecilerinden temin ettiğini ifade etmiştir. Bu konuda sıkıntı yaşamadıklarını belirtmiştir.

H görüşmecisi; öncelikle günümüzde var olan ve halen çalışmalarına devam eden çocuk korolarının repertuarlarını inceleyerek; uygun görülen şarkıları tespit ettiğini, daha sonra yeni şarkıları araştırdığını ve en son olarak da kendi bestelerinden de yararlanarak şarkı dağarcığı oluşturduğunu belirtmiştir. Bu konuda sıkıntı yaşamadıklarını belirtmiştir.

I görüşmecisi; çocuk şarkıları kaynaklarından temin ettiğini ifade etmiştir. Şarkıların temini konusunda TRT çocuk koroları kitabına ulaşamadığını belirtmiştir.

J görüşmecisi; çocuk şarkıları kaynaklarından yararlandığını ve koro eğitimcileriyle iletişim kurarak dağarcığı temin ettiğini belirtmiştir. Şarkıların temini konusunda; çocukların ses alanına uygun daha fazla şarkı olması gerektiğini belirterek, yetersiz bulunduğunu ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre dağarcık temininin; çocuk koroları için hazırlanmış şarkı dağarcıklarından, çoğunlukla yayınlanmış çocuk şarkıları kitaplarından ve TRT repertuarından sağlandığı saptanmıştır.

2.2.14. Müziksel işitme eğitimi, bununla ilgili yapılan çalışmaların türü ve araç gereç kullanma durumlarına ilişkin bulgular ve yorumu

Görüşmecilerin hepsi; korolarında müziksel işitme uygulamalarını yaptıklarını, bu kapsamda temel müzik bilgileri, tartım ve solfej alanlarında çalışmalar yaptıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında A, B, C, F ve H görüşmecileri aralık çalışması yaptıklarını belirtmişlerdir.

A görüşmecisi; Muammer Sun Solfej-1 kitabı, Paraşkev Hacıyev Temel Müzik Teorisi kitabı, koroda söylenen şarkılar, porteli yazı tahtası, piyano, ritim tablosu, basamaklar tablosu, klavye tablosu vs. araç gereçleri kullandığını belirtmiştir.

B görüşmecisi bu çalışmalarda araç gereç olarak; Muammer Sun Solfej-1 kitabını ve çeşitli ritim çalgılarını kullandığını belirtmiştir.

C görüşmecisi bu çalışmalarda araç gereç olarak; Muammer Sun Solfej-1 kitabını ve Atilla Çağdaş Değer-Çiğdem Aytepe Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi-2 kitabını kullandığını belirtmiştir.

D görüşmecisi; kullandığı araç gereçlerle ilgili bilgi vermemiştir.

E görüşmecisi bu çalışmalarda araç gereç olarak; Muammer Sun Solfej-1 kitabını kullandığını belirtmiştir.

F görüşmecisi bu çalışmalarda araç gereç olarak; Muammer Sun Solfej-1 kitabını, TRT repertuarındaki solfejleri ve dağarcıktaki şarkı solfejlerini kullandığını belirtmiştir.

G görüşmecisi; kullanacağı araç gereçleri korosunun alt yapısına uygun bir biçimde kendisinin hazırladığını belirtmiştir.

H görüşmecisi bu çalışmalarda araç gereç olarak; çeşitli solfej-bona kitaplarını ve kendisinin hazırlamış olduğu çalışmaları kullandığını belirtmiştir.

I ve J görüşmecileri; piyano, yazı tahtası ve çocuk şarkıları kaynaklarını kullandıklarını belirtmişlerdir.

Elde edilen verilere göre; A, B, C, E ve F görüşmecilerinin Muammer Sun Solfej-1 kitabını çalışmalarında kullandıkları saptanmıştır.

2.3. Sergileme Sürecinin Uygulanma Durumu

2.3.1. Çocuk korolarının, bir yıllık çalışma süresi içindeki konser veya gösteri sayılarına ilişkin bulgular ve yorumu

Bir yıl içerisinde yapılabilen etkinlik sayıları hakkında;

A, D, E, F ve J görüşmecileri; en az 3 etkinlik, H görüşmecisi 2 etkinlik, C görüşmecisi 4 etkinlik, B görüşmecisi 5 etkinlik ve G görüşmecisi 2 veya 3 etkinlik yapabildiklerini belirtmişlerdir. I görüşmecisi; tüm resmi bayram, kutlama, şenlik ve festivallerde konserler düzenlediklerini ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; bir yıl içerisinde yapılabilen etkinlik sayılarının 2 ile 5 arasında olduğu söylenebilir.

2.3.2. Çocuk korolarının yurtiçi ve yurtdışında düzenli olarak yapılan; konser, festival, şenlik vb. etkinliklere katılma durumlarına ilişkin bulgular ve yorumu

Yurtiçi ve yurtdışında düzenli olarak yapılan etkinliklere katılma durumları hakkında;

A görüşmecisi; her yıl Türkiye Korolar Şenliğine, bunun yanında davet edildikleri takdirde Mersin Korolar Şenliğine de katıldıklarını belirtmiştir. Ayrıca her yıl 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı haftasında da konser verdiklerini belirtmiştir.

B görüşmecisi; bu tür etkinliklere katıldıklarını belirtmiş olup etkinlikler hakkında bilgi vermemiştir.

C görüşmecisi; Türkiye Korolar Şenliğine katıldıklarını belirtmiştir.

D görüşmecisi; Türkiye Korolar Şenliğine katıldıklarını, bunun yanında Popüler Çocuk Şarkıları Yarışmasında da görev aldıklarını belirtmiştir.

E görüşmecisi; Türkiye Korolar Şenliğine, Mersin Korolar Şenliğine, Kocaeli ilinde düzenlenen Sarayhane Belediyesi Uluslararası 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı şenliklerine ve Kocaeli Üniversitesi bahar şenliklerine katıldıklarını belirtmiştir.

F görüşmecisi; Ordu Belediyesi Uluslararası Çocuk Tiyatroları Festivaline, TRT Popüler Çocuk Şarkıları yarışmalarına, 10 Kasım Atatürk' ü Anma Programlarına, her yıl 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Konserlerine ve çevre illerde çeşitli konser etkinliklerine katıldıklarını belirtmiştir.

G görüşmecisi; 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarında, Türkiye Korolar Şenliğinde ve şehir dışı konserlerinde görev aldıklarını ifade etmiştir.

H görüşmecisi; daha çok il bazında konserler gerçekleştirdiğini, zaman zamanda komşu illerde konserler verdiklerini belirtmiştir.

I görüşmecisi; Kıbrıs Koro Festivali, Türkiye Korolar Şenliği ve Mersin Korolar Şenliğinde görev aldıklarını ifade etmiştir.

J görüşmecisi; sene sonu konserlerinde, üniversitenin açılış töreninde ve çocuklar için düzenlenen özel konserlerde görev aldıklarını ifade etmiştir.

Buna göre; çocuk korolarının etkin bir biçimde konser etkinliklerine katıldıkları söylenebilir. Ayrıca A, C, D, E, G ve I görüşmecilerinin; Türkiye Korolar Şenliğine katıldıkları saptanmıştır.

2.3.3. Çocuk korolarının tanıtım yapabilme durumlarına ilişkin bulgular ve yorumu

Koroların tanıtımı amacıyla, koronun performansına yönelik olarak yapılan etkinlikler hakkında;

A görüşmecisi; valilik tarafından düzenlenen kutlamalara katıldıklarını, yerel televizyonların konserlerini yayınladıklarını, koro şefi olarak bizzat kendisinin televizyon programlarına konuk olarak davet edildiğini ve bu şekilde koronun tanıtımının yapıldığını belirtmiştir. Bunun yanında basının da çok yoğun olarak çalışmalarını takip ettiklerini, koro elemanı alımı ve konserler ile ilgili duyuru yaptıklarını açıklamıştır.

B görüşmecisi; CD kayıtları yapılarak koronun tanıtımının yapıldığını belirtmiştir.

C ve E görüşmecileri; konserler yaparak korolarının tanıtımının yapıldığını belirtmişlerdir.

D görüşmecisi; bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

F görüşmecisi; Ulusal Çocuk Şarkıları yarışmasında görev alarak tanıtım yaptıklarını belirtmiştir.

G görüşmecisi; konserlerle tanıtım yaptıklarını belirtmiştir.

H görüşmecisi; yerel basında çeşitli reklamlarla koronun tanıtımının yapıldığını belirtmiştir.

I görüşmecisi; konser ve CD kayıtlarıyla tanıtım yaptıklarını belirtmiştir.

J görüşmecisi; kongre sunumlarıyla, televizyon çekimleriyle, konserler ve koro hakkında hazırlanan broşür ve kitapçıklarla tanıtım yaptıklarını belirtmiştir.

Buna göre; çocuk korolarının tanıtımının çoğunlukla konserler aracılığıyla olduğu, bunun yanında CD kayıtlarının de önemli bir yer tuttuğu söylenebilir.

3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

“Çocuk korolarında, eğitim süreçlerinin uygulanma durumuna ilişkin olarak uzman görüşleri nelerdir?”

Solunum ve Esneme(Gevşeme) Çalışmaları

3.1. Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) Solunum Çalışmalarına Bir Ders Saati İçerisinde Ne Kadar Süre Ayrılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 ve 2 numaralı uzman koro şefleri; ihtiyaca cevap verecek şekilde 5 dk, 3 numaralı uzman koro şefi de 5-10 dk arasında bir zaman ayrılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Buna göre; bu sürenin ihtiyaca göre belirlenebileceğinin belirgin bir durum olduğu söylenebilir.

3.2. Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) Solunum Çalışmalarının Hangi Alıştırmalarla Yapılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; öğrenciler doğru solunum alışkanlığı kazandıktan sonra bu alışkanlığı geliştirmek üzere aşamalı olarak nefes alma-tutma-verme çalışmalarının sürelerinin uzatılarak yapılması gerektiğini belirtmiştir. Bunun yanında

“s” “f” sessizleriyle; çeşitli gürlüklerde ve uzunluklarda legato, dalgalı, sforzando, staccato nefes çalışmaları yapılması gerektiğini belirtmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; burundan çiçek koklar gibi nefes alıp, ağızdan kontrollü olarak boşaltma çalışması yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; her çalışma öncesi bu çalışmaların yapılarak sürekli hale getirilmesi gerektiğini, ayrıca çalışma aralarında sık sık öğrencilere uyarılar yapılarak doğru solunumun hatırlatılması gerektiğini belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre; doğru solunum alışkanlığı kazandırılması amacıyla çeşitli gürlüklerde ve uzunluklarda nefes çalışmalarının yapılması gerektiğinin ortak olarak belirtildiği söylenebilir.

3.3. Bedensel (Fiziksel) Esnekliği Sağlayan Hareketlere Bir Ders Saati İçerisinde Ne Kadar Süre Ayrılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi 4-5 dakika ayrılması gerektiğini, 2 numaralı uzman koro şefi 5 dakika ayrılması gerektiğini, 3 numaralı uzman koro şefi de, her çalışmanın başında ve çalışma sırasında gereksinim duyuldukça yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Elde edilen verilere göre; bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere bir ders saati içerisinde mutlaka yer verilmesi gerektiği söylenebilir.

3.4. Uzman Koro Şeflerinin Koro Çalışmaları Sürecinde, Sıklıkla Kullandıkları Bedensel (Fiziksel) Esnekliği Sağlayan Hareketlerle İlgili Olarak, Yapmış Oldukları Alıştırmalara İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; yüz kaslarını gevşetme, boyun esnetme, omuz silkme-esnetme-çevirme, kol ve beden esnetme, sırtın alt bölgelerini esnetme, bacak kaslarını gevşetme hareketleri ve dil ve çeneye serbestlik kazandıran hareketler yaptırdığını ifade etmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; uzanma, germe ve çözülme çalışmaları yaptırdığını ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; sınıf içi oyunlar, yürüme, el çırpma, kaslarını rahatlatarak kendi bedeninde ve arkadaşında uygulayabileceği hareketler yaptırdığını ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; kaliteli ses üretiminin sağlanması için, beden baştan ayağa doğru esnemesine yardımcı olacak çeşitli hareketlerin yapıldığı söylenebilir.

3.5. Bedensel (Fiziksel) Esnekliği Sağlayan Hareketlerin Önemine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; kaliteli sesin üretilebilmesi, şarkı söylerken nefesin daha iyi kullanabilmesi ve sesin zorlanmadan şarkı söylemeye hazır hale gelebilmesi açısından önemli olduğunu ifade etmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; şarkı söylemek için en önemli hazırlık olduğunu ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; öncelikle öğrencinin kendini ve bedenini tanıması bakımından önemli olduğunu, bedensel rahatlık ve esneklik, aynı zamanda müziksel

performansın duyuşsal boyutunu da etkileyen bir esneklik sağladığını ifade etmiştir. Böylelikle sesin müziksel amaçla, olabilecek en büyük rahatlık ve doğallıkla kullanılmasının sağlanabileceğini belirtmiştir.

Buna göre; bedensel(fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerin, koronun ses performansının artırılmasına yönelik olarak yapıldığı saptanmıştır.

3.6. Çocuk Korolarının Bedensel (Fiziksel), Zihinsel Olarak Rahatlaması (Motivasyonu) ve Ses Eğitimi Çalışmalarına Hazır Hale Gelebilmesi İçin Ne Tür Etkinliklerin Yapılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; derste yapılacak olan çalışmaların çocukların dikkatini çekecek biçimde anlatılması gerektiğini, neşeli bir ortam yaratılıp öğrencilerin gülerek gevşemelerinin sağlanması ve koro eğitimcisinin kendini sevdirci davranışlarda bulunması gerektiğini ifade etmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; öğrencilerin hepsinin sevdiği bir tekerlemenin oyunlaştırılabileceğini ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; bedensel ve duyuşsal rahatlamayı sağlayıcı çalışmaların yapılabileceğini ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; çocukların kendilerini mutlu hissedebilecekleri bir çalışma ortamının koro şefi tarafından sağlanması gerektiğinin, belirgin bir görüş olduğu söylenebilir.

Ses Üretme ve Yayma Çalışmaları(Rezonans)

3.7. Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) Solunum Çalışmalarına Bir Ders Saati İçerisinde Ne Kadar Süre Ayrılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 ve 3 numaralı uzman koro şefleri 10 dakika, 2 numaralı uzman koro şefi ise 5 dakika ayrılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Elde edilen verilere göre; fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına 5 dakika ile 10 dakika arasında bir zaman ayrılması gerektiği söylenebilir.

3.8. Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) Solunum Çalışmalarına Yönelik Olarak Ne Tür Alıştırmaların Yapılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; koro eğitimcisi tarafından tahtaya önceden yazılı olan sesli ve sessiz harflerin öğrencilere konuşma sesiyle bir solukta okutulması, fisıltı halinde “yu” hecesi ile konuşma, ses üretimini hazırlayıcı alıştırmaların yapılması, bağlı (legato) söyleme çalışmalarının yapılması, alt (göğüs) orta (karışık) ve üst (kafa) registerleri birleştirici alıştırmaların yapılması, aralık çalışması, uzun bir cümlede soluğu tamamen ya da kısmen yenileme çalışmaları, uzun bir cümlede soluğun kısa aralıklarla yenilenmesi çalışmaları, sesli değişimi çalışmaları, sese çeviklik (ajilite) kazandırma çalışmaları ve üst ses bölgesinden başlayan ve yüksek tonlarda tınının gelişmesine yardımcı olan çalışmaların yapılabileceğini ifade etmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; kendisinin vereceği komutlara göre öğrencilerinden yılan sesi taklidi yapmalarını istediğini ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; düzeye uygun ve küçük ölçekli motif ve temaları olan, küçük atlamalar ve giderek sıra sesler barındıran alıştırmaların yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; ses üretimini hazırlayıcı alıştırımların, bağlı (legato) söyleme çalışmalarının ve aralık çalışmalarının yapılabileceğinin belirgin olduğu söylenebilir.

3.9. Ses-Soluk-Söz Bağlantısını Kurma Çalışmalarına Yönelik Olarak Ne Tür Alıştırımların Yapılması Gerektiğine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; bağısız (non legato) söyleme, belirterek (markato) söyleme, bağlı (legato) söyleme, kısa-kesik (staccato) söyleme çalışmaları ile küçük aralıklar ve sıra sesleri (1.2.3. dereceler) üzerinde, atlamalı aralıklar (1.3.5. dereceler) üzerinde, çıkıcı ve inici diziler (1.2.3.4.5.6.7.8. dereceler) üzerinde, arpejler (1.3.5.8. dereceler) üzerinde ve geniş aralıklar (4'lü, 5'li, 6'lı, 7'li, 8'liler) üzerinde alıştırımlar yapılması gerektiğini belirtmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; tekerlemelerin kullanılması gerektiğini belirtmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; çocuk şiirleri, tekerlemeler, atasözleri ve deyimler arasından koro üyelerinin yaş ve sosyal yapılarına uygun olan, iyi seçilmiş söz öğelerini barındıran örneklerin kullanılabileceğini ifade etmiştir.

Buna göre; ses-soluk-söz bağlantısını kurma çalışmalarına yönelik olarak tekerlemelerin kullanılmasının, belirgin bir durum olduğu söylenebilir.

Dil ve Konuşma (Ekleme-Diksiyon) Çalışmaları

3.10. Çocuk Korolarında Dil ve Konuşma Çalışmalarına Yönelik Olarak Yapılması Gereken Çalışmalara İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; hız-gürlük, hız-tempo çalışmalarının, pesten tize doğru yükselen konuşma cümlelerinin kullanılabileceğini ifade etmiştir.

2 numaralı uzman koro Şefi; tekerlemelerden ve 3ğretilecek Şarkının s3zlerinden yararlanılması gerektiğini ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro Şefi; eğlenceli ve kolay anlaşılır s3z k3meleri ile diksiyon, artik3lasyon, tonlama ve c3mleleme 3alıŐmalarının yapılabileceğini ifade etmiştir.

Buna g3re; 3ocuk korolarında dil ve konuşma 3alıŐmalarına y3nelik olarak konuşma c3mleleriyle alıştırma yapılmasının, belirgin bir g3r3Ő olduğu s3ylenebilir.

3.11. 3ocuk Korolarında Ses 3retmede Entonasyon Sorunu Yaşanması Halinde Yapılması Gereken 3alıŐmalara İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro Şefi; Şarkı tonlarının zaman zaman deđiŐtirilmesi, doğru solunum 3alıŐmalarının yapılması ve Şarkıların ara sıra piyano desteği olmadan s3yletilmesi gibi 3alıŐmaların yapılabileceğini belirtmiştir.

2 numaralı uzman koro Şefi; Şarkıların farklı tonlarda s3yletilebileceğini ifade etmiştir.

3 numaralı uzman koro Şefi; iyi koro kayıtlarını dinleme 3alıŐmalarının yapılabileceğini ifade etmiştir.

Buna g3re; 3ocuk korolarında ses 3retmede entonasyon sorunu yaşanması halinde yapılabilecek olan 3alıŐmalardan, Şarkının farklı tonlarda s3yletilmesi y3nteminin sıklıkla belirtildiği saptanmıştır.

3.12. Çocuk Koroları İçin Repertuar Belirlenirken Göz Önünde Bulundurulması Gereken Ölçütlere İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; şarkı sözlerinin ve müzikal yapının çocuğun ruhsal yapısına uygun olması gerektiğini, koronun cümleme becerisine göre şarkıların belirlenmesi gerektiğini, ayrıca çocuğa yaşama sevinci ve dinamizm kazandıracak şarkıların seçilmesinin önemli olduğunu belirtmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; koronun mevcut düzeyine ve ulaşabileceği hedefe uygun repertuar seçilmesi gerektiğini belirtmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; koronun kurumsal yapısı ve kimliği, çocukların yaşı ve müziksel gelişim düzeyleri, konser içeriği gibi ölçütlerin göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtmiştir.

Buna göre; çocuk koroları için repertuar belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken ölçütlerin içerisinde, koronun müzikal altyapısının yeterliliği ve gelişim düzeyinin önemli olduğu söylenebilir.

4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

“Çocuk korolarının, çocukların müzikal ve sosyal gelişimlerine katkıları nelerdir?”

4.1. Koro Eğitiminin Çocukların Sosyalleşmesine Etkileri Konusunda Koro Şeflerinin İzlenim ve Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumu

A görüşmecisi koro eğitiminin; sosyo-ekonomik açıdan farklı özelliklere sahip çocukların, koro ortamında arkadaş olmalarına ve bu sayede birbirlerinden etkilenerek hayata bakış açılarında pozitif yönde değişiklik olmasına ve böylece çocukların ufuklarının gelişebilmesine olanak sağladığını belirtmiştir. Bunun yanında, içine kapanık çocukların koroda elde edilen başarılar sayesinde özgüven eksikliklerinin

tamamlandığını belirtmiştir. Ayrıca hiperaktif olan, hafif otistik durumları olan ve diksiyon bozukluğu olan çocuklarında korodaki sosyal ortamdan etkilenecek pozitif yönde gelişim kaydettiklerini belirtmiştir. Görüşmeciyeye göre, koro ortamının başka bir olumlu yönü de, çocukların müziği daha yakından tanıyarak meslek olarak düşünebilmelerine ve bilinçli birer dinleyici olabilmelerine olanak sağlamasıdır.

B görüşmecisi; koroda eğitim gören çocukların dostluğu, sevgiyi, arkadaşlığı, saygıyı öğrendiğini ve koroda elde ettikleri disiplinle de planlı çalışmayı yaşamlarında rahatlıkla uygulayabildiklerini belirtmiştir.

C görüşmecisi; çocukların koro eğitimi sayesinde özgüven kazandıklarını, mutlu birer birey olabildiklerini, sahne ortamıyla tanıştıklarını ve yeni arkadaşlıklar edindiklerini ifade etmiştir.

D görüşmecisi; çocukların koro eğitimi sayesinde özgüven kazandıklarını, farklı bir şeyler yapabilmenin sevincini duyduklarını, kendini daha iyi ifade edebilen bireyler haline geldiklerini belirtmiştir.

E görüşmecisi; öğrencilerinin kişilik haklarını koruma bilincine ulaştıklarını, diğer insanlara saygı duymayı öğrendiklerini ve grup bilincini kazanan bireyler olduklarını belirtmiştir.

F görüşmecisi; koro eğitimi verdikleri çocukların koro ortamında, kendini ifade edebilme becerisi kazandıklarını; dostluk, arkadaşlık, sevgi, doğa ve Atatürk sevgisi gibi kavramları pekiştirdiklerini, bu sayede pozitif düşünebilen bireyler olabildiklerini belirtmiştir.

G görüşmecisi; koro eğitiminin çocuklara başta özgüven olmak üzere, kendini ifade etme ve girişken birer birey olabilme yönünde katkılar sağladığını belirtmiştir. Bunun yanında koro eğitimi alan çocukların, zihinsel gelişim ve iletişim kurma becerisi konularında gelişme gösterdiklerini ifade etmiştir.

H görüşmecisi; koro eğitimi verdikleri çocukların koro ortamında, birlikte hareket edebilme gibi çok önemli bir özellik kazandıklarını belirtmiştir.

I görüşmecisi; koro eğitiminin çocukların birlikte neleri başarabildiklerini görmelerine, sahne ortamıyla tanışmalarına, kendini ifade etmelerine, mutlu olabilmelerine, hoşça vakit geçirmelerine ve hoşgörülü olmalarına katkı sağlayabildiğini ifade etmiştir.

J görüşmecisi; koro eğitiminin çocukların yeni arkadaş çevresi edinmelerine, serbest zamanlarını verimli bir biçimde değerlendirmelerine, cesaretli olmalarına ve mutlu birer birey olmalarına katkı sağlayabileceğini ifade etmiştir.

Elde edilen verilere göre; koro çalışmalarının çocukların bireysel ve toplumsal kişiliklerinin oluşumunda önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

4.2. Koro Eğitiminin Çocukların Sosyalleşmesine Etkileri Konusunda Uzman Koro Şeflerinin İzlenim ve Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumu

1 numaralı uzman koro şefi; topluca müzik yapmaktan kaynaklanan paylaşımın, müzikal duyarlılıkla beraber insani duyguların paylaşımının, sorumluluk almanın, empati yapmanın, başarı ve başarısızlığı paylaşmanın duyguları geliştirdiğini; bunun yanında, müziğin ve bir koronun üyesi olmanın birleştirici bir unsur olduğunu ifade etmiştir.

2 numaralı uzman koro şefi; çocukların kendi becerilerinin farkına vararak duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edebildiklerini belirtmiştir.

3 numaralı uzman koro şefi; çocuğun sosyalleşmesi ve özgüven kazanmasında müzik eğitiminin ne denli önemli olduğu belirtmiş olup, özellikle sesin kullanıldığı bir müzik ortamı olarak koro eğitiminin de bu açıdan çok etkili olduğunu ifade etmiştir.

Buna göre; koro eğitiminin çocukların sosyalleşmesindeki en büyük etkisinin çocukların toplumsallaşmasına katkı sağlamak olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu bölümde ulaşılan veriler ışığında sonuçlar belirlenmiş ve bununla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

“Çocuk korolarının yapılandırılmasında izlenen yollar nelerdir?”

1.1. Çocuk Korolarının Kuruluş Amaçlarına İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre, çocuk korolarının kuruluş amaçları aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Çocukların Atatürk ilkelerine bağlı bir biçimde toplumsallaşmasını sağlamak,
2. Bilinçli bir nesil yetiştirmek,
3. Sanat ve sanatçıya duyarlı bir neslin oluşumunu sağlamak,
4. Sanat eğitimi aracılığıyla çocukların psiko-sosyal gelişimlerine katkı sağlamak,
5. Çoksesli müziği sevdirmek,
6. Yetenekli çocukları keşfetmek,
7. Çocukların serbest zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmelerini sağlamak,
8. Çocukları müzikal yetenekleri doğrultusunda yönlendirmek,
9. Yetenek ölçütlerine bakılmaksızın her çocuğa koro yoluyla temel müzik eğitimi verebilmek,

10. Koronun bulunduğu çevreye sosyal yönden canlılık kazandırmak,
11. Türkçenin doğru kullanılmasını sağlayarak, doğru şarkı söyleme biçiminin geliştirilmesini sağlamak,
12. Ülkemiz çocukları arasında ortak çocuk şarkıları repertuarı oluşturmak,
13. Çocuk şarkılarının ses kayıtlarını yapmak,
14. Belirli gün ve haftalarda etkinliklerde bulunabilmek,
15. Çocuk korusu eğitimciliğine ilgi duyan genç müzisyenlere çalışmalarda çeşitli olanaklar sunarak, geleceğin koro eğitimcilerini yetiştirmek.

Sonuçlar, Apaydın (2006) “Çocuk ve Gençlik Korolarının, Toplumun Kültürel Gelişimindeki Yeri ve Önemi” konulu çalışmasında bulunan çocukların bireysel ve toplumsal kişiliklerinin farkına varılması, müziksel yeteneklerinin keşfedilmesi, kültürel bilincin kazandırılması, serbest zamanların daha verimli bir şekilde değerlendirilmesi gibi sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

1.2. Çocuk Korolarının Kuruluşu ve Bunu Takip Eden Eğitim Sürecinde Koro Eğitimi İçin Gerekli Olan Eğitimciler ve Özelliklerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre; çocuk korolarının kuruluşu ve bunu takip eden eğitim sürecinde görev alması gereken uzman eğitimcilerin, aşağıdaki özelliklere sahip olması gerekmektedir:

1. Ses eğitimi alanında uzman olmalı,
2. Koro eğitimi, yönetimi ve teknikleri konusunda yeterli donanıma sahip olmalı,
3. Çocuk sesinin özelliklerini bilmeli ve bu alanda deneyime sahip olmalı,
4. Müziksel işitme, okuma ve yazma alanında deneyime sahip olmalı,
5. Çocuk müziği repertuarı hakkında bilgi sahibi olmalı,
6. Öğretim yöntemleri alanında bilgi ve yaşantıya sahip olmalı,
7. Piyano eşliği yapabilmeli,
8. Orff Çalgıları konusunda eğitimi olmalı,

9. Pedagojik formasyonu olmalı,
10. Olumlu davranış yönetimi konusunda çalışmalar yapmış olmalı ve çocuk psikolojisinden anlamalı,
11. Özgüvenli olmalı.

Sonuçlar, Egüz (1998)'ün koro eğitimcilerinde olması gereken; koro yöneticisinin iyi bir eğitici olması, insan ve toplum psikolojisini bilmesi, duyarlı bir müzik kulağının olması, piyano eşliği yapabilmesi, yönetim tekniklerini iyi bilen ve uygulayan olması, özellikleriyle benzerlikler göstermektedir.

1.3. Çocuk Koroları İçin İdeal Bir Çalışma Mekânında Bulunması Gereken Özellikler ve Mevcut Çalışma Mekânlarının Özelliklerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre, çocuk korosu için ideal bir çalışma mekânının aşağıdaki özellikleri taşıması gerekmektedir.

1. Bir kültür merkezi içerisinde olmalı,
2. Geniş, ferah, havadar olmalı aynı zamanda güneş ışığı almalı,
3. Ses yalıtımı yapılmış olmalı,
4. Piyano, müzik seti, projeksiyon cihazı, yazı tahtası, koro üyelerinin rahat hareket edebileceği yapıda sandalyelere sahip olmalı,
5. Koro ile ilgili dosya, evrak ve notaların konulabileceği dolapları olmalı,
6. Koro üyelerinin mont vb. eşyalarını asabilecekleri askılıklara sahip olmalı,
7. Öğrenmeyi destekleyici görsel materyallerle düzenlenmiş olmalı,
8. Kantini olmalı.

Sonuçlar Değer ve Aytepe (2009:185)'nin kitabındaki; koronun çalışabileceği mekânın geniş olması, bununla birlikte piyano, elektro piyano veya org gibi çalgılara sahip olması gerektiği görüşleriyle benzerlikler göstermektedir.

Sonuçlar Aytimur (2009)'un “Çocuk Korolarında Uygulanması Gereken Ses Eğitimi Çalışmaları Üzerine Bir Model Önerisi” konulu çalışmasında bulunan, çalışma yapılan ortamın fiziksel yapısının ses eğitimi uygulamalarını etkilediği sonucuyla da paralellik göstermektedir.

Ayrıca koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre mevcut çalışma mekânlarında; çoğunlukla piyano, yazı tahtası, sandalyeler ve müzik seti vb. materyaller bulunmaktadır. Öğrencilerin eşyalarını koyabilecekleri dolaplar, materyallerin korunması amacıyla kullanılan dolaplar olduğu koro şefleri tarafından vurgulanmıştır. Koroların çalışma mekânının en önemli özelliklerinden biri olan ses yalıtımının çoğu çalışma mekânında olmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca çoğu mekânın geniş ve ferah bir yapıya sahip olduğu, bunun yanında, sanat merkezi olarak kullanılan tarihi bir yapıya sahip olan ve kantini olan çalışma mekânlarının da olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Koro şeflerinin görüşleri ışığında, çalışma mekânlarında olması gereken özellikler ve mevcut özellikler karşılaştırıldığında, büyük oranda tutarlılık olduğu görülmektedir.

1.4. Koro Üyelerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Bir çocuk korosunun kuruluşunda ideal koro üyesi sayısı

Koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu, bir çocuk korosunun kuruluşunda ideal sayı 30-80 kişi arasında olabilir. Bunun yanında disiplin sağlandığı takdirde çok daha fazla kalabalık olabileceğini belirten koro şefine de rastlanmıştır. Ayrıca 70 öğrenci ile çalışmalara başlayıp, eleme yaparak 40-45 öğrenciyle çalışmalarına devam eden koro şefinin de olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar, Değer ve Aytepe (2009:185) kitabındaki bir çocuk korosunun kurulması için ideal koro üyesi sayının en az 50 kişiden oluşması gerektiği görüşüyle benzerlik göstermektedir.

Çocuk korolarına koro üyesi seçimindeki ölçütler

Koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre, çocuk korolarına eleman seçiminde titiz davranılması gerektiği ifade edilmiş olup, bunun yanında yeteneği ileri seviyede olmayan çocuklarında koroya alınabileceği belirtilmiştir. Ayrıca kuruluş amacına göre de ölçütlerin değişebileceği ifade edilmiştir. Bunların dışında olması gereken ölçütler aşağıdaki gibidir:

1. Sağlıklı ve gelişmeye elverişli ses materyali olmalı,
2. Sesini kullanabilmeli,
3. Müziksel işitme (ses ayırma, ritim ve ezgi hafızası) yeteneği olmalı,
4. Ağız ve diş yapısı uygun olmalı,
5. Koro üyeleri aynı yaş grubunda olmalı.

Sonuçlar, Çevik'in (1999) kitabından ulaşılan literatürdeki, koro üyelerinin saptanmasında gerekli olan müziksel işitme yeteneğini ölçme testi ve ses materyalini tanıma ve ölçme testi gibi ölçütlerle paralellik göstermektedir.

Koro çalışmalarının başlangıç aşamalarında ve ileriki aşamalarında koro üyelerinin çalışmalara motivasyonu

Koro üyelerinin çalışmalara motivasyonuna ilişkin olarak ise, koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu, çocuk korosu çalışmalarının başlangıç aşamalarında ve ileriki aşamalarında, koro üyelerinin çalışmalara uyumu için yapılması gerekenler aşağıdaki gibidir:

1. Velilerle işbirliği,
2. Öğretmenin kendini, müziği ve birlikte şarkı söylemeyi sevdirmesi,

3. Koro disiplininden bahsedilmesi,
4. Çalışma kurallarının açıklanması,
5. Çocuklara karşı sevecen olunması,
6. Koro çalışmalarının çocuklar üzerindeki yararlarından bahsedilmesi,
7. Oyun ağırlıklı çalışmaların yapılması,
8. İzleme ve dinleme yapılması,
9. Konser etkinliklerinden bahsedilmesi,
10. Solo şarkılar söyletileceğinin belirtilerek motivasyonun sağlanması,
11. Çocukların birer sanatçı olduklarının vurgulanması,
12. Koronun başarılarından bahsedilmesi.

Sonuçlar, Mizener (1993) “Çocukların Şarkı Söyleme, Koroya Katılıma Yaklaşımları ve Şarkı Söyleme Becerilerine Bakışları” konulu çalışmasında bulunan şarkı söylemeye karşı olumlu tavır sergileyen öğrencilerin ailelerinin onları desteklediği sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

“Çocuk korolarında eğitim süreçlerinin uygulanma durumu nasıldır?”

2.1. Planlama Sürecinin Uygulanma Durumu

2.1.1. Çocuk koroları için ne tür çalışma planlarının hazırlanmasının uygun olabileceği ve koro şeflerinin hazırladıkları çalışma planlarına ilişkin sonuç ve tartışma

Koro şefleriyle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre, çocuk koroları için hazırlanması gereken planlar ve nedenleri aşağıdaki gibidir:

1. Korodan ürün elde etmek için gereken sürecin bir öğretim yılını kapsamaması nedeniyle yıllık plan hazırlanması,
2. Koro şefinin ileriki zamanlarda çalışmalarını verimli bir biçimde sürdürebilmesi için yıllık plan hazırlanması,
3. Yıllık planın hazırlanması yanı sıra, derslerdeki sıkıcılığı engellemek ve farklılık yaratmak amacıyla haftalık çalışma planlarının hazırlanması,
4. Çalışılacak eserlerin seviyelerine göre yıllık planın yapılması, ayrıca etkinliklerin özelliklerine uygun zaman zaman yıllık plan dışında haftalık çalışma planlarının hazırlanması.
5. Konser tarihlerine göre, uygun şarkı repertuarından oluşan çalışma planlarının hazırlanması,
6. Çocukların yaşlarına, gelişimlerine ve düzeylerine göre çalışma planlarının hazırlanması,
7. Koronun hedefine, öğrencilerin öğrenme becerilerine ve yapılacak etkinliklere göre planların hazırlanması,
8. Doğaçlamaymış gibi uygulanmak koşuluyla dakikalandırılmış plan hazırlanması,

Koro şeflerinin, çocuk korolarının çalışmaları için çoğunlukla yıllık plan hazırladıkları, bunun yanında aylık ve haftalık planlarında hazırlandığı tespit edilmiştir.

2.1.2. Çocuk korolarının haftalık ideal çalışma süresinin nasıl olması gerektiği ve çocuk korusu şeflerinin korolarıyla haftada kaç gün ve ne kadar süre çalıştığına ilişkin sonuç ve tartışma

Koro şefleri çoğunlukla görüşlerini; çocuk koroları için ideal çalışma süresinin, haftada 2 gün ve toplam 4 saat olması gerektiği yönünde ifade etmişlerdir.

Bunun yanında haftada 2 gün toplam 3 saat, haftada 2 gün toplam 6 saat ve haftada 2 gün toplam 5 saat görüşlerinin de olduğu görülmüştür. Ayrıca farklı düzeylerde birden çok koro içinde, haftada birer gün çalışma olması gerektiği ve bu

koroların düzeylerine orantılı bir şekilde çalışma sürelerinin belirlenmesi gerektiği de bir koro şefi tarafından vurgulanmıştır.

2.1.3. Çocuk korolarının çalışmalarında, eşlik çalgısı olarak hangi çalgı(ları) kullanılabileceği ve hangi çalgıların kullanıldığına ilişkin sonuçlar ve tartışma

Çalışmalarda eşlik çalgısı olarak, mutlaka piyanonun kullanılması gerektiği ifade edilmiş ve bunun yanında çoğu koro şefi vurma çalgılar ve Orff Çalgılarının kullanılabileceğini belirtmiş, ayrıca çalışmalara renk katması amacıyla yaylı, üflemeli, geleneksel ve elektronik çalgıların kullanılabileceği de vurgulanmıştır.

Mevcut koroların hepsinin eşlik çalgısı olarak piyanoyu kullandıkları, bunun yanında çoğu koro şefinin Orff Çalgılarını kullandıkları, ayrıca çalışmalara renk katması amacıyla yaylı, mızraplı ve üflemeli çalgıların da kullanıldığı tespit edilmiştir.

Buna göre, koro şeflerinin kullandıkları eşlik çalgılarıyla, kullanılmasını arzu ettikleri eşlik çalgıları arasında büyük oranda tutarlılık görülmektedir.

2.1.4. Çalışmalarda müzik eğitiminin hangi boyutlarına ne kadar süre yer verildiğine ilişkin sonuçlar ve tartışma

Tüm korolarda şarkı söyleme eğitimine ders saatlerinin tamamında yer verildiği tespit edilmiştir. Bunun yanında koroların tamamına yakınında; müziksel işitme-okuma-yazma, müzik dinleme, müziksel bilgilenme, müziksel beğeni geliştirme, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma, müziksel duyarlılığı artırma ve müziksel kişilik kazanma eğitimlerine toplam ders süresi içerisinde 5 ile 20'şer dakika zaman ayrıldığı tespit edilmiştir. Buna karşılık, bir koroda bu tür çalışmaların değişkenlik gösterdiği, her derste farklı uygulamaların olabileceği düşüncesiyle ders süreleri hakkında bilgi verilmemiştir. Başka bir koroda ise müziksel dinleme, müziksel kişilik kazanma ve

müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimlerine yer verilmediği tespit edilmiştir. Koroların çoğunda çalgı eğitimi verilmemesi ise dikkati çeken bir veri olmuştur.

2.1.5. İdeal bir çocuk korusu çalışmasının hangi aşamalardan oluşması gerektiğine ilişkin sonuçlar ve tartışma

Koroların tümünde ideal bir çocuk korusu çalışmasında;

10. Solunum ve gevşeme (bedensel ve zihinsel) çalışmalarına,
11. Ses üretme ve yayma çalışmalarına,
12. Dil ve konuşma çalışmalarına,
13. Müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimine,
14. Şarkı öğretimi çalışmalarına,
15. Tekrar çalışmalarına,
16. Nüans çalışmalarına,
17. Genel müzik kültürü, genel tutum ve davranış eğitimine,
18. Müziksel bilgilenme eğitimine,

yer verildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

2. 2. Uygulama Sürecinin Durumu

Solunum ve Esneme (Gevşeme) Çalışmaları

2.2.1. Fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapıldığı ve bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrıldığına ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Korkarmış gibi ani nefes alma ve su içer gibi nefesi içine çekme çalışmaları,
2. Mum üfleme, köpeğin nefes alıp verme şeklinin taklidi çalışmaları,

3. Çiçek toplama, ağaç olup büyüme gibi oyunlar yoluyla çalışıldıktan sonra devamında da komutlarla nefes alma, nefes tutma ve nefes verme çalışmaları,
4. Tartım, solunum ve nota oyunu çalışmaları,
5. Öğrencilerden ellerini bellerine koyarak nefes alırken karınlarının ellerini nasıl hareket ettirdiğini gözlemlene çalışmaları,
6. Ayaktayken eller belde ve öne eğilmiş olarak diyaframı kontrol etme çalışmaları,
7. Öğrencilerin doğru nefes alma-vermeyi kontrol etmeleri için; sandalyede oturma pozisyonunda, bacak bacak üstüne atarak, kol dirseğinin birini çaprazındaki dizin üzerine koymaları ve diğer elleriyle de bellerini kontrol etme çalışmaları,
8. Kademeli nefes tutma, kademeli nefes boşaltma ve ani nefes boşaltma çalışmaları,
9. Alınan soluğu çeşitli uzunluktaki sürelerle tutma ve bu süreyi uzatma alıştırmaları,
10. “s”, “f” sesleriyle; piyano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo gibi çeşitli gürlüklerden yararlanarak; sayıyı attırarak; kısa, uzun, kısa- kesik, dalgalı, sforzando, legato ve staccato nefes çalışmaları,

Elde edilen verilere göre, çocuk korolarında fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde 5 ile 15 dakika arasında zaman ayrılmaktadır. Bunun yanında ilk çalışmalarda 10 dakika ayırıp, öğrencilerin kavramasından sonra bu çalışmayı artık yapmayan bir koro şefi olduğu da tespit edilmiştir.

Öztop (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özenen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi” konulu çalışmasındaki; soluğu doğru yere ve doğru şekilde almanın kavratılması gerektiği sonucuyla, araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir.

2.2.2. Koro çalışmaları sürecinde, sıklıkla kullanılan bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler ve bu çalışmalara bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrıldığına ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Müzik eşliğinde baştan ayağa doğru bedensel ve zihinsel rahatlatma hareketleri (boyun esnetme, omuz silkme-esnetme-çevirme, kol-sırt-bel esnetme, bacakları silkme-esnetme), yüz kaslarını ve kolları gevşetmeye yönelik masaj, çeneyi esnetme, hafif, küçük dokunuşlarla boyun ve kulak arkalarına yapılan masaj çalışmaları,
2. Boynu gevşetmek için başı kendi etrafında çevirme, omuzları kendi etrafında çevirme, kolları yüzer gibi çevirme, beli çevirme, kendimi seviyorum diyip kendine sarılma, önce bir ayakla zıplayıp ters elle elma toplama, eller belde önce bir ağayı sonra diğerini fırlatma, kolları kukla kolu gibi ağırlığınca düşürme hareketleri,
3. Kollarla bacaklarla küçük hareketler, esneme hareketi, parmak uçlarında yükseğe uzanma ve kendini aniden aşağıya bırakma, zıplama, aşağıya eğilme ve uzağa bir şey fırlatma hareketleri, yüz kasları ve bilekleri çalıştırma hareketleri,
4. Bedenimdeki tartımlar, bedenimdeki notalar ve tartımlarla zıplama oyunları,
5. Çocukların hayal gücüyle ürettikleri oyunlar, ağaç olma oyunu ve oyun parkı.

Çalışmalarda, koro eğitimcilerinin tamamına yakınının bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere bir ders saati içerisinde 5 ile 10 dakika arası bir süre ayırdıkları saptanmıştır.

2.2.3. Bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerin önemine ilişkin sonuçlar ve tartışma

Çocuk korosu şeflerine göre bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler şu açılardan önemlidir:

1. Bedensel ve zihinsel olarak gevşemek,

2. Kas gerginliklerini gidermek,
3. Daha iyi nefes almayı sağlamak,
4. Nefesi şarkı söylerken daha iyi kullanabilmek,
5. Şarkı söylemeye hazır oluşuğu sağlamak,
6. Doğru sesi üretebilmek,
7. Şarkı söylemedeki yumuşaklığı sağlamak,
8. Sesi zorlamadan şarkı söylemeye hazır hale gelebilmek,
9. Çocuğun dikkatini attırmak ve motivasyonunu sağlamak,
10. Çocuğu derse tam olarak hazırlamak.

Sonuçlar, Yiğit (2006)'in "Koroda Ses Eğitimi Çalışmalarının Çocuk Ses Gelişimine Etkileri" konulu çalışmasındaki, "çocukların bağırmadan şarkı söyleme alışkanlığının kazandırılması gerektiği" sonucuyla benzerlik göstermektedir.

2.2.4. Çocuk korolarının bedensel (fiziksel), zihinsel olarak rahatlaması (motivasyonu) ve ses eğitimi çalışmalarına hazır hale gelebilmesi için yapılan etkinliklere ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Çocukların dikkatini çekecek bir konuşma, şaka, espri yapma ya da uyarılarda bulunma,
2. Çocukların düzeyine uygun örneklendirmelerle dikkatlerini çekme,
3. Güncel bir olay hakkında öğrencilerin görüşünü alma ya da piyanoyla ritmik-enerjik bir parça çalarak bir anda dikkatlerini çekme,
4. Bedensel esnekliği sağlayan hareketlerden (gevşeme, esneme) yararlanma,
5. Klasik müzik eşliğinde başa, yüze ve ellere masaj yaptırarak çocukların rahatlamasını sağlama,
6. Çalışmalara başlamadan önce öğrencilere o günkü derste neler yapılacağını çocukların dikkatini çekecek biçimde anlatma, sonrasında müzik eşliğinde bedensel hareketlere başlama ve çocukların şarkıya eşlik etmelerine izin verme,

7. Piyano eşliğinde, gözler kapalı, konusu o gün söylenecek şarkıyla ilgili olan minik hikâyeler anlatma,
8. Espri yaparak öğrencilerin gülmelerine izin verme, bedensel esnekliği sağlayan hareketlerin yeşil çimenler üzerinde yapılmış gibi hayal edilmesini sağlama,
9. Zihinsel rahatlama için bedensel esnekliği sağlayan hareketlerden yararlanma, gözler kapalı olarak hayal gücüyle gelişen olaylar kurgulama ve bu olaylara hep birlikte şaşırma, sevinme gibi çeşitli tepkiler verme,
10. Eğitsel oyunlardan faydalanma, yapılan her çalışmayı oyunlaştırma, hikâyeler, canlandırmalar, konuyla ilgili öykünmeler, taklitler vb. uygulamalarla çocukların dikkatlerinin dağılmasını engelleme.

Ses Üretme ve Yayma Çalışmaları(Rezonans)

2.2.5. Fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapıldığı ve bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrıldığına ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Kedi sevme, hapşırma ve esneme gibi örnekleri oyunlaştırarak fonasyonlu solunum çalışmalarıyla bağlantı kurma,
2. Kolaydan zora doğru ilerleyen aşamalı alıştırmalar yapma,
3. Kapalı ağızla 3 basamaklı alıştırmayı yapma, daha sonra aynı alıştırmayı farklı hecelerle tekrarlatma, bunları yaparken nefesin kesintisiz bir basınçla diğer nefese kadar devam etmesine(mükemmel legatoyu sağlayabilmek için) dikkat etme,
4. Ses ısıtma alıştırmalarına kısa, kolay ve inici aralıklarla başlama, alıştırmalarda kullanılan sözcükleri (vokalleri) zincirleme olarak gelen yeni tonlarda bilinçli bir şekilde değiştirme, çok sakın bir solunumla bastırmadan, bağırmadan non legato-legato arası bir söyleyişle, yumuşak ve parlak ses çıkarılmasına özen gösterme,

5. Küçük ikili, küçük ve büyük üçlü içinde çalışmalar, beşli ve sekizli (oktav) içinde çeşitli motiflerden oluşan legato ve staccato çalışmalar yapma,
6. Kapalı ağızla çalışmalara başlama, sonrasında “yu, yo” hecelerini seçme, en az efor isteyen egzersizden başlayarak en fazla efor harcayan egzersizlerle çalışmalarını sürdürme, legato ve staccato alıştırmalar yapma ses egzersizlerinin sonlarına doğru kanonlarla alıştırmaları tamamlama,
7. Aynı ses üzerinde ma-me-mi-mo-mu hecelerini sırasıyla kullanarak egzersizlere başlama, öncesinde büyük üçlü devamında tam dörtlü arasında yu-yo-ya heceleriyle çıkıcı sıralı ses çalışması yapma, li-yu-ya heceleriyle çıkıcı arpej çalışması yapma, yüksek tonlarda tınının gelişmesine yardımcı si-su-sa heceleriyle inici arpej çalışması, tam beşli arasında sıralı seslerle li-ye-ya heceleriyle ajilite çalışmaları yapma,
8. Sinüsleri açtırıcı egzersizler için mam-mem-mum, nam-nem, na-ne-ni-no-nu hecelerinden faydalanma, lal hecesi ile arpej çalışmaları yapma, sıralı beşli ile kalından inceye-inceden kalına doğru alıştırmalar yapma,
9. Nefes boşaltma çalışmaları, “h” konsonu (ünsüz) çalışması ve kahkaha taklidi yaptırarak alıştırmalar yapma,
10. Staccatoyu sağlayabilmek için karın kaslarını kullanarak 1, 3, 5. derece alıştırmalarıyla kahkaha taklidi yapma, ardından 6 ve daha fazla basamaklı alıştırmalar yapma.

Fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına tüm korolarda bir ders saati içerisinde 7 ile 30 dakika arasında zaman ayrıldığı, çoğunlukla çalışmaların 20 dakika yapıldığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar, Yiğit (2006)'in “Koroda Ses Eğitimi Çalışmalarının Çocuk Ses Gelişimine Etkileri” konulu çalışmasındaki, “çocukların bağırmeden şarkı söyleme alışkanlığının kazandırılması gerektiği” sonucuyla benzerlik göstermektedir.

2.2.6. Ses-soluk-söz bağlantısını kurma çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapıldığına ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Bağlı (legato) söyleme çalışmaları yapma, belirterek (markato) söyleme çalışmaları ve kısa-kesik (staccato) söyleme çalışmaları yapma, bunları uygularken de sözcüklerden, tekerlemelerden ve şarkı sözlerinden yararlanma,
2. Şarkıları çalıştırırken her kelimeyi ayırmaya özen gösterme, son heceyi yumuşatmayı öğretme,
3. Vokal çalışmaları, sert sessiz harflerle fırlatma çalışmaları yapma,
4. Ünlü ve ünsüzlerle ses egzersizleri yapma,
5. Bilmece, saymaca ve tekerleme oyunlarını kullanarak alıştırmalar yapma,
6. Kanonlar yapma,
7. Konuşma çalışmalarından yola çıkarak müzikle bağlantı kurulan alıştırmalar yapma,
8. Öğrenilecek şarkıda geçen zor pasajları belirleyip ses egzersizleri yardımıyla sorun çözücü söz çalışmaları yapma.

Sonuçlar, Aytimur (2009), “Çocuk Korolarında Uygulanması Gereken Ses Eğitimi Çalışmaları Üzerine Bir Model Önerisi” konulu çalışmasının sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Dil ve Konuşma (Ekleme-Diksiyon) Çalışmaları

2.2.7. Çocuk korolarında dil ve konuşma çalışmalarına yönelik olarak yapılan çalışmalara ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Yüz kaslarını hareket ettirici çalışmalar yapılması,
2. Hızlı telaffuz alıştırmaları,
3. Tekleme çalışması,

4. Hayvan sesine benzetim çalışması,
5. Tartımsal cümleleri tekrar çalışması,
6. Şarkı sözlerini ritmiyle tekrarlatma çalışması.

Bunun yanında, bir koro eğitimcisinin dil ve konuşma çalışmalarını çocukların ilgisini arttırmak amacıyla oyunlaştırdığı da tespit edilmiştir.

Öztop (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi” konulu çalışmasındaki; koro eğitimi ile açık ve anlaşılır konuşmanın öneminin kavratılması gerektiği ve ses üretim organlarını eşgüdüm içinde kullanma, dil, diş, dudak ve çene hareketlerinin denetlenmesi yoluyla önde ve anlaşılır konuşma becerilerinin de kazandırılması gerektiği sonuçları, yukarıdaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

2.2.8. Koro çalışmalarında ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması halinde yapılan çalışmalara ilişkin sonuçlar ve tartışma

Yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre, ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması sonucunda, koro eğitimcilerinin çoğunlukla bireysel çalışmalar ve grup çalışmaları yaptıkları tespit edilmiştir. Bunun yanında;

1. Sesi doğru yerde üretip homojenliği sağlamak amacıyla vokal pozisyon çalışmaları yapıldığı,
2. Şarkıda entonasyon sorununun yaşandığı bölümün küçük pasajlar halinde bölünerek çalışıldığı,
3. Sesi öne taşıma çalışmaları yapıldığı,
4. Ayrıntılı tekrar çalışmaları yapıldığı

tespit edilmiştir.

Öztop (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi”

konulu çalışmasındaki; sesini doğru yerde üretme, genişletme becerisine sahip olmanın öneminin kavratılması gerektiği sonucu, yukarıdaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

2.2.9. Çocuk koroları için repertuar belirlenirken göz önünde bulundurulacak ölçütlere ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Koronun ses alanı,
2. Koronun niteliği,
3. Koronun öğrenme kapasitesi,
4. Koronun yaş aralığı,
5. Koronun gelişim grafiği,
6. Koro üyelerinin repertuarı sevmesi,
7. Yapılması planlanan konser içerikleri,
8. Belirli gün ve haftalar.

Sonuçlar; Eskioğlu (2003) “Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri” konulu çalışmasında bulunan, çocukların severek ve kolayca öğrenebileceği hem de günlük yaşamında var olan ezgileri içeren kitaplar seçilmeli sonucuyla paralellik göstermektedir. Bunun yanında, sonuçlar Değer ve AYTEPE (2009)’nin “şarkıların korolar için seçilmesinde dikkat edilecek temel noktalar” konulu çalışması ile de benzerlikler göstermektedir.

2.2.10. Çocuk koroları için gerekli olan şarkı dağarcıkları ve temin sürecinde yaşanan sıkıntılara ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Müzik dersi kitapları,
2. TRT repertuarı,
3. Çocuk şarkıları kaynakları,
4. Çocuk şarkıları bestecileri,
5. Çocuk korusu eğitimcileri,
6. Koro üyelerinin zaman zaman yaptıkları beste çalışmaları.

Koro eğitimcilerin büyük bir kısmı, çocuk şarkıları repertuarı oluşturmakta sıkıntı yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Buna karşın, bir koro eğitmeni TRT çocuk koroları kitabına ulaşamadığını, diğer bir koro eğitmeni ise çocukların ses yapısına uygun yeni şarkıların arzu edilen sayıda olmadığını ifade etmiştir.

2.2.11. Müziksel işitme eğitimi, bununla ilgili yapılan çalışmaların türü ve araç gereç kullanma durumlarına ilişkin sonuçlar ve tartışma

Çocuk korolarının hepsinde müziksel işitme eğitimi uygulamalarının yapıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda temel müzik bilgileri, tartım ve solfej alanlarında çalışmalar yapıldığı, bunun yanısıra koroların yarısında aralık çalışmasının yapılmadığı belirlenmiştir. Müziksel işitme eğitimi çalışmalarında kullanılan araç ve gereçler aşağıda verilmiştir.

1. Muammer Sun, Solfej-1 Kitabı,
2. Paraşkev Hacıyev, Temel Müzik Teorisi Kitabı,
3. Atilla Çağdaş Değer-Çiğdem Aytepe, Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi-2 Kitabı,
4. Çeşitli solfej-bona kitapları,
5. Piyano,
6. Porteli yazı tahtası,
7. Ritim tablosu,
8. Basamaklar tablosu,
9. Klavye tablosu,
10. Çeşitli ritim çalgıları,
11. Koroda söylenen çocuk şarkıları,
12. TRT repertuarındaki solfejler,
13. Koro alt yapısına uygun hazırlanmış ders notları.

2.3. Sergileme Sürecinin Uygulanma Durumu

2.3.1. Çocuk korolarının, bir yıllık çalışma süresi içindeki konser veya gösteri sayılarına ilişkin sonuçlar ve tartışma

Elde edilen verilere göre, çocuk korolarının çoğu bir yıl içerisinde 3 etkinlik yapabilmekte olup, daha az sayıda veya daha çok sayıda da etkinlik yapabilen korolara da rastlanmıştır. Bunun yanında yıl içerisindeki bütün etkinliklerde görev alan çocuk korosuna da rastlanmıştır.

2.3.2. Çocuk korolarının yurtiçi ve yurtdışında düzenli olarak yapılan; konser, festival, şenlik vb. etkinliklere katılma durumlarına ilişkin sonuçlar ve tartışma

Elde edilen verilere göre, çocuk korolarının aşağıdaki etkinliklere katıldıkları tespit edilmiştir.

1. Türkiye Korolar Şenliği,
2. Mersin Korolar Şenliği,
3. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Şenlikleri,
4. Kıbrıs Koro Festivali,
5. Uluslararası Çocuk Tiyatroları Festivali,
6. Popüler Çocuk Şarkıları Yarışması,
7. Üniversitelerin bahar şenlikleri,
8. 10 Kasım Atatürk' ü Anma Programları,
9. Şehir dışı konserleri,
10. Üniversitelerin açılış töreni,
11. Çocuklar için düzenlenen özel konserler.

2.3.3. Çocuk korolarının tanıtım yapabilme durumlarına ilişkin sonuçlar ve tartışma

1. Çeşitli konserlerin yapılması,
2. Televizyonlarda yayınlanan konserlere katılımın sağlanması,
3. Basında reklam, koro elemanı alımı ve konser duyurularının yapılması,
4. CD kayıtlarının dağıtımının yapılması,
5. Çocuk şarkıları yarışmasına katılımın sağlanması,
6. Kongrelerde çocuk korolarına yönelik olarak sunumların yapılması,
7. Broşür dağıtılması.

3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

“Çocuk korolarında. eğitim süreçlerinin uygulanma durumuna ilişkin olarak uzman görüşleri nelerdir?”

Solunum ve Esneme(Gevşeme) Çalışmaları

3.1. Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) Solunum Çalışmalarına Yönelik Olarak Ne Tür Alıştırmalar Yapılması Gerektiği ve Bir Ders Saati İçerisinde Ne Kadar Süre Ayrılması Gerektiğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre uzmanlar, fonasyonsuz (ses üretmeden) solunum çalışmalarına (soluk alma, tutma ve verme) bir ders saati içerisinde 5 ile 10 dakika arasında bir sürenin ayrılması gerektiğini savunmaktadırlar.

Ayrıca, öğrencilerin doğru solunum alışkanlığı kazanması ve bunu geliştirmek üzere aşamalı olarak nefes alma-tutma-verme çalışmalarının sürelerinin uzatılarak yapılması gerektiğini, bu çalışmaların çiçek kokları gibi nefes alıp ağızdan kontrollü

olarak boşaltma gibi alıştırmalarla desteklenmesi, ayrıca bu çalışmaların sürekli hale getirilerek çeşitli gürlüklerde yapılması gerektiğini belirtmektedirler.

Uzman görüşleri ile mevcut durum arasında benzerlikler görülmektedir.

Bununla birlikte Öztıp (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özenen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi” konulu çalışmasındaki; soluğu doğru yere ve doğru şekilde almanın kavratılması gerektiği sonucu da, araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

3.2. Uzman Koro Şeflerinin Koro Çalışmaları Sürecinde Sıklıkla Kullandıkları Bedensel (Fiziksel) Esnekliği Sağlayan Hareketler ve Bu Hareketlere Bir Ders Saati İçerisinde Ne Kadar Süre Ayrılması Gerektiğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Uzmanlar, bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere bir ders saati içerisinde ortalama 5 dakika ayrılması gerektiğini belirtmişler, bu çalışmalarını ise;

1. Boyun esnetme,
2. Omuz silkme, omuz esnetme, omuz çevirme,
3. Kol ve beden esnetme,
4. Sırtın alt bölgelerini esnetme,
5. Bacak kaslarını gevşetme,
6. Uzanma, kasları germe ve çözülme,
7. Yüz kaslarını gevşetme,
8. Dil ve çeneye serbestlik kazandırma,
9. Sınıf içi oyunlar, yürüme, el çırpma, kendi bedeninde ve arkadaşında uygulayabileceği kasları rahatlatacak hareketler

şeklinde sıralamışlardır.

Uzman görüşleri ile mevcut durum arasında benzerlikler görülmektedir.

3.3. Bedensel (Fiziksel) Esnekliği Sağlayan Hareketlerin Önemine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Uzmanların, bedensel(fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerde gördükleri önemli hususlar ise şunlardır:

1. Bedensel rahatlık ve esneklik sağlanması,
2. Doğru sesin üretilebilmesi,
3. Şarkı söylerken sesin daha iyi kullanılabilmesi,
4. Şarkı söylemek için en önemli hazırlıklardan biri olması,
5. Öğrencinin kendini ve bedenini tanıması,
6. Müziksel performansın çocuğun duyuşsal boyutunu etkilemesi.

Görüşler yine mevcut durum ile örtüşmektedir.

3.4. Çocuk Korolarının Bedensel (Fiziksel), Zihinsel Olarak Rahatlaması (Motivasyonu) ve Ses Eğitimi Çalışmalarına Hazır Hale Gelebilmesi İçin Ne Tür Etkinliklerin Yapılması Gerektiğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Ayrıca, koronun bedensel, zihinsel olarak rahatlaması (motivasyonu) ve ses eğitimi çalışmalarına hazır hale gelebilmesi için, öğrencilerin rahat olabilecekleri ve neşeli davranışlarda bulunabilecekleri bir ortama gerek duyulduğu, bunun yanında koro eğitimcisinin kendini sevdirci davranışlarda bulunması gerektiği ve yapılacak çalışmaların uygun oyunlarla desteklenmesi gerektiği de belirtilmiştir.

Ses Üretme ve Yayma Çalışmaları(Rezonans)

3.5. Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) Solunum Çalışmalarına Yönelik Olarak Ne Tür Alıştırmaların Yapılması Gerektiği ve Bu Çalışmalara Bir Ders Saati İçerisinde Ne Kadar Süre Ayrılması Gerektiğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Uzmanlara göre; fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde 10 dakika zaman ayrılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen verilere göre; fonasyonlu (ses-soluk bağlantılı) solunum çalışmalarına yönelik olarak yapılması gereken çalışmalar aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Koro eğitmeni tarafından tahtaya önceden yazılı olan sesli harflerin öğrencilere konuşma sesiyle okutulması,
2. Fısıltı halinde “yu” hecesi ile konuşma,
3. Ses üretimini hazırlayıcı alıştırmaların yapılması,
4. Bağlı (legato) söyleme çalışmalarının yapılması,
5. Alt (göğüs), orta (karışık) ve üst (kafa) registerleri birleştirici alıştırmaların yapılması,
6. Aralık çalışması,
7. Uzun bir cümlede soluğu tamamen ya da kısmen yenileme çalışmaları,
8. Uzun bir cümlede soluğun kısa aralıklarla yenilenmesi çalışmaları,
9. Sesli değişimi çalışmaları,
10. Ses çeviklik (ajilite) kazandırma çalışmaları,
11. Üst ses bölgesinden başlayan ve yüksek tonlarda tınının gelişmesine yardımcı olan çalışmalar,
12. Öğrencilerden yılan gibi ses çıkarmalarını isteyerek, bunun öğretmenin vereceği komutlara göre yapılması,
13. Düzeye uygun, küçük ölçekli motif ve temaları olan, küçük atlamalar ve giderek sıra sesler barındıran alıştırmaların yapılması.

3.6. Ses-Soluk-Söz Bağlantısını Kurma Çalışmalarına Yönelik Olarak Ne Tür Alıştırmaların Yapılması Gerektiğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Elde edilen verilere göre; ses-soluk-söz bağlantısını kurma çalışmaları aşağıdaki gibidir.

1. Küçük aralıklar ve sıra sesleri (1.2.3. dereceler) üzerinde alıştırmalar,
2. Atlamalı aralıklar (1.3.5. dereceler) üzerinde alıştırmalar,
3. Çıkıcı ve inici diziler (1.2.3.4.5.6.7.8. dereceler) üzerinde alıştırmalar,
4. Arpejler (1.3.5.8. dereceler) üzerinde alıştırmalar,
5. Geniş aralıklar (4'lü, 5'li, 6'lı, 7'li, 8'liler) üzerinde alıştırmalar,
6. Tekerlemeler,
7. Çocuk şiirleri,
8. Atasözleri ve deyimler.

Dil ve Konuşma (Ekleme-Diksiyon) Çalışmaları

3.7. Çocuk Korolarında Dil ve Konuşma Çalışmalarına Yönelik Olarak Yapılması Gereken Çalışmalara İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Uzmanlara göre; çocuk korolarında, dil ve konuşma çalışmalarına yönelik olarak yapılabilecek olan çalışmalar aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Hız-gürlük, hız-tempo çalışmaları,
2. Kalından inceye doğru yükselen konuşma cümlelerinden yararlanma,
3. Tekerlemelerden ve öğretilcek şarkının sözlerinden yararlanma,
4. Eğlenceli ve kolay anlaşılır söz kümeleri ile diksiyon, artikülasyon, tonlama ve cümleme çalışmaları.

Öztop (2007) "Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi"

konulu çalışmasındaki; koro eğitimi ile açık ve anlaşılır konuşmanın öneminin kavratılması gerektiği ve ses üretim organlarını eşgüdüm içinde kullanma, dil, diş, dudak ve çene hareketlerinin denetlenmesi yoluyla önde ve anlaşılır konuşma becerilerinin de kazandırılması gerektiği sonuçları, yukarıdaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

3.8. Çocuk Korolarında Ses Üretmede Entonasyon Sorunu Yaşanması Halinde Yapılması Gereken Çalışmalara İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Uzmanlara göre, çocuk korolarında ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması sonucunda ne tür çalışmalar yapılabileceği aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Şarkı tonunun değiştirilerek okutulması,
2. Doğru solunum çalışmalarının yapılması,
3. Koro çalışmalarında şarkıların ara sıra piyano desteği olmadan söylenmesi,
4. Başarılı koroların kayıtlarını dinleme çalışmaları.

Öztop (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi” konulu çalışmasındaki; koro eğitimi ile şarkı söyleme için gerekli soluğu doğru yere ve doğru şekilde alma sonucu, yukarıdaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

3.9. Çocuk Koroları İçin Repertuar Belirlenirken Göz Önünde Bulundurulması Gereken Ölçütlere İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Uzmanlara göre, çocuk koroları için repertuar belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken ölçütler aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Şarkı sözlerinin ve müzikal yapının çocuğun ruhsal yapısına uygun olması,

2. Koronun repertuarının; çocuğa yaşama sevinci ve dinamizm kazandıracak şarkılardan oluşması,
3. Repertuarın çocukların yaşına ve müziksel gelişim düzeylerine uygun olması,
4. Repertuarın koronun mevcut düzeyine ve ulaşabileceği hedefe uygun olarak seçilmesi,
5. Koronun cümleme becerisine göre şarkı seçiminin yapılması,
6. Konser içeriğine göre şarkı seçiminin yapılması,
7. Koronun kurumsal yapısı ve kimliğine göre şarkı seçiminin yapılması.

Sonuçlar, Değer ve Aytepe (2009)'nin şarkıların korolar için seçilmesinde dikkat edilecek temel noktalar başlıklı yazısındaki; şarkıda, söz ve müziğin her anlamda uyumu en yüksek düzeyde olmalı; söz ve müzik sevimli, eğlenceli, eğitici, şaşırtıcı, etkileyici olabilmeli; çocuk sesinin rahatlıkla söyleyebileceği aralıkta ve dokuda yazılmış olmalı görüşleriyle benzerlikler göstermektedir.

Sonuçlar; Eskioglu (2003) "Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri" konulu çalışmasında bulunan, çocukların severek ve kolayca öğrenebileceği hem de günlük yaşamında var olan ezgileri içeren kitaplar seçilmeli sonucuyla paralellik göstermektedir.

4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

"Çocuk korolarının, çocukların müzikal ve sosyal gelişimlerine katkıları nelerdir?"

4.1. Koro Eğitiminin Çocukların Sosyalleşmesine Etkileri Konusunda Koro Şeflerinin İzlenim ve Görüşlerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre; koro şefleri, koro eğitiminin çocuklar üzerindeki sosyal etkilerini,

1. Özgüven kazanımı,

2. Mutlu birer birey olabilme,
3. Pozitif düşünebilme,
4. Sahne ortamıyla tanışma,
5. Yeni arkadaşlıklar edinme,
6. Kendini daha iyi ifade edebilme,
7. Kişilik haklarını koruma bilincini kazanma,
8. Diğer insanlara saygı duymayı ve grup bilincini öğrenme,
9. Atatürk sevgisi, dostluk, arkadaşlık, sevgi, doğa gibi kavramları pekiştirme,
10. Girişken olabilme,
11. Zihinsel olarak gelişim gösterme,
12. Birlikte hareket etme ve birlikte neleri başarabildiklerini görme,
13. İletişim kurma,
14. Hoşgörülü olma.

şeklinde ifade etmişlerdir.

Sonuçların; Eskioğlu (2003) “Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri” konulu çalışmasında bulunan, müziksel yeteneği ne ölçüde olursa olsun her çocuğun kendi ilgi ve isteği doğrultusunda en az bir müzik etkinliğine katılması gerektiği, bu aktivitelerin çocukların sosyal yönden gelişmesi açısından büyük önem taşıdığı sonuçlarıyla paralellik gösterdiği görülmüştür. Bunun yanında, sonuçlar, Öztöp (2007)’nin “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi” konulu çalışmasında bulunan, bireyin toplumsal yeterliklerine etkililik düzeyi ile ilgili olarak “bireyler arası ilişkilerde sevgi ve saygıya dayalı insancıl duyguları geliştirme”, “daha esnek, hoşgörülü ve anlayışlı olmalarını sağlama” ve “dostluk, işbirliği ve sosyal barış ortamlarının hazırlanmasına katkıda bulunma sonuçlarıyla da paralellik göstermektedir. Tufan ve Sökezoğlu (2009) “Oyun, Hareket, Dans ve Ritim Yoluyla Müzik Eğitiminin 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimleri Üzerine Etkisi” konulu çalışmasında bulunan, grup oyunlarına uyum sağlama, grupta kendini kontrol etme, özgüven duygusu geliştirme, sırasını bekleme, uygun iletişim becerilerinde bulunma, sonuçları kabul etme, büyüklerine ve arkadaşlarına karşı daha saygılı olma sonuçları da araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Akgül (2006)’ün

müzik eğitimi alan ve almayan lise öğrencilerinin benlik tasarımı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi konulu çalışmasındaki, müzik eğitiminin kişinin benlik gelişimine pozitif yönde katkı sağlar sonucuyla, araştırmanın sonuçları paralellik göstermektedir. Akgül ve Şendurur (2002)' un müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı isimli çalışmalarında ulaştıkları sonuçlar, müzik eğitiminin çocuğun yaşantısına katkısı konusunda araştırmamızla paralellik göstermektedir.

4.2. Koro Eğitiminin Çocukların Sosyalleşmesine Etkileri Konusunda Uzman Koro Şeflerinin İzlenim ve Görüşlerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Ayrıca uzmanlar, koro eğitiminin çocukların sosyalleşmesindeki etkileri konusunda;

1. Müziğin ve bir koronun üyesi olmanın birleştirici yanının olduğu,
2. Topluca müzik yapmaktan kaynaklanan paylaşımın, müzikal duyarlılıkla beraber insani duyguların paylaşımının, sorumluluk almanın, empati yapmanın, başarı ve başarısızlığı paylaşmanın duyguları geliştirdiği,
3. Çocukların kendi becerilerinin farkına vararak duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edebildikleri,
4. Çocuğun özgüven kazanması

görüşlerinde birleşmişlerdir.

Sonuçlar, Öztop (2007)'un “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimiyle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliliklerin İncelenmesi” konulu çalışmasıyla benzerlikler göstermektedir.

Tüm sonuçların ışığında, ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılmasına ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumuna genel olarak bakıldığında, durumun uzman görüşleri tarafından belirtilenlerle benzer olduğu görülmektedir.

ÖNERİLER

Müzik eğitimcilerine öneriler;

1. Ülkemizde çocuk korolarının sayısının artırılması için; müzik öğretmenlerinin, kurum ve kuruluşların gerekli girişimlerde bulunması,
2. Koro çalışmaları için araç gereç yönünden yeterli donanıma sahip, geniş, ses yalıtımı yapılmış ve çocukların beğenisine hitap edebilen mekânların sağlanması,
3. Koro üyelerinin seçiminde; ses materyali ve işitme yeteneğine gereken önemin verilmesi,
4. Çalışma planlarının yıllık olarak yapılması, bunun yanında repertuara göre haftalık planlarında yapılması,
5. Çocuk korusu çalışmalarında; solunum çalışmalarına, bedensel (fiziksel) esnekliği ve zihinsel rahatlamayı sağlayan çalışmalara önem verilmesi,
6. Çocuk korusu çalışmalarında; koronun ses gelişimi ve teknik düzeyine paralel olarak; ses-soluk bağlantılı ve ses-soluk-söz bağlantılı solunum çalışmalarının basitten zora doğru bir düzen içerisinde uygulanması,
7. Çocuk korusu üyelerinin, dil ve konuşma becerileri açısından geliştirilmesi amacıyla uygun çalışmaların yapılması,
8. Koroda entonasyon sorununa yönelik ayrıntılı çalışmaların; bireysel çalışma ve grup çalışması halinde yapılması,

9. Çocuk korusu repertuarının, koronun ses alanına, öğrenme kapasitesine uygun olarak belirlenmesi, bunun yanında koro üyelerinin ilgisini çekecek konuların da olmasına dikkat edilmesi,
10. Koro eğitimcileri tarafından, müziğin çocukların gelişimine katkıları konusunda velilerin bilgilendirilmesi ve çocuk korolarına katılımın artırılması,

Genel öneriler;

11. Çocuk korolarının eğitiminde; ses eğitimi, koro eğitimi-yönetimi ve teknikleri, eşlik çalgısı (piyano, yaylı çalgılar vb.), vurma çalgılar ve müziksel işitme alanlarında uzman kişilerin görev alması,
12. Çocukların çalışmalara motivasyonun sağlanması amacıyla konser ve benzeri etkinliklere mümkün olduğu kadar zaman ayrılması,
13. Ülkemizde, müzikal etkinliklerin sergilenebilmesine fırsat tanıyıcı (festival şenlik yarışma vb.) etkinliklerin sayılarının çoğaltılması,

Velilere öneriler;

14. Çocukların koro çalışmalarına katılımları için, velilerin aktif rol oynaması,
15. Velilerin, çocukların koro çalışmalarına devamlılığı konusunda duyarlı olmaları,

Araştırmacılara öneriler;

16. Benzer araştırmaların, farklı nitelikteki korolar üzerinde de yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Apaydın, M. (2006). *Çocuk ve Gençlik Korolarının, Toplumun Kültürel Gelişimindeki Yeri ve Önemi*. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumunda sunulan bildiri (4-6 Ekim), Ankara.
- Aydoğan, S., Ülkü, Ö. (1999). *Müziksel İşitme Okuma*. (1. Baskı). Ankara: Sözkese Matbaası.
- Aytimur, R. G. (2009). *Çocuk Korolarında Uygulanması Gereken Ses Eğitimi Çalışmaları Üzerine Bir Model Önerisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akgül Barış, D. (2006). Müzik Eğitimi Alan ve Almayan Lise Öğrencilerinin Benlik Tasarımı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayısı (42-57).
- Akgül Barış, D. (2008) Sosyal Beceri Gelişiminde Çocuk ve Müzik. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 177, 28-34.
- Akgül Barış, D., Şendurur, Y. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 22, Sayı 1. 65-174*.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2009) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Çevik, S. (1999). *Koro Eğitimi Yönetim Teknikleri*. Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.
- Değer, A. Ç., Aytepe, Ç. (2009). *Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi*. Ankara: Punto Grafik tasarım Matbaacılık Hizmetleri.
- Egüz, S. (1998). *Koro Eğitimi ve Yönetimi*. Ankara: Doğu Matbaacılık ve Tic. Ltd. Şti.

- Egüz, S. (1999). *Toplu Ses Eğitimi I*. Ankara: Doğu Matbaacılık ve Tic. Ltd. Şti.
- Erden, M., Akman, Y. (2001). *Gelişim ve Öğrenme*. 9. Basım. Ankara: Arkadaş yayınevi.
- “Erol, M. (2004). *Çocuk Gelişiminde Müziğin Önemi*. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul.” Akgül Barış, D. (2008) Sosyal beceri gelişiminde çocuk ve müzik. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 177, 28-34.
- Eskioğlu, I. (2003). *Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*. Cumhuriyetimizin 8. Yılında Müzik Sempozyumunda sunulan bildiri (30-31 Ekim, Malatya, ss. 116-123).
- Güler, N. (2008). *Müzikle Çocuk Eğitimi*. (1. Baskı). İstanbul: Hepsioçocuk Yayınevi.
- Hâkimiyeti Milliye. (1923) Bugünkü Dille Yayına Hazırlayanlar: Sevim, A., Tural, M. A., Öztoprak, İ. *Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri I-III - Adana Esnaflarıyla Konuşma*, 16 Mart 1923.
- <http://www.atam.gov.tr/index.php?Page=SoylevDemecler&IcerikNo=156>**
- Lasko, E. ve Rarus, S. (2002). Music Education Facts and Figures. *The National Association for Music Education*.
- <http://www.musicmotion.com/content/mim/pdfs/mencfacts.pdf>**
- Mizener C. P. (1993) *Attitudes of Children toward Singing and Choir Participation and Assessed Singing Skill*. **<http://jrm.sagepub.com/content/41/3/233>**
- Perçin, Y. (1999). *Üç Büyük Kentimizde Çoksesli Çocuk Koroları ve Müzik Eğitimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Püsküllüoğlu, A (2004). *Arkadaş Türkçe Sözlük*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Sabar, G. (2008). *Sesimiz Eğitimi ve Korunması*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

San, İ. (1983). *Sanat Eğitim Kuramları*. Ankara: Tan Yayınları.

Say, A. Müzik Ansiklopedisi 3. Cilt. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Şahindokuyucu, M. (2006). Dil, Düşünce, Sanat Kavramları ve Birbirleriyle Olan İlişkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü*, Özel sayı, ss.70-74.

Timuçin, A. (2004) *Felsefe Sözlüğü*. (5. Baskı). İstanbul: Bulut Yayınları.

Tufan, S., Sökezoğlu, D. (2009). *Oyun, Hareket, Dans ve Ritim Yoluyla Müzik Eğitiminin 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimleri Üzerine Etkileri*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunulan bildiri (23-25 Eylül, Samsun).

Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. (2. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımları*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yavuzer, H. (2007). *Çocuğu Tanımak ve Anlamak*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde: Nitel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, G. (2002). *İlköğretim Birinci Kademe Müzik Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Yiğit, N. (2006). Koroda Ses Eğitimi Çalışmalarının Çocuk Ses Gelişimine Etkileri. *S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:16, s.777-783.

“Yin, R.K. (1984). *Case Study Research: Design and Methods*. Beverly Hills, CA:Sage.” Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan. (2005). *Sosyal Bilimlerde: Nitel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER**Ek-1: Görüşme Soruları (Koro Şefi)****Ek-2: Görüşme Soruları (Uzman Koro Şefi)**

Ek 1.**GÖRÜŞME FORMU
(KORO ŞEFİ)**

Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi.

Tarih: .../.../....**Saat (Başlangıç/Bitiş)...../.....****GİRİŞ**

Müziğin, çocukların sosyo-kültürel anlamda gelişmesinde çok önemli bir unsur olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda, çocuk korolarının çocuklar üzerinde büyük bir etki oluşturduğu düşünülmektedir. Bu görüşme formu, ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılmasının ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumunun analizi açısından önem taşımaktadır.

Bu görüşme formundaki sorulara vereceğiniz cevapların tümü gizlidir. Bu bilgileri araştırmacı dışında herhangi bir kimsenin görmesi mümkün değildir.

Soruları cevaplama sürecinde göstereceğiniz sabır ve özen için şimdiden teşekkür ederim.

Ebru ÖZATA
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

İletişim Bilgileri**Cep Tel. :****E-mail :**

A. GENEL BİLGİLER

1. Koronun Adı :.....
2. Koronun Bulunduğu İl :.....
3. Koronun Bağlı Bulunduğu Kurum veya Kuruluş :.....

Koro Eğitimcisinin;

1. Adı Soyadı :.....
2. Yaşı :.....
3. Öğrenim Durumu :.....
 Mezun Olduğu Okul(lar) ve Yılı
 Lisans :.....
 Y. Lisans :.....
 Doktora :.....
 Sanatta Yeterlilik :.....
4. Uzmanlık Alanı :.....
5. Çaldığı Çalgı(lar) :.....

Koro Üyelerinin;

1. Yaş Aralığı :.....
2. Üye Sayısı
 Erkek ()
 Kız ()
 Toplam ()

B. ÇOCUK KOROLARININ YAPILANDIRILMASI

1. Koronuzun kuruluş amacı nedir?

2. Koronun yapılanma sürecinde müziğin hangi alanlarında uzmanlaşmış eğitimciler görev almalıdır?

3. Size göre, kuruluş aşamasındaki bir çocuk korosunun çalışma mekânı ne tür özelliklere sahip olmalıdır?

4. Koronuzun çalışma mekânı ne tür özellikler taşımaktadır?

5. Size göre, bir çocuk korosunun kuruluşunda ideal koro üyesi sayısı kaç olmalıdır?

6. Size göre, çocuk korolarına koro üyesi seçiminde ölçütler neler olmalıdır?

7. Koro çalışmalarının başlangıç aşamalarında, koro üyelerinin çalışmalara uyumu ile ilgili neler yapılmalıdır?(Koronun bağlı bulunduğu kurumla ilgili bilgilendirme, koro çalışmalarının önemi, çalışmaların sonucunda elde edilecek ürün hakkında bilgi verme, vb. motivasyon çalışmaları)

C. EĞİTİM SÜREÇLERİ

PLANLAMA SÜRECİ

1. Size göre, çocuk koroları için ne tür çalışma planı veya planlarının hazırlanması uygun olur? Sebepleri nelerdir?

2. Koronuz için ne tür bir çalışma planı hazırlıyorsunuz?(Aşağıdaki seçeneklerden birden çok seçebilirsiniz)

PLAN	X
Yıllık	
Aylık	
Haftalık	
Günlük	
Hazırlamıyorum	

3. Size göre, çocuk korosunun haftalık ideal çalışma süresi, haftada kaç gün ve ne kadar süre olmalıdır?

4. Haftada kaç gün ve ne kadar süre çalışıyorsunuz?

.....

5. Koro çalışmalarında, eşlik çalgısı olarak hangi çalgı(lar) kullanılmalıdır?

.....

6. Koro çalışmalarınızda, eşlik çalgısı olarak hangi çalgıları kullanıyorsunuz?

.....

7. Çalışma programınızda müzik eğitiminin hangi boyutlarına ne kadar süre yer veriyorsunuz? (Aşağıdaki tablodan ders içeriğine ayırdığınız süreyi aylık-haftalık-ders saati bölümlerinden en uygun olanını seçerek, süre belirterek işaretleyebilirsiniz). (Örnek: Aylık 1 ders saati, Haftalık 1 ders saati, Ders saatinin 10 dakikası gibi...)

Ders İçeriği	Ayrılan Süre		
	Aylık	Haftalık	Ders Saati
Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi			
Şarkı söyleme eğitimi			
Çalgı çalma eğitimi			
Müzik dinleme eğitimi			
Müziksel bilgilenme eğitimi			
Müziksel beğeni geliştirme eğitimi			
Müziksel kişilik kazanma eğitimi			
Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi			
Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi			

8. İdeal bir koro çalışması hangi aşamalardan oluşmalıdır? (ses eğitimi, beğeni eğitimi, vb.)

.....

UYGULAMA SÜRECİ

a) SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

Solunum ve Esneme(Gevşeme) Çalışmaları

1. Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) Solunum Çalışmalarına(soluk alma, soluk tutma, soluk verme) (bir ders saati içerisinde) ne kadar süre ayırmaktasınız?

.....

2. Koronuzda, Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) Solunum Çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapmaktasınız?

Sıklıkla kullandığınız alıştırmalardan örnekler veriniz.	
Soluk alma
Soluk tutma
Soluk verme

3. Bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketler için (bir ders saati içerisinde) ne kadar süre ayırmaktasınız?

.....

4. Koro çalışmaları sürecinde, sıklıkla kullandığınız bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerle ilgili olarak, yapmış olduğunuz alıştırmaları örneklendirerek belirtiniz.

.....

5. Size göre bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerin önemi nedir?

.....

6. Koronun bedensel, zihinsel olarak rahatlaması(motivasyonu) ve ses eğitimi çalışmalarına hazır hale gelebilmesi için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?

.....

Ses Üretme ve Yayma Çalışmaları(Rezonans)

1. Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) solunum çalışmalarına(bir ders saati içerisinde) ne kadar süre ayırmaktasınız?

.....

2. Koronuzda, Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) Solunum Çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapmaktasınız?

.....

3. Koronuzda, Ses-Soluk-Söz Bağlantısını Kurma Çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapmaktasınız?

.....

Dil ve Konuşma(Ekleme-Diksiyon) Çalışmaları

1. Koronuzda, Dil ve Konuşma Çalışmalarına yönelik olarak neler yapmaktasınız?

.....

2. Koronuzda, ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması sonucunda ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

.....

Repertuar Oluşturma Çalışmaları

1. Koronuz için repertuar belirlerken göz önünde bulundurduğunuz ölçütler nelerdir?

.....

2. Koronuz için gerekli olan dağarcığı nasıl temin etmektesiniz? Dağarcığın temin sürecinde yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

.....

b) MÜZİKSEL İŞİTME, OKUMA VE YAZMA EĞİTİMİ UYGULAMALARI

Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma		
Koronuzda Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Eğitimi Uygulamalarına yer veriyor musunuz?	Evet (...) Hayır (...)	
Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Eğitimi Uygulamalarına yönelik olarak ne tür çalışmalar yapmaktasınız?	Temel Müzik Bilgileri	
	Tartım Çalışması	
	Aralık Çalışması	
	Solfej	
	Diğer	
Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Eğitimi Uygulamaları için yararlandığınız kaynaklar, araç ve gereçler nelerdir?		

SERGİLEME SÜRECİ

1. Koronuz, bir yıllık çalışma süresi içinde kaç konser veya gösteri yapmaktadır?

.....
.....

2. Korunuzla yurtiçi ve yurtdışında düzenli olarak yapılan, konser festival şenlik vb etkinliklere katılıyor musunuz? Varsa hangileridir?

.....
.....

3. Koronuzu tanıtım amacıyla, koronun performansına yönelik (konser, gösteri, cd kaydı, ulusal ve yerel TV' lerde program vb.)olarak ne tür etkinlikler yapmaktasınız?

.....
.....

D. KORO ÇALIŞMALARININ SOSYALLEŞME SÜRECİNE KATKISI

1. Koro eğitiminin çocukların sosyalleşmesine etkileri konusundaki izlenimleriniz ve görüşleriniz nelerdir?

.....
.....

Ek 2.

**GÖRÜŞME FORMU
(UZMAN KORO ŞEFİ)**

Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi.

Tarih: .../.../....

Saat (Başlangıç/Bitiş)...../.....

GİRİŞ

Müziğin, çocukların sosyo-kültürel anlamda gelişmesinde çok önemli bir unsur olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda, çocuk korolarının çocuklar üzerinde büyük bir etki oluşturduğu düşünülmektedir. Bu görüşme formu, ülkemizdeki çocuk korolarının yapılandırılmasının ve eğitim süreçlerinin uygulanma durumunun analizi açısından önem taşımaktadır.

Bu görüşme formundaki sorulara vereceğiniz cevapların tümü gizlidir. Bu bilgileri araştırmacı dışında herhangi bir kimsenin görmesi mümkün değildir.

Soruları cevaplama sürecinde göstereceğiniz sabır ve özen için şimdiden teşekkür ederim.

Ebru ÖZATA
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

İletişim Bilgileri

Cep Tel. :

E-mail :

A. GENEL BİLGİLER

Koro Eğitimcisinin;

1. Adı Soyadı :
2. Yaşı :
3. Öğrenim Durumu :
- Mezun Olduğu Okul(lar) ve Yılı
- Lisans :
- Y. Lisans :
- Doktora :
- Sanatta Yeterlilik :
4. Uzmanlık Alanı :
5. Çaldığı Çalgı(lar) :

B. EĞİTİM SÜREÇLERİ

UYGULAMA SÜRECİ

SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

Solunum ve Esneme(Gevşeme) Çalışmaları

1. Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) solunum çalışmalarına(soluk alma, soluk tutma, soluk verme) bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrılmalıdır?

.....

2. Fonasyonsuz (Ses Üretmeden) solunum çalışmaları hangi alıştırmalarla yapılmalıdır?

Sıklıkla kullandığınız alıştırmalardan örnekler veriniz.	
Soluk alma
Soluk tutma
Soluk verme

3. Bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlere bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrılmalıdır?

.....

4. Koro alışmaları sürecinde, sıklıkla kullandığımız bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerle ilgili olarak, yapmış olduğunuz alıştırmaları örneklendirerek belirtiniz.

.....

5. Size göre bedensel (fiziksel) esnekliği sağlayan hareketlerin önemi nedir?

.....

6. Koronun bedensel, zihinsel olarak rahatlaması(motivasyonu) ve ses eğitimi çalışmalarına hazır hale gelebilmesi için ne tür etkinlikler yapılabilir?

.....

Ses retme ve Yayma alışmaları(Rezonans)

1. Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) Solunum çalışmalarına bir ders saati içerisinde ne kadar süre ayrılmalıdır?

.....

2. ocuk korolarında, Fonasyonlu (Ses-Soluk Bağlantılı) Solunum çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapılmalıdır?

.....

3. ocuk korolarında, Ses-Soluk-Söz Bağlantısını Kurma çalışmalarına yönelik olarak ne tür alıştırmalar yapılmalıdır?

.....

Dil ve Konuşma(Eklemlene-Diksiyon) Çalışmaları

1. Çocuk korolarında, Dil ve Konuşma Çalışmalarına yönelik olarak neler yapılmalıdır?

.....

2. Size göre, çocuk korolarında ses üretmede entonasyon sorunu yaşanması sonucunda ne tür çalışmalar yapılmalıdır?

.....

Repertuar Oluşturma Çalışmaları

1. Size göre, çocuk koroları için repertuar belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken ölçütler neler olmalıdır?

.....

C. KORO ÇALIŞMALARININ SOSYALLEŞME SÜRECİNE KATKISI

1. Koro eğitiminin çocukların sosyalleşmesine etkileri konusundaki izlenimleriniz ve görüşleriniz nelerdir?

.....

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	: Ebru ÖZATA
Sürekli Adresi	: Yeni Mahalle Bağlar Sokak Kervansaray Sitesi D Blok No: 7 Merkez-ÇANKIRI
Doğum Yeri ve Yılı	: Ankara - 1981
Yabancı Dili	: İngilizce
İlkokul	: Çağdaş İlkokulu
Ortaokul	: Kent-Koop İlköğretim Okulu
Ortaöğretim	: Batıkent Lisesi
Lisans	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yüksek Lisans	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Güzel Sanatlar Eğitimi
Bilim Dalı	: Müzik Eğitimi
Yayımları	: Akgül Barış, D., Özata, E. (2009). Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Alınan Müzik-Müzik Öğretimi Derslerinin Öğretmenlik Uygulamalarındaki Yansımaları. <i>Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi</i> , Sayı 18, ss 27-42
Çalışma Hayatı	
2004-2008	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı (Ücretli Öğretim Görevlisi)
2008-2010	: Kastamonu-Taşköprü Atatürk İlköğretim Okulu
2008	: Çankırı Karatekin Üniversitesi, Üniversite' de Çocuk Sanat Atölyeleri (ÜÇSA) Projesi Çocuk Korosu Şefi
2010	: Çankırı-Merkez Dr. Refik Saydam İlköğretim Okulu